autor

2026

VYCHÁZÍ OD ROKU 2009

in

MAGAZÍN OSA NEJEN PRO AUTORY

VYTISKOVÁ, APRIL, NAČEVA: „NAJÍT SVOJI VÁŠEŇ A PRACOVAT S NÍ. O TOM TO CELÉ JE.“

SPECIÁL

PRAGUE MUSIC WEEK
KONFERENCE | EXPO | FESTIVAL | AWARDS

WOMEN
SHAPING
THE INDUSTRY

Tři dny inspirace, otevřených rozhovorů, nových perspektiv
a žen, které posouvají hudební průmysl

UŽIJTE SI S NÁMI
LETOŠNÍ ROČNÍK.
4.–6. 11. 2026
A NA VIDĚNOU PŘÍŠTÍ ROK!

SAVE THE DATE
PRAGUE MUSIC WEEK 2027
3. - 5. 11. 2027

KOMUNITA | INSPIRACE | SPOLUPRÁCE | BUDOUCNOST HUDBY

DÍKY ZA VÁS, ŽENY, JSME RÁDI, ŽE VÁS MÁME.

A také proto je speciální vydání magazínu Autor in, které právě držíte v rukou, věnované jen a pouze vám. Nejprve jsme se prohrabali archivem a vytáhli na světlo nejlepší rozhovory s ženskými autorkami napříč celou existencí časopisu, tedy od prvního čísla v roce 2010 až po to poslední. Díky tomuto historickému exkurzu se tak navracíme do momentů, kdy se v životech umělkyň odehrávaly významné, leckdy zcela zásadní, události – vznikaly čerstvé projekty, rodila se nová alba a ta právě vydaná si se vším tím obvyklým vzrušením okolo hledala cestu k fanouškům. Takový návrat do minulosti může v určitých momentech přinést i trochu hořkosti, ale takový už je život.

Netěžíme jen z historie. Titulní a nejobsáhlejší text celého čísla dává prostor jedinečnému třígeneračnímu rozhovoru Moniky Načevy, Kláry Vytiskové a Marie April, ve kterém kromě pohledu na samotnou tvorbu, vášeň i autenticitu, které ji provázejí, zazní i nepříjemná pravda o postavení žen v hudební sféře. Jako by bylo defaultně o 20dB zeslabené, jejich slovo má často mnohem menší dopad než to mužské. Společenské normy se sice pozvolna mění, stále ale existují velké rezervy.

O tom svědčí i anketa mezi výraznými ženami v hudebním odvětví. Některé z dvanáctky oslovených respondentek otevřeně přiznávají, že se v počátcích své kariéry a někdy i později setkávaly v lepším případě se stereotypními poznámkami a despektem, v horším případě s verbálním i fyzickým obtěžováním. Nemá smysl si nic nalhávat, holky v muzice to nepochybně mají těžší, banálně řečeno. Rozebraná více do hloubky budou některá z těchto témat jistě předmětem konferencí na listopadovém Prague Music Week.

Ženy jsou pro mužské tvůrce (a pochopitelně i ženské tvůrkyně) odjakživa také zcela zásadní inspirací. „Takových 70 % všech písniček na světě je o holkách, anebo vzniklo kvůli holkám," vykládal mi nedávno jeden z mých kamarádů hudebníků. Osobně bych o tomto číslu polemizoval, nic to ale nemění na faktu, že bez žen a lásky k nim, tedy té opětované a naplněné, ale zejména neopětované a nenaplněné, a bez vztahů, těch trvalých i rozbořených, by zkrátka často nebylo o čem zpívat. To naznačuje i oddychový text o nejznámějších ženách v názvech písní. Žádný titulek by tento článek nevystihl lépe než známý popěvek Richarda Krajča. Ten mimochodem vznikl už před 25 lety, ale je stále aktuální. A vždycky bude.

Takže ještě jednou a rozhodně ne naposledy. Díky za vás, ženy, jsme rádi, že vás máme.

Petr Adámek
šéfredaktor

2026
SPECIÁL

obsah

Magazín OSA
Speciál 2026
Obálka: Marie April,
Klára Vytisková, Monika Načeva
Fotografie: Roman Černý
Magazín Autor in vydává
OSA, z.s., Čs. armády 20,
160 56 Praha 6,
oddělení marketingu a PR.
Telefon: 220 315 304
E-mail: autorin@osa.cz
Registrace MK ČR E 19237
Náklad: 1 500 výtisků
Místo vydání: Praha
Redakce si vyhrazuje právo
upravovat a krátit příspěvky.
Děkujeme za pochopení.
Toto číslo vyšlo 2. 11. 2026.
Redakce:
Petr Adámek (šéfredaktor),
Šárka Chomoutová,
Jan Kulich, Kateřina Růžičková,
Šárka Jančíková, Ivana Leblová
Redakční rada:
Jan Krůta,
Zdeněk Nedvěd (předseda),
Michal Prokop,
Tomáš Roreček
Koncept, design a sazba:
Jiří Troskov
Korektury:
Irena Salačová
Vychází od roku 2009.

1 ÚVODNÍ SLOVO

3 OBSAH

4 ČLÁNKY A ROZHOVORY

4 … A CENU ZÍSKÁVÁ
Patnáct let úspěchů
zpěvaček a autorek
2010–2015

6 JITKA CHARVÁTOVÁ AKA JI
Potřebuju mít jasno,
jsem analyzátor
svých pocitů

10 JUWANA JENKINS
Žádná nemastná
a neslaná pivně knedlíková
variace na blues

14 NEJSI ŽENOU
VOBNOŠENOU

20 ANETA LANGEROVÁ
Mé písně se odjakživa
točí kolem přírody

24 … A CENU ZÍSKÁVÁ
Patnáct let úspěchů
zpěvaček a autorek
2016–2020

27 LENNY
Italské hello

30 VLADIVOJNA LA CHIA
Chápu, že jsou ze mne
lidé trochu zmatení

34 ANKETA – INSPIRUJÍ,
ZVELEBUJÍ, KRALUJÍ
12 úspěšných žen ze zákulisí
hudebního byznysu

40 EWA FARNA
A MARTIN CHOBOT
Máme stejný pohled na život,
ale jiný přístup ke tvoření

44 MONIKA NAČEVA
MARIE APRIL
KLÁRA VYTISKOVÁ
Najít svoji vášeň a pracovat
s ní. O tom to celé je

54 … A CENU ZÍSKÁVÁ
Patnáct let úspěchů
zpěvaček a autorek
2021–2025

56 NIKOL BÓKOVÁ
Všechny moje skladby vznikly
impulzem, jako zázrak

60 BÁRA POLÁKOVÁ
Plout si pět centáků
nad zemí

64 PAM RABBIT
Nepotřebuju extrémní múzu

72 MUCHA
Kdybych nebyla holka,
tak moje písničky
nikoho nezajímají

76 BEATA HLAVENKOVÁ
Dovolím si víc

80 JANA HEŘMÁNKOVÁ
Všichni chlapi v oboru
na mě koukají spíš jako na
parťáka a bez předsudků

84 ZÁVĚRNÍK

… A CENU ZÍSKÁVÁ

PATNÁCT LET ÚSPĚCHŮ ZPĚVAČEK A AUTOREK 2010–2015

TEXT: KATEŘINA RŮŽIČKOVÁ

Jiřina Fikejzová, foto: archiv OSA

Lucie Bílá, foto: ČTK / Kateřina Šulová

Soňa Červená, foto: Lucie Levá

Textařka Jiřina Fikejzová získala nejvyšší ocenění – síň slávy pro autory – na Výročních cenách OSA 2012: „Dostala jsem krásný dárek. Každý člověk, ať dělá cokoli, ať to přizná, nebo ne, má přirozené přání po uznání a po odezvě. OSA mi chrání texty už dlouhou řadu let a Dozorčí rada mně teď dala oficiálně najevo, že moje texty si zaslouží ocenění. Vážím si toho. Při předávání jsem stála na pódiu celá rozechvělá, vnímala jsem velký potlesk hlediště, kam jsem dohlédla, tam se na mě lidi usmívali – prostě nezapomenutelné.“

Lucie Bílá získala cenu Anděl za rok 2010 v kategorii Zpěvačka roku za album *Bílé Vánoce Lucie Bílé*. V rozhovoru pro Právo připomněla, že v nominaci byla i Hana Hegerová, které cenu věnovala: „Slyšela jsem loňskou desku Hany Hegerové a během prvních pár tónů mě zasáhla. Obdivuji ji a vždycky se jí budu klanět. Dostat cenu místo ní je zvláštní. Kdyby to bylo na mně, získala by ji ona.“

Soňa Červená se v rozhovoru pro neovlivni.cz s odstupem vyjádřila k převzetí medaile Za zásluhy z rukou prezidenta Miloše Zemana: „Mnohokrát od té doby jsem přemýšlela, že bych ji vrátila. Za to, že jsem ji přijala, se z hloubi duše stydím. Je to moje jediné provinění. Tím jediným jsem si ušpinila svědomí.“

Na cenách Anděl za rok 2015 získala Barbora Poláková dvě sošky za Objev roku a Skladbu roku (***Nafrněná***). Novinky.cz (Právo) přinesly rozsáhlejší rozhovor, v němž na otázku, co pro ni ceny znamenají, odpověděla: „Z těch cen mám obrovskou radost. Teď se budu snažit, aby mé koncerty, které přijdou, byly perfektní a lidé nebyli zklamaní, ale naopak šťastní. Pracovala jsem před časem s Davidem Kollerem. Říkal mi, že kdyby se s Lucií měli sejít jenom na velké koncerty pro radost lidem, mělo by to velkou cenu. Chci to tak dělat také. Moje hudba je pro lidi.“

Aneta Langerová na předávání cen Anděl za rok 2014 proměnila všechny čtyři nominace. iROZHLAS zveřejnil její vyjádření, kde děkovala svému týmu: „Mám za sebou asi jedenáctileté hledání lidí, kteří mi vyhovují jak lidsky, tak to jsou muzikanti, kteří mě nějakým způsobem posunují. To mě vždycky hrozně těší a je to věc, na kterou jsem v dnešní době nejvíc hrdá.“

Cena Anděl

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2010	Zpěvačka roku	Lucie Bílá	Bílé Vánoce Lucie Bílé
	Skladba roku	Debbi	Touch the Sun
	Zpěvačka dvacetiletí	Lucie Bílá	
2011	Zpěvačka roku	Lenka Dusilová	Baromantika
	World Music	Zuzana Lapčíková	Rozchody, návraty
2012	Zpěvačka roku	Aneta Langerová	Pár míst…
2013	Zpěvačka roku	Lenka Dusilová	Live at Café v lese
	Objev roku	Lenny	
	Jazz & blues	Beata Hlavenková	Theodors
	World Music	Jitka Šuranská	Nezachoď slunečko
2014	Zpěvačka roku	Aneta Langerová	Na Radosti
	Album	Aneta Langerová	Na Radosti
	Skladba	Aneta Langerová	Tráva
	Videoklip	Aneta Langerová	Tráva (režie O. Špátová)
	Síň slávy	Hana Zagorová	
2015	Zpěvačka roku	Klára Vytisková	Home
	Objev roku	Barbora Poláková	
	Skladba	Barbora Poláková	Nafrněná
	Videoklip	Aneta Langerová	Tragédie u nás na vsi (režie O. Špátová)

Ceny OSA

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ
2011	Nejúspěšnější skladatelka vážné hudby	Sylvie Bodorová
	Nejúspěšnější mladá autorka vážné hudby	Sára Žalčíková
2012	Zlatá cena OSA	Jiřina Fikejzová
2013	Nejúspěšnější mladá autorka vážné hudby	Lucie Vítková
2015	Nejúspěšnější mladá autorka populární hudby	Miroslava Miškechová

Žebřík

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2010	Zpěvačka roku	Aneta Langerová	
2011	Zpěvačka roku	Anna K.	
2012	Zpěvačka roku	Anna K.	
	Album	Lenka Dusilová	Baromantika
2013	Zpěvačka roku	Anna K.	
2014	Zpěvačka roku	Aneta Langerová	
	Album	Aneta Langerová	Na Radosti
	Skladba roku	Aneta Langerová	Tráva
2015	Zpěvačka roku	Aneta Langerová	
	Videoklip	Barbora Poláková	Nafrněná

Cena Antonína Dvořáka

ZA ROK	OCENĚNÁ
2012	Ludmila Dvořáková

Medaile Za zásluhy I. stupně

ZA ROK	OCENĚNÁ
2013	Soňa Červená
2014	Lucie Bílá

JITKA CHARVÁTOVÁ AKA JI

Potřebuju mít jasno, jsem analyzátor svých pocitů

ROK 2010

TEXT: LUKÁŠ PAULŮ
FOTO: ROMAN ČERNÝ

Pod pseudonymem JI se skrývá svět Jitky Charvátové, autorky a interpretky v jedné osobě. V kariéře má Jitka minimálně tři momenty, ve kterých bezesporu platí formulka „být ve správný čas na správném místě“, nebo jí, jak jsme se shodli, shora na cestu svítí Mejla Hlavsa, který jí přirostl k srdci. Naše setkání bylo velice příjemné, kromě její kariéry jsme si hodně povídali o electro-popu, který chce JI v Česku více popularizovat.

Jak ses k hudbě dostala, pocházíš z muzikantské rodiny? Chodila jsi jako malá do hudební školy neboli lidušky?

Tatínek je muzikant – samouk, měl dechovku a hraje na harmoniku – heligonku. Naši pochází z vesnické rodiny a s tatínkem jsem odjakživa zpívala lidovky. Neměl hudební vzdělání, a o to větší měl nutkání, abychom si ho my se sestrou udělaly. Dal nás na klavír, ale my jsme to strašně nenáviděly – zkoušely jsme si lámat ruce, abychom nemusely na hodinu. Byly to muka, hlavně pro rodiče. Nicméně osm let jsem na lidušce na klavíru vydržela. Zkoušela jsem i zpěv, ale nějak to moc nešlo. O prázdninách, jak mě do toho nikdo nenutil, mi to začalo strašně chybět. Mám o pět let starší ségru a měly jsme sourozeneckou při, tak jsem si to vybíjela písničkama. Od 14 let jsem začala skládat. To už mě nikdo nenutil, začala jsem zpívat a našla jsem ten svůj svět. Já a klavír jsme si porozuměly bez profesorky. Doteď blahořečím tatínkovi, že to se mnou s maminkou vydrželi, protože jsem byla hodně revoltní dítě, a díky tomu si vlastně můžu svobodně tvořit.

Umíš noty?

No jasně. Když skládám, tak si do not ale nezapisuju. Skládám v programu Logic. Spíše se řídím pocitem a intuicí, jako bych ty noty neuměla, ale orientuju se v situaci. To mě vede k tomu, aby to mělo tu správnou atmosféru a nebylo to překombinovaný. Mám nápad, oddám se mu, hodně mě inspirujou zvuky. Trošku to je na škodu, protože mám tendenci to dělat složitější, než to je.

Pamatuješ si na první písničku, kterou sis jako malá napsala?

Ano. Vůbec se nerýmuje, byla velmi harmonická a hodně zoufalá. Bylo to v létě, byly prázdniny a sestra měla za úkol mě hlídat. Místo toho se chodila koupat a mě nechávala doma. Já jsem sedla za klavír a složila velmi dramatickou píseň s opakujícím se textem: „Kdybych se mohla, mohla koupati, dala bych do toho život.“ Trpitelské písničky mám ráda dodneška.

Kromě hudby se věnuješ moderování, grafice, designové tvorbě a divadlu. Jak ses dostala k těmto činnostem?

Pocházím z Českých Budějovic. Do Prahy jsem přišla v 27 letech, protože jsem chtěla zpívat. Shodou náhod jsem dostala nabídku udělat návrh potisku na trika pro Hudy sport. Poté jsem pro jejich dceřinou společnost dělala nějaké potisky do zahraničí. Moderovat jsem začala na Fajn Radiu a poté na Evropě 2.

Po maturitě pak tvoje kroky vedly do moderátorského křesla jednoho jihočeského rádia. Náhoda, nebo cílená akce?

Nemoderovala jsem, ale prodávala reklamu, věnovala jsem se merchandisingu a spíše se soustředila na obchodní záležitosti. Rádio Faktor bylo druhé soukromé rádio v Čechách, tudíž ty začátky byly pionýrské – všichni dělali vesměs všechno. Byla jsem tam dvanáct let.

„Kdybych se mohla, mohla koupati, dala bych do toho život.“ Trpitelské písničky mám ráda dodneška.

Nyní více k tvým hudebním počinům. Jaké jsou začátky na poli profesionálním? Myslím, že to byl projekt Fiction, kde jsi zpívala s Mejlou Hlavsou. Kdy a jak jste se vy dva dali dohromady?

Dušan Vozáry dokončoval sólovku a shánněl někoho pro nazpívání vokálů. Já v té době pracovala právě ve Faktoru a Láďa Faktor, majitel, mě Dušanovi dohodil. Na tu desku jsme spolu natočili asi dvě písničky. Musím říct, že to byla velká souhra náhod, vlastně osud. Asi rok po této spolupráci mi zavolal Honza Vozáry a mluvil o projektu „dvou ryb“ (Dušan a Mejla). Já jsem o Mejlovi do tý doby neměla vůbec tuchy. Ten den jsem si doma pustila ČT2 a viděla pořad o Plasticích. „Ty vole, to je ten Mejla?!“ Vůbec jsem neměla tuchu o undergroundu. Mejla mi byl sympatickej už z televize, mám totiž ráda indiány a on byl takovej indián. Hned na první schůzce to mezi náma zaklaplo, nazpívala jsem, co jsem měla, Mejla souhlasně pokyvoval hlavou. Tím to začalo.

Setkání s ním pro tebe muselo znamenat hodně, jak na to vzpomínáš?

Pro mě to bylo hlavně lidský setkání. Potřebuju mít jasno, jsem analyzátor svých pocitů. Říkala jsem si, jaký to bude, až budu o deset let starší. Mně se moc líbilo, jaký to měl Mejla, když mu bylo pětačtyřicet. Chtěla jsem to mít stejně jako on. Zajímalo mě, jestli to může takhle člověk mít, protože chce, nebo jestli je to daný. Jeho přístup k hudbě a ke všem věcem… měl jadrnou, krásnou češtinu, absolutně nebyl vulgární. Ve všem byl obřadní, vše mělo specifickou atmosféru, kterou si nikdo nedovolil narušit. Mejla pro mě není smutná vzpomínka, ale je mi líto, že se s ním nemůžu vídat. Zanechal ve mně spoustu hezkých věcí. Byl pro mě velkej vzor, jako např. Ivan Medek.

Jakým způsobem probíhala spolupráce, kdo měl poslední slovo?

Mejla mi na kazetách posílal až takový gymnaziální demáčky se slovy: „Líťo, nějak takhle, víš co? Takový to tvoje si tam dej.“ Mělo to jeho duši, čistotu, která pro mě byla a je jako maják doteď. Já jsem si vymýšlela melodie, texty psala Michaela Taková. Výsledné slovo měli kluci ve studiu, ale nechali mě dělat, co jsem chtěla.

Po Fiction jsi byla na sólové dráze. Pak přišli na šest let

Skyline a s nimi tři desky. Jak vzpomínáš na toto období?
Na nějaký akci jsem se potkala s Matějem Ruppertem, pustila jsem mu demáč, kterej se mu líbil, a ten večer mě dohodil do Skyline. S klukama jsme se sešli a já objevila taneční hudbu – byla to pro mě opět nová zkušenost. Jak s Fiction, tak se Skyline jsem vstoupila do nějakýho světa, kterej vytvořil někdo jinej.

Proč se vaše cesty rozešly? Nedostavovaly se již změny, nové věci, novátorské myšlenky. Měla jsem touhu, „vnitřní pnutí" něco vytvořit. Věci se naplnily a rozhodla jsem se ze Skyline odejít. Nenaplňovalo mě to tolik, chtěla jsem udělat sólovku. Otevřela jsem se něčemu, co ve mně téměř vybouchlo a chtělo to ven.

Na začátku roku ti vyšla autorská deska *Feed My Lion*. Jak vznikala?
Asi rok jsem seděla u počítače a kláves a skládala jsem. Nešlo pouze o hudební náměty, ale o celý svět, který byl ve mně a byl tak silný, že jsem věděla, že to udělám. Spousta lidí mě odrazovala, potýkala jsem se s velkou nevolí. Já to ale udělat chtěla, měla jsem tu potřebu. Po tom roce skládání jsem začala shánět producenta. Dušan mi řek o Arminu Effenbergerovi z Cartonnage, který jsem do té doby taky neznala. Když jsem je slyšela, strašně se mi ulevilo, že je tady někdo, kdo rozumí, o co mi jde. Bavila mě elektronika, zvuky osmdesátých let – jejich jednoduchost a nedokonalost a sci-fi. S Arminem jsme to měli stejný. Druhý rok jsme společně dotvářeli desku a svět JI.

Splnila deska tvoje představy? Jak bys ji charakterizovala?
Nad očekávání splnila moje představy. Touhu, co jsem měla v sobě, se mi podařilo zhmotnit. To mi přineslo uspokojení a radost. Zažila jsem si moc hezký dva roky.

Deska se jmenuje *Feed My Lion*", jedna z písní „*The Tiger*".

autorské invence, nebo tě táhla sólová dráha?
Všechno dohromady, stalo se to přirozeně. Táhlo mě to… mám ráda pokrok,

Mejla mi byl sympatickej už z televize, mám totiž ráda indiány a on byl takovej indián.

Koukám, že tě berou kočkovité šelmy?! (píseň „*The Tiger* je text stejnojmenné básně Williama Blakea, v repertoáru ji měli i Fiction, na desce *Feed My Lion* je skladba věnována Mejlovi Hlavsovi, pozn. autora)
Jojo, šelmy mám ráda. Hudbu složil Armin, ale dlouho jsme nemohli dát dohromady text. Doma na mě jednou vypadli starý Fiction… koukala jsem na to a nemohla tomu uvěřit. Použili jsme ten samý text a spontánně vzniknul *The Tiger*. Tím se deska a Fiction propojili. Spojení Feed My Lion vymyslela textařka Pavla Milcová, se kterou jsem strávila taky hezký rok nad textama. Vyjadřuje to tu šelmu v nás, která potřebuje být nakrmena ve všech formách naší bytosti.

V určitých místech mi deska připomíná tvorbu Moloko.

Věci se naplnily a rozhodla jsem se ze Skyline odejít. Nenaplňovalo mě to tolik, chtěla jsem udělat sólovku.

Znáš je, poslouchala jsi je? Oslovila tě jejich tvorba, později samotná Roisin Murphy?
To víš, že znám, poslouchala. Roisin Murphy je můj vzor, ale nevnímám ji pouze jako hudební inspiraci. Spíš ji vnímám jako ženu, která si obhájila, prosadila ten svůj svět a je v tom přirozená. Mám ráda její pěvecký i divadelní projev, její převleky. Když si vzala sako s jelenem, tak jsem se hodně pobavila, protože to je můj svět. Ne, že by tam byla úplně inspirace hudební, ale mám pocit, že vnímám věci podobně.

Začínala jsi undergroundem, pokračovala taneční hudbou. Nová deska je electro-popová. Co ty sama máš ráda / posloucháš?
Mám ráda Tori Amos, Moloko, Röyksopp, Robin, Tom Waits – strašně blízká duše, líbí se mi jeho projev. Beru je jako lidský vzory, zdroje. Hudebně jsem hodně blízko ke zmíněné Roisin Murphy. Moloko mám naposlouchaný a ještě víc její sólovku. *Overpowered* považuji vůbec za jednu z nejlepších electro-popových skladeb, co jsem kdy slyšela.

Z Cartonnage s tebou na albu také spolupracovala Vanda Choco. Střihly jste si spolu písničku *Big Demoiselles*. Krom písničky je to label, který vydal tvoji desku, a zároveň i váš společný projekt. Můžeš projekt Big Demoiselles trochu představit?

Bavila mě elektronika, zvuky osmdesátých let – jejich jednoduchost a nedokonalost a sci-fi.

Vychází z lidských pohnutek, zjistily jsme, že si rozumíme, jak lidsky, tak hudebně. Vytvořily jsme si společný „elektronický prostor" Big Demoiselles (Velký slečinky), který funguje na principu vzájemný podpory a klubových nocí. Vzájemně se nabíjíme myšlenkama.

Farma zvířat pokračuje, kromě Tygra a Lva máš ještě Kachny. Představ nám tvoji kapelu.
Kapela se jmenuje Mother Ducks, celý název je tedy JI & Mother Ducks.

Zastupovaná OSA jsi od července 2004. Jak hodnotíš spolupráci?
Poprvé jsem se k právům přihlásila v době, kdy jsem byla u Skyline. Vždy když něco potřebuju, tak cinknu a oni mi ochotně poradí. ●

TEXT: LUKÁŠ PAULŮ

Foto: Roman Černý

ROK 2013

Žádná nemastná a neslaná pivně knedlíková variace na blues

Spojené státy americké opustila v roce 1994 se 400 dolary, které pro ni uspořil dědeček. V České republice žije a tvoří patnáctým rokem. Minulý rok vydala bluesové album The Blues Keeps You Alive a pravidelně si získává srdce fanoušků při živých vystoupeních nabitých energií. Ráda prozkoumává nové žánry jako gospel, country či hip-hop. A je na Facebooku!

Foto: archiv J. Jenkins

Kdy jste poprvé slyšela o České republice a co vás na tomto místě nejvíce lákalo?

Byla to především zvědavost. Když jsem v devadesátých letech žila v jihokorejském Soulu, potkala jsem tam několik lidí, kteří navštívili Prahu a byli fascinováni její krásou, architekturou i kulturní scénou. Občas mi jejich vyprávění připadalo moc dobré na to, aby to byla pravda, tak jsem se rozhodla zkusit chvilku žít v Praze na vlastní kůži. Z chvilky je najednou patnáct let, a musím říct, že jsem spokojená.

Jaká jste měla očekávání a do jaké míry se shodují s realitou?

Neměla jsem téměř žádná očekávání, ale do Prahy jsem se zamilovala na první pohled. Při své první návštěvě české metropole jsem se vracela z Ruska, takže si dovedete představit, co se mnou udělala pražská architektura. Po zkušenosti se sibiřskou krajinou nebo Moskvou to pro mě bylo jako ocitnout se v jiném světě. Postupně jsem objevovala i další věci, které na mě udělaly dojem, že bych zde chtěla zůstat ještě hezkých pár let. Naštěstí se to podařilo a nelituji jediné minuty v Čechách.

Do Prahy jste přijela z Philadelphie po pobytu v Jižní Koreji a Rusku – zřejmě ráda cestujete. Je Praha cílová destinace, nebo se chystáte pokračovat dál?

Před patnácti lety jsem podepsala roční smlouvu a myslela si, že budu pracovat ještě další dva nebo tři roky v západní Evropě, Africe či Jižní Americe. Poté jsem se chtěla vrátit do USA, kde bych pokračovala v „normálním“ životě. Matka měst mě však okouzlila hned, jak jsem při své první návštěvě přijížděla z letiště – viděla jsem Pražský hrad a Chotkovy sady. Možností ke kulturnímu vyžití je více než dost, a když jsem zjistila, že Češi mají rádi hudbu a kulturu, rozhodla jsem se zakotvit zde, v srdci Evropy. Rozhodně se neplánuji stěhovat. Díky tomu, že je Praha dobře situovaná uprostřed Evropy, mám na dosah ruky všechno, pro co se nadchnu. Je jednoduché jezdit do zahraničí na festivaly a koncerty jako účinkující nebo divačka. Ať se vydám po známých cestách do Ameriky na západ, nebo objevovat exotiku Asie na východě, Praha je pro mě domácí základnou.

Jak dlouho vám trvalo, než jste se zde zabydlela a začala tvořit/vystupovat?

Přijela jsem do Čech 1. září 1998 a do svých narozenin (26. září) jsem už zkoušela hru v angličtině, která měla premiéru v prosinci. Začátkem roku 1999 jsem již psala a zpívala pro Double Deckers, tedy pro první skupinu, ve které jsem působila jako front woman. Double Deckers jsem opustila v roce 2000 a následovalo mé další frontmanské angažmá v Tonny

→

Blues Band. Otextovala jsem většinu písniček pro jejich album *Ten After Ten*, které vyšlo v roce 2010 na počest oslavy desetiletého výročí naší spolupráce.

Jste zpěvačka kapely All Star Mojo Band, kde hrají Charlie Slavík, Marcel Flemr, Jan Kořínek a Tomáš Vokurka. Jak jste se seznámili?

Hráče na harmoniku, Charlieho Slavíka, jsem poznala v roce 2009 a on mi představil bluesové jamy, kde hostoval.

Album se nejlépe prodává při našich vystoupeních naživo. Je vidět, že návštěvníci si chtějí uchovat vzpomínku na energickou show.

Foto: Roman Černý

Na jednom z těchto jamů si nás před třemi lety všiml dramaturg festivalu Šumperk Blues Alive Ondřej Bezr a oslovil nás s nabídkou vystoupení na tomto festivalu. Charlie poté navrhl, že bychom mohli zkusit rozjet vlastní old-school bluesový projekt. V tom nás podporoval i náš polský agent, tak jsme se rozhodli vytvořit album. Naštěstí pro nás Charlie byl natolik vnímavý, že od samého začátku angažoval klávesistu Jana Kořínka jako našeho producenta. Chtěli jsme, aby výsledek naší spolupráce byla deska zapadající do staré bluesové školy. Každá píseň musela dobrá, tvrdá a syrová, žádná nemastná a neslaná pivně knedlíková variace na blues. Jan Kořínek se kvůli tomu vrátil z „důchodu“, aby nás doprovodil na baskytaru, a Tomáš Vokurka se k nám přidal na bicí. Charlie také doporučil Marcela Flemra, který s námi vystupoval v Šumperku a další rok po uvedení alba na trh. Nyní se o kytaru stará americký producent Steve Walsh. Těšíme se, že se nám podaří dát naší hudbě ostřejší „soulový“ zvuk.

Hrajete pouze vlastní tvorbu, nebo i převzaté skladby?

Hrajeme především skladby z alba *The Blues Keeps You Alive*, které má deset originálních písní, jednu cover verzi skladby *Hound Dog* a jeden klasický bluesový song *Come On In My Kitchen* s originálním textem. Nebráníme se ani převzatým skladbám, které si sami adaptujeme stávajícím podmínkám. Za jeden koncertní večer zvládneme zahrát dvě až tři sady skladeb. Cílem do roku 2014 bude mít v našem repertoáru 80 % originálních skladeb a zbytek budou naše aranžmá cover verzí.

Kdo v kapele skládá, píše texty a kdo aranžuje?

Tohle opravdu záleží na každé skladbě zvlášť. Některé písně jsou inspirované mými životními zkušenostmi, takže jsem nejdřív vyjádřila své pocity. Takových příkladů je na albu hned několik – *Never Say I Love You, Please Don´t Make Me Late, Yeah, Daddy, This Bed Ain´t Big Enough* a *Last Night Memphis*. K nim vznikly nejprve texty, a pak se hledal ten správný groove, aby se přesně vyjádřil význam těch slov. V ostatních případech to bylo opačně. Někdo mi přinesl starý old-schoolový riff, abych na něj napsala text. Charlie mi donesl melodie ke skladbám *The Blues Keeps You Alive* a *Juke Joint*. Někdy jsem úplně změnila slova, aby se ke skladbě více hodila. Jan Kořínek natolik změnil groovy v mé originální *Just Can't Get You Out of My Bed*, že už nezachycovala tu správnou náladu, ale zvuk byl natolik hravý a funkový, že vznikla rázem píseň *Silly Boy*. Někdy se také stane, že oboje vzniká v jeden okamžik zároveň. Skladba *Cookin' Out Doors* je odpovědí ženy jednadvacátého století na původní skladbu *Come on in My Kitchen* bluesmana Roberta Johnsona. Na druhé straně píseň *I Don't Miss You* je příkladem, kdy se skladba napsala v podstatě sama a kdy slova i hudba vznikly jako působením nějakého kouzla současně. Aranžmá rohů jsme nechali na Janu Kořínkovi, jakožto producentovi.

V září loňského roku jste vydala CD *The Blues Keeps You Alive*. Kdo na desce spolupracoval, hostoval a jak se prodává?

Deska vyšla pod hlavičkou studia Charisma Records a jejím producentem byl Jan Kořínek. Album jsem otextovala já a hudba vznikala za spolupráce s Charliem Slavíkem a Janem Kořínkem. Co se týče hostování, přizvali jsme několik zvučných jmen. Na *The Blues Keeps You Alive* uslyšíte hrát například Jana „St. Johnnyho" Stehlíka na kytaru, Osiana Robertse na saxofon a Mirka Hloučala na trumpetu. Přidal se k nám i Lee Andrew Davis, který se postaral o vokály ke skladbám *I Don't Miss You* a *Cookin' Out Doors*. Album se nejlépe prodává při našich vystoupeních naživo. Je vidět, že návštěvníci si chtějí uchovat vzpomínku na energickou show a autentické pojetí blues, které vidí při našem představení.

Díky Facebooku mohu sdílet, co se zrovna děje v mém životě, co plánuji nebo jak to vypadá v zákulisí.

Jaké projekty a s kým máte naplánované na oslavu patnácti let strávených v Čechách?

Velice se těším na vytváření originálních kompozic s kapelami Madfinger a STP (House Dynasty). Tato tělesa se v poslední době poohlížela po afroamerické vokalistce se soulovým vášnivým hlasem nabitým životními zkušenostmi. Nechci ale prozradit více, dokud nemáme hotovo…

Příští rok oslavíte patnácté výročí Juwany Jenkins – zpěvačky v Čechách. Co chystáte?

Posledních patnáct let jsem věnovala různým žánrům. Zpívala jsem pop, nejlepší hity Tiny Turner, převzaté bluesové písničky, ale také vlastní originální skladby od blues až po soul s prvky gospelu a R&B. Hodlám také pokračovat v textařině. Nejvíce se však těším na pokračování cesty, na kterou jsem vstoupila díky *The Blues Keeps You Alive*. Chci se věnovat prozkoumávání soulového aspektu blues i v jiných žánrech, jako je gospel, country a old-school hip-hop. Fanoušci se mohou těšit i na letní koncertní tour a videa některých mých singlů.

Jaká situace, událost (společenská, kulturní, politická…) vás v poslední době nejvíce zaujala? Čím a proč?

Jednoznačně to bude nástup sociálních médií. Díky nim můžeme, jakožto interpreti a autoři, sdílet informace, propojovat se s novými i stávajícími fanoušky a dozvědět se, co je zajímá a co mají rádi. Díky Facebooku mohu sdílet, co se zrovna děje v mém životě, co plánuji nebo jak to vypadá v zákulisí. Ráda tam sdílím příběhy o situacích, které mě inspirovaly při psaní originálních písniček. Tyto informace fanoušci oceňují, protože jim to dovolí nahlédnout přímo do autorčiny kuchyně. Facebook je také skvělá platforma ke sdílení širšího dění v bluesové komunitě. Třeba k osvětě o prvním Mezinárodním dni bluesové hudby. Zalíbil se mi také YouTube, kam publikuji videa z koncertů. Fanoušci také mohou zhlédnout mé video blogy na témata, která je zajímají. Internet přinesl svěží vítr do naší mediální krajiny a dovoluje autorům vyjádřit jejich kreativitu přímo, ihned a se zpětnou vazbou od fanoušků. Když jsem začínala v roce 1999, tak něco podobného nebylo možné.

Stýská se vám po domově?

Vždy se vám bude po něčem stýskat, ať už jste kdekoli na světě. Zásadní je umět ocenit věci a situace, které mám zrovna před sebou. A věřte mi, kdybych si myslela, že se budu mít někde jinde lépe, tak jsem tam.

Foto: archiv J. Jenkins

Nic mi nechybí. A když se mi po něčem přece jenom hodně stýská, tak sednu do letadla a mohu se dostat kamkoli po světě.

Chybí vám v ČR americký styl života? Kam v Praze například chodíte na typické americké jídlo nebo do baru?

Nic mi nechybí. A když se mi po něčem přece jenom hodně stýská, tak sednu do letadla a mohu se dostat kamkoli po světě. Rozhodně se necítím být bezmezně spoutaná pouze s Českou republikou či Amerikou. Když si chci dát typicky americké jídlo, zajdu do Hard Rock Cafe. Miluji jejich burgery a navíc je to místo, kde obvykle představuji svým českým přátelům klasickou americkou večeři ke Dni díkůvzdání. Často tam vystupuji a cítím se tam jako doma – každý tam zná mé jméno a vždy mne přivítají s úsměvem. Právě proto jsem si vybrala Hard Rock Cafe k uvedení *The Blues Keeps You Alive* na trh. ●

NEJSI ŽENOU VOBNOŠENOU

TEXT: PETR ADÁMEK

Ani ty, Kláro, Nino, Marie a Lindo, ani ty, Magdaléno, Sáro, Valerie a Terezo. Vy všechny jste speciální, jinak by o vás přece nevznikly písničky. Možná reálně neexistujete, ale to vám na důležitosti neubírá. Některé z vás jste své autory proslavily, jména mnoha z vás zní pravidelně na koncertech a většinu z vás fanoušci prostě milují. Zkrátka, co bychom bez vás, žen, všichni dělali. Díky, že vás máme. Pobavili jsme se o vás přímo s vašimi tvůrci.

LUCIE

LUCIE
In the sky (1991)

hudba: Lucie
text: Michal Běloušek

> *Víš svý, Lucie*
> *pár zásahů už máš*

Stejnojmenná skladba skupiny Lucie sice vyšla až na jejich druhém albu, ale pochází už z jejich raných začátků v 80. letech. V té době jim manažera dělal Michal Běloušek, který stojí i za textem. „Žádná skutečná Lucie ‚Nováková' neexistovala. V mé hlavě má ovšem stále velmi konkrétní podobu. Jen má bohužel zahalenou tvář…" vzpomíná Běloušek. Ke skladbě má dodnes vřelý vztah. „Kapela ji, pokud vím, dodnes hraje na koncertech a fanoušci ji zpívají s ní. Takže se to asi povedlo."

TEREZA

WALDEMAR MATUŠKA
Zpívá Waldemar Matuška, 1965

hudba: Jiří Šlitr
text: Jiří Suchý

> *Tereza, jedině Tereza*
> *měla by slyšet píseň mou*
> *ostatní prominou, nestojím o jinou*

Tereza, jedna z nejslavnějších písní Waldemara Matušky, vznikla pro legendární filmový muzikál *Kdyby tisíc klarinetů*. Postupem času zlidověla a dnes ji můžeme slyšet v rádiu, u táboráků i v karaoke barech. Skladbu čas od času pěl i sám Jiří Suchý.

MARIE

TOMÁŠ KLUS
Cesta do záhu(d)by, 2008

hudba a text: Tomáš Klus

> *Já mám, Marie, rád*
> *když má moje bytí spád*

„Jsem velký fanoušek panenky Marie a vnímám ji jako nejvznešenější symbol ženství a tahle píseň je poctou a takovým manuálem ke mně pro všechny ženy, dívky a dámy, jimž jsem kdy hrál," říká Tomáš Klus a dodává, že skladbu napsal ve Zlíně na novém oranžovém gauči u tety a strejdy a je to jedna z těch velehladkých písní, které „přijdou, ani nevíte jak". Klus pokračuje: „Ačkoli jí nebyla věnována žádná výjimečná péče ani ve studiu, ani posléze, jakože klipy, hraní v rádiu a jánevímcoještě, stala se sama virální, tak se tomu teď taky říká, sama si řekla o pozornost, tak jsem na ni hrdý a mám *Marii* rád."

MAGDALÉNA

JELEN
Světlo ve tmě (2014)

hudba: Jindra Polák, Martin Kasal, Ondřej Málek
text: Jindra Polák

> *Hodiny se zastaví*
> *a v devět třicet v pondělí*
> *Magdaléno, tvoje vlasy,*
> *leží pod mou postelí*

Písničku původně napsali kluci Martin Kasal a Ondřej Málek, zakládající členové Jelena, a hráli ji se svojí kapelou Šatlava. Text a celkový sound písničky byl ale úplně jiný. Když ji pak zahráli na prvních společných zkouškách s Jindrou Polákem, bylo jasné, že musí dostat nový kabátek a „jelení" energii. „Přepracovali jsme aranže a následně i text. Sloky šly jednoduše, ale zasekli jsme se na refrénu – dlouho jsem přemýšlel, jak ten příběh shrnout, ukončit a dát mu nějakou pointu. Jednou jsem ráno jel jako vždycky do práce tramvají číslo 17 a nechtěně jsem vyslechl telefonní hovor slečny, která seděla přede mnou. Zatímco my všichni začínali nový den, ona se evidentně teprve vracela domů po divoké noci a volala svému příteli. Vysvětlovala, že je všechno v pořádku, nic se nedělo a že jenom přespávala u kamarádky. Bylo ale jasné, že to bylo všechno trochu jinak, a jak se tak do toho zamotávala, mně najednou došlo, že to je ta naše Magdaléna. Než jsem dojel do práce, refrén jsem měl napsaný," říká Jindra Polák. Skladba obvykle bývá vyvrcholením koncertu a jednou z nejdůležitějších skladeb jejich hudební kariéry. „Nedávno mě někdo upozornil na to, že videoklip k ní má na YouTube už přes dvacet milionů zhlédnutí – to mě úplně šokovalo. Nikdy jsme úplně nepřišli na to, čím to je, že se z některé písničky stane hit a jiná se tolik neprosadí, ale jestli se nám někdy povedlo napsat megahit, je to určitě právě *Magdaléna*. A jsme za to ohromně vděční," dodává Polák.

KLÁRA

CHINASKI
Na na na a jiné popěvky (2000)

hudba: Michal Malátný
text: Michal Malátný, Pavel Grohman

> *Kláro, jak to s tebou vypadá*
> *Od půl devátý do osmi ráno*

První sloku se jménem Klára přinesl do Chinaski bubeník Pavel Grohman. Konkrétní slečna či žena Klára neexistovala, tvůrčí dvojici se tehdy jednoduše líbily samohlásky Á a O. „Byl to první opravdový hit, kde jsem napsal hudbu a většinu textu, takže osobní vztah k ní mám velký. Občas už jí sice mám ‚plné zuby', ale pak měsíc nehrajeme a mně se po ní zase zasteskne," říká Michal Malátný. Rok předtím přitom kapela prodělala personální zemětřesení, když odešli Adam Stivín a Petr Rajchert. „Pro spoustu lidí kapela skončila. *Klára* byla potvrzením, že tvůrčí jádro zůstalo a funguje."

VALERIE

IMODIUM
Valerie (2013)

hudba: Imodium
text: Tomáš Fröde

> *Celý je tvoje, Valerie*
> *to srdce, co křičí a strašně bije*

Konkrétní postava za *Valerií* není. „Měl jsem vždy dlouhodobé vztahy a v té době jsem měl za sebou jeden zásadní vztah a druhý, aniž bych to tušil, dobíhal do cílové rovinky a záhy po vydání celého alba *Valerie* skončil. Trval osm let. Nejspíš tedy něco ve vzduchu viselo, ale mě především fascinovalo to nevyčerpatelné téma ‚ženy' a jak silný vliv na nás jako protějšek mají," říká Tomáš Fröde. K písni má velmi silný a osobní vztah. „Vlastně jsem si do ní promítl veškeré své vztahy, které jsem do té doby měl. Dnes už jsem ženatý a přesvědčený o tom, že jsem našel opravdu toho, koho jsem celý život hledal. Moje žena je mou inspirací a stejně jako prototyp Valerie mi život ovlivňuje. Naštěstí převážně už jen pozitivně." *Valerie* je jedna z nejzásadnějších, ne-li ta úplně nejzásadnější píseň v kariéře kapely Imodium. „Je to přesně ten ‚hit' kapely. Píseň, kterou zná opravdu každý, kdo alespoň něco málo o kapele Imodium ví nebo o ní slyšel. Neexistuje jediný koncert Imodia, kde by nezazněla."

IRENA

KAREL KRYL
Tekuté písky (1990)

hudba a text: Karel Kryl

> *Nad prachem katastrof*
> *zní klapot střevíčků*
> *Svá ústa nabídla ti Irena, Irena, Irena*

O poetice textů Karla Kryla vznikla v roce 2009 na Pedagogické fakultě UK bakalářská práce. Nechme promluvit její autorku, Lenku Rejzkovou: „V červenci 1986, po černobylské jaderné havárii, napsal Kryl tuto lyrickou milostnou píseň. Je to zároveň reakce na utrápený dopis od posluchačky Ireny ze Slovenska. Kryl se domníval, že se jedná o mladou dívku. Ve skutečnosti bylo paní Ireně přes sedmdesát let. Nikde není explicitně vyřčeno slovo Černobyl, je zamlžen pomocí slovní hříčky: černé býlí – pelyněk Černobýl. Radioaktivitu přirovnává k invazi pelyňku: Však černé býlí / se vyplevelit nedá:/je to mor. Karel Kryl později o své písni řekl, že je ‚sentimentální až ke skonu a optimistická až do kostní dřeně'.

JULIE

WANASTOVI VJECY, FEAT LENKA DUSILOVÁ
Alchymie (2016)

hudba: Robert Kodym, Karel Holas, František Černý
text: Robert Kodym

> *Dívko, ty křehká jsi jak lilie*
> *Vykvetlas do krásy, má Julie*

Ze společné práce principála Wanastovích Vjecý a Čechomoru vykrystalizovala jemnější skladba s tradičními motivy. V textu se objevují výrazy jako vojna, královna Terezie či dezerce. Další „ženskou písní" je o pět let starší *Veronika*, balada podle toho nejklasičtějšího mustru. A pak tu máme mnohem starší, špinavou a psychedelickou *Janu*, kde se řeší o něco méně romantická témata, třeba heroin nebo metadon.

MARKÉTA

POKÁČ
Rodinné album (2023)

hudba a text: Jan Pokorný

> *Markétě se kamarádky smály*
> *že má prsa jak lentilky malý*

Markéta je prý taková malá písnička. „Na koncertech ji nehraju, lidi ji moc neznají, ale mám ji rád. Po vydání se k ní kdesi na koncertě hlásila jedna paní, která mi hrdě tvrdila, že je taky Markéta a že má taky uměle zvětšené poprsí, stejně jak se zpívá v písničce, tak to mi přišlo úsměvné," vzpomíná její autor.

VLASTA

VISACÍ ZÁMEK
Start 02 (1991)

hudba: Visací zámek
text: Michal Pixa

> *Kde je Vlasta – je v kopřivách*
> *Co tam dělá – meje si tam nohy*

Vlasta patří mezi rané songy Visacího zámku a na jejich koncertech zní dodnes. Žádnou konkrétní Vlastu ale skupina ani neoslavovala, respektive nehanobila. Píseň se původně jmenovala *Máma*. „Je to taková legrácka, takové nesmyslné dada. V historii kapely je mnoho ‚ženských' songů, které mají nějaký příběh. Dáša, Monika atd. Bohužel jste si vybral song, ke kterému nelze nic říct," dodává kytarista Michal Pixa. A i to má svoji váhu.

ELIŠCE

TATA BOJS
Nanoalbum (2004)

hudba: Tata Bojs
text: Milan Cais

> *Jsi oblohou, která se nikdy nemění*
> *Datový potok, co do mého*
> *života pramení*

Reálný předobraz *Elišky* neexistuje. Dívka či žena tohoto jména hraje v příběhu koncepčního Nanoalba přesný opozit iToma, hlavního představitele a milovníka moderních technologií. Tedy přírodní, jemnou, křehkou, skoro až „ezo ženu". Jak ovšem dodává Milan Cais, nikoliv v tom hanlivém slova smyslu. „Mám ji rád a baví mě její tempo a ten moment, kdy se ozve refrén. Sloky jsou jednoduše a chytře vymyšlený a na koncertech si je vyloženě užívám. Dodnes tvoří důležitou součást našich koncertních setlistů, takže bych řekl, že svůj význam rozhodně má. Z *Nanoalba* je to možná jediná skladba, která se dá vytrhnout z kontextu (nebo z konceptu, haha)."

GRÉTA

KURTIZÁNY Z 25. AVENUE
Honzíkova cesta (2020)

hudba a text: Tomáš Vartecký

> *Dej mi ruku, Gréto*
> *Dej mi ruku, Gréto*

„Nejen jedna, je to takový mix všech, co mě doprovázely na cestě na konec světa. Na nové desce *My z konce světa*, která vyjde v prosinci, se v titulní skladbě objevuje Gréta znovu, ovšem tentokrát ji opouštím, protože mi na cestu zpátky nějakým zázrakem dorostly nohy a vracím se sám," komentuje *Grétu* tajemně Tomáš Vartecký. „Mám tu písničku rád, je v ní sice hodně špíny, ale to patří k životu. Je to taková negativní motivace, jak věci nevzdávat."

VĚRKA

MIG 21
Snadné je žít (2001)

hudba: Tomáš Polák
text: Jiří Macháček

> *Věrka – tu se každej bojí sbalit*
> *Protože je vysoká*

Už na svém debutu MIG 21 razantně upozornili, že mají smysl pro humor a nebojí se ho použít. *Věrka* oplývala hravostí, nadhledem, chytlavou melodií a (bohužel pro ni) nadprůměrnou výškou.

NINA

VYPSANÁ FIXA
Smutné a veselé vraždy (1997)

hudba: vypsaná fiXa
text: Jan Buryanek

> *Tahleta Nina na mě se dívá*
> *A neví, co je splín,*
> *tak co jí ksakru říct*

Nina byla reálná dívka z Liberce. „Osobně ji ale vůbec neznám a nejspíš se o ní už nic víc nedovím," uvažuje frontman Vypsané fiXy, Márdi. „Mám ji rád, hraju ji rád a jsem rád, že jsme ji tenkrát převzali, protože už v té době byla předchozí kapelou, v který jsem hrál, vyřazená z repertoáru. Úplně největší radost mám ale z toho, že podle ní dostalo jméno celkem dost dětí našich fanoušků. Situace se stále opakuje – přijde krásná holka a řekne, že se jmenuje Nina a že to jméno dostala podle této písně.

LINDA

IVAN MLÁDEK
Dobrý den! (1996)

hudba a text: Ivan Mládek

> *Linda a Linda a Linda*
> *nejradši marmeládu ze*
> *všech jídel má*

Žádnou Lindu v době vzniku stejnojmenné skladby Ivan Mládek neznal. „Původně to měla být píseň o té borovici limba, na které se v Tatrách oběsil horolezec. Zahnula mu na Skalnaté chatě manželka, když lezl na Lomnický štít. Ale to ‚limba' se špatně vyslovovalo, zpěváci by působili, že mají rýmu. A tak jsem to ‚limba' změnil na Linda. Ale ta se, jak asi víte, v té písni neoběsí," vysvětluje autor s tím, že ho těší, že se stejně Linda jmenuje tenistka Nosková, které fandí. O úspěšnosti skladby svědčí to, že ji Mládkův Banjo Band na konci koncertů hraje jako přídavek. „Když z časových důvodů na přídavek nedojde, zpívám ženám do šedesáti let *Lindu* v šatně na přání do ouška," dodává s úsměvem.

BÁRA

KABÁT
Go Satane Go (2000)

hudba: Tomáš Krulich
text: Milan Špalek

> *Víš, já mám spoustu*
> *známejch v podzemí*
> *A divá Bára se mnou spí*

Go Satane Go coby název nahrávky Kabátu ironicky reagoval na předvánoční reklamní kampaň jednoho mobilního operátora a jeho slogan Go Ježíšku Go. Jednou z písní na albu byla *Bára*, která od té doby patří mezi koncertní stálice. Zmiňovaná divá Bára tu evokuje klasickou literární postavu Divé Báry Boženy Němcové, tedy nezkrotnou a nespoutanou dívku, která se nebojí předsudků.

KRISTÝNA

MANDRAGE
Vidím to růžově (2019)

hudba: Adrian Liška, Matěj Mikloš, Josef Bolan
text: Josef Bolan

> *Kristýna, Kristýna*
> *Ta mě baví ze všech nejvíc*

Veselý a rozpustilý text skladby *Kristýna* je v přímém kontrastu k období, kdy ji Mandrage vypustili mezi fanoušky. Psal se rok 2020, kariéra plzeňské bandy se za poměrně dramatických okolností uzavřela a právě *Kristýna* byla poslední dopsanou kapitolou.

EMILY

RYBIČKY 48
Amores Perros, Voe! (2008)

hudba a text: Kuba Ryba

> *Emily, řekni, co na tebe platí*
> *Emily, já ani ty nejsme svatí*

Ani skutečná Emily neexistovala. „Bavila mě ta myšlenka, že holka, z který všichni kluci na škole šíleli, byla na holky. A abych to dotáhnul do dokonalosti, tak ten největší milovník se kvůli ní převlíkal za holku, aby ji získal," usmívá se Kuba Ryba. „Je to ta z úspěšnějších písniček v našem playlistu. Budeme ji hrát do konce dnů a hrajeme ji rádi. Je to jedna z těch, která nám pomohla nastartovat vlnu pop-punku v Česku. Já mám ale rád všechny naše písničky. I ty, co se nehrají."

BONUSY

SÁRO

LIPO
Tažní ptáci (2025)

hudba: Ondřej Turták, Jan Dalecký, Jonáš Červinka
text: Jonáš Červinka

> *Hej Sáro, na zádech máme*
> *jen pár polámanejch křídel*
> *A krev z nich zanechává*
> *stopy v kolejích*

„Píseň vznikla tak, že jsem si začal zpívat nápěv refrénu: ‚Lásko, na zádech máme jen pár polámaných křídel.' Jméno Sára se mi moc líbilo a poměrně rychle jsem si ujasnil, že to bude právě ona, která celou skladbu zkonkretizuje," popisuje její autor, Lipo. „Mé skladby občas otevírají témata, nad kterými dlouhodobě přemýšlím. Tady to byla myšlenka, že člověk neuteče před svými problémy, ani když zmizí na druhou stranu světa. Ty problémy cestují stále s ním. V *Sáře* vyprávím příběh jednoho takového pokusu, který selhal. Celý význam písně jsem pak ještě posunul, když jsem se rozhodl námět videoklipu situovat za zdi reálné věznice, kde se díky projektu Yellow Ribbon potkávám s lidimi ve výkonu trestu. I oni se musí utkat s chybami, které v minulosti učinili, a ten proces návratu na svobodu pro ně není vůbec snadný." Skladba je venku rok a půl a na Spotify je momentálně Lipovou nejhranější a stala se i pevnou součástí jeho koncertního setlistu.

TÁHNI, ŠTĚPÁNKO!

J.A.R.
Mydli-to! (1994)

hudba: Roman Holý
text: Michael Viktořík

> *Já vím, to už je dávno, dnes*
> *už nosíš kapesník*
> *Štěpánko, táhni*

Žádná konkrétní Štěpánka jako předobraz neexistovala. „Snad možná z mého hlubokého podvědomí jakási vzpomínka na dětství s paní Štěpánkou a Čertíkem Bertíkem. Ostatně stejně jako při mé vůbec první skeči legendární Runway party. V něm se čertík jmenoval Robertík a Štěpánka nám konečně ukázala svá gumová prsa," říká Michael Viktořík. „Kromě zmíněné vzpomínky na dětství to bude navždy i její natáčení s J.A.R. ve studiu Sono v roce 1993–4. Pecka pak vyšla na albu *Mydli to* a to byl náš svět ještě v pořádku. Pak jsme si jí náramně užili i v rámci koncertů v druhé polovině 90. let. Byla to má sólovka a při úvodním recitativu lidi leželi smíchy na zemi. Užili jsme si s ní legraci. Teď mě ale napadá, jelikož je tahle pecka má sólová, že ji uvedu v novém kabátě letos 17. listopadu, kde sice celí JAŘI již nevystoupí, ale zas tu bude Pražský výběr, Bára Basiková, Jana Uriel Kratochvílová nebo Matěj Ruppert."

HOLKY Z NAŠÍ ŠKOLKY

PETR KOTVALD
A STANISLAV HLOŽEK
singl 1982

hudba: Karel Vágner
text: Pavel Žák

> *Jé, jé, jé, kdepak ty fajn holky jsou?*
> *A kde maj hračky svý,*
> *ty naše lásky tříletý*

Jednodušší než výčet dívčích jmen obsažených v této písni by byl výčet dívčích jmen neobsažených v této písni. Ale vážně, fakta jsou neúprosná: nejprodávanější píseň v historii tuzemské pop-music! Podle Supraphonu si lidé koupili 1 250 000 singlů s touto písní, skladatel Karel Vágner uváděl číslo ještě o sto tisíc vyšší. Podle iDnesu ho chytlavá melodie napadla na tenisu. Ze hry se na chvíli omluvil, šel si ji poznamenat a doma píseň za půl hodiny dodělal. „Řekl jsem mu, že bych tam chtěl dívčí jména. Měl jsem na mysli tak tři, čtyři, ale on jich tam dal třiadvacet," říká na adresu autora textu Pavla Žáka. „Pamatuju si, že jsme to točili v televizi a zvukový mistr mi říkal: kamaráde, tady se rodí něco zvláštního. Já jsem pořád netušil, co se rodí. Potom jsem to poznal. Vyšel singl a stalo se z toho absolutní šílenství," dodává Vágner.

TEXT: PETR SOUKUP
FOTO: OLGA ŠPÁTOVÁ

ANETA LANGEROVÁ

Mé písně se odjakživa točí kolem přírody

ROK 2015

Aneta Langerová vydala na konci roku 2014 velmi vyzrálé album s názvem *Na Radosti*, které bylo podpořeno i projektem Partnerství OSA, a nyní k tomuto albu jede po Česku koncertní šňůru. Povídali jsme si o albu, koncertech, ale i tvorbě a OSA.

Přiznám se vám, že při prvním poslechu singlu *Svatá Kordula* jsem nevěděl, co si o něm mám myslet. V hlavě jsem měl jen jedno slovo, „country“. Když jsem si album koupil, měl jsem radost z jeho barevnosti, a čím dál více jsem mu přicházel na chuť. Je to velký krok nejen od počátku vaší kariéry, ale i od posledního alba. Deska je více osobní. Změnilo se něco v případě vašeho skládání?

V mém životě se stále něco mění. Je to přirozený vývoj a pocit, že nestojím na místě, je pro mě zvlášť důležitý. V posledních letech jsem našla velkou oporu v Jakubu Zitkovi, jak po stránce producentské, tak autorské. Všechny písně jsme skládali spolu, kromě jedné, kterou mi na desku napsala Dorka Barová, skvělá zpěvačka, violončelistka a autorka. Soustředili jsme se na vyprávění příběhů, které jsme čerpali z našeho života, ale také jsme si domýšleli. Obecně každá píseň nese téma, které se nás nějak konkrétně dotýká a je nám blízké, to mi pak dovoluje písně zpívat víc autenticky.

Jakub Zitko, váš spoluautor a člen kapely je pro mě velký objev. Kde jste se setkali a jak probíhala spolupráce?

My už se známe asi šestým rokem. Kdysi jsem potřebovala najít někoho, kdo by mě doprovázel na klávesy. Poprosila jsem svého tehdejšího kytaristu a.m. almelu, aby se po někom podíval, a on mi v parku na Letné oznámil, že pro mě našel Jakuba. Hrál v kapele Muff a spolupracoval i na dalších projektech. Byla jsem si ho poslechnout, oslovilo mě to a od té doby se mnou hraje. Když jsem se před pár lety rozhodla splnit si takový svůj dlouholetý sen, a to akustické komorní koncerty se smyčcovým triem, objevila jsem v Kubovi velkou oporu. Bylo zapotřebí zaranžovat všechny písně, které jsem vybrala jako ty nejdůležitější v mé dosavadní tvorbě, právě pro toto komorní složení kapely. Byl to těžký úkol, měla jsem své představy a byla jsem zvědavá, jak se s tím Kuba popere. Zvládl to úplně skvěle. Následovaly koncerty pod názvem Pár míst, na jejichž úspěchu měl Kuba velký podíl, a tak jsem si konečně byla jistá, s kým budu dělat další desku. Spolupráce s Kubou mi sedí a věřím, že i jeho obohacuje.

Poměrně hodně alb v loňském roce bylo na téma příroda, nebo konkrétně les. Taková alba dle mého soudu vydala i skupina Zrní, Lenka Dusilová, Calm Season a další. Myslíte si, že to je trend, náhoda, nebo přirozený vývoj?

To nevím. Mé písně se odjakživa točí kolem přírody. Myslím, že je pro všechny velmi důležitá, někdo si to uvědomuje víc, někdo ji zatím tolik nepotřebuje. Já jsem se našla hlavně v tématech venkova, kde jsem vyrostla a trávila dětství. Hodně mě ovlivňuje laskavá lidová moudrost, kterou z té doby znám. Byla jsem velmi překvapená, že Kuba tak mile přikyvoval, když jsem mu vyprávěla o svých zážitcích z dětství, prožil něco podobného. A tak jsme si s úsměvem po večerech vyprávěli o tom, jak jsme sbírali mandelinky, chodili na třešně, dělali zavařeniny, jezdili traktorem a podobně, byla to legrace, ráda na tu dobu vzpomínám.

Asi budu hádat správně, že váš úspěch po pořadu *Česko hledá Superstar* má na svědomí také váš bratr Nikola. O spoustě vítězů dnes už ani není slyšet a já se domnívám, že to je tím, jaký management s nimi spolupracoval. Váš bratr do toho kromě mozku

Našla jsem se hlavně v tématech venkova, kde jsem vyrostla a trávila dětství. Hodně mě ovlivňuje laskavá lidová moudrost, kterou z té doby znám.

asi vkládá i srdce a tím pádem větší potřebu, mám pravdu?

Niki do všeho vkládá své srdce, to se mi na něm velmi líbí. Vždy mi byl na blízku. Spolu s mou sestrou a tátou mi od malička dělali náhradní mámu. Brali mě s sebou na hory, k moři, ale také se starali o praktické věci. Jsem jim za to velmi vděčná. Tehdy po soutěži nabralo vše rychlý spád. Byl to velký tlak. Když

→

to brácha viděl, stoupl si přede mě a řekl všem, že od této chvíle mě bude zastupovat a že když mi někdo něco bude chtít, má přijít nejdřív za ním. Ani nevíte, jak se mi v té chvíli ulevilo. Vytvořil pro mě prostředí, ve kterém jsem se mohla dál přirozeně vyvíjet a nepodlehla jsem tak různým tlakům zvenčí. Ke všemu jsem si mohla dojít sama. Vždy mi říkal, ať se rozhodnu dle svého srdce, že za mnou bude pevně stát. A to se děje až dodnes. Nikdy předtím tuto práci nedělal, o to víc si vážím toho, že se všemu tak rychle naučil a nebál se vkročit do neznámých vod. Nenechal mě v tom.

Tehdy po soutěži nabralo vše rychlý spád. Byl to velký tlak. Brácha pro mě vytvořil prostředí, ve kterém jsem se mohla dál přirozeně vyvíjet.

Na světě je videoklip ke skladbě *Svatá Kordula* a *Tráva*, uvažujete o dalším? Co takhle například na skladbu *Nevěsta* nebo *Tragédie u nás na vsi*?

Svatou Kordulu jsme pustili do světa jako první a Alžběta Rajčan Beránková k ní vytvořila lyric video, stop motion animaci. Klip k písni *Tráva* jsme odjeli natáčet na „místo činu“, tedy Na Radost a do okolních lesů s režisérkou Olgou Špátovou a kameramanem Lukášem Hyksou. Další videoklipy se nabízejí, je to však časově i finančně náročné, uvidíme, co nám další rok dovolí. Bylo by to samozřejmě hezké.

Dá se říct, která ze skladeb na novém albu je vám nejbližší?

Desku uzavírá píseň *Na Radosti*. Je to asi nejosobnější výpověď z celé desky, komorní aranž, která tak, jak vznikla, tak byla zaznamenána.

Bulvár. Jste s tím smířená a házíte to za hlavu, nebo vás to rozčiluje?

Bulváru si nevšímám, a když se ke mně něco dostane, mávnu nad tím rukou. Dokud bude v lidech potřeba koukat druhým do obýváku a nežít svůj vlastní život, pak bude mít na světě bulvár místo a nikdo s tím nic neudělá.

Kupujete si hudbu, nebo stahujete?

Hudbu si zásadně kupuju. Někdy si koupím vinylovou desku, jindy album a někdy si koupím hudbu na internetu, to když jsem třeba na cestách.

Nedávno jsem v jedné diskuzi na Facebooku četl, že ve chvíli, kdy se skladba nahraje a zní éterem, tak patří všem a nikdo by sa ni neměl mít práva. Co si o tom myslíte?

Chápu, že mnohým dá hodně práce si uvědomit, že píseň je to samé, jako by někdo vyrobil třeba kolo, ale pochopit by to měli. Nevím, čím by se pak autoři živili. Asi by těžko někdo šel do výrobny kol a řekl: „Od té chvíle, co jste na internetu ukázali nové kolo, patří i mně, takže si ho teď vezmu a odjedu.“ Byla by to krádež. Každý z nás na něčem pracuje, poskytuje různé služby, prodává nějaké výrobky, asi by se lidé, kteří mají tento názor, divili, kdyby k nim někdo přišel do obchodu a něco si zkrátka vzal a odešel nebo jim nezaplatil za odvedenou práci.

Jak vnímáte vy OSA?

OSA je pro autory velmi důležitá, jelikož poskytuje služby, které nám pomáhají v naší práci. Nedovedu si představit, že bych se o to měla starat sama, není to reálné. Jsem ráda, že existuje, a věřím, že autory vždy bude dobře chránit a zastupovat.

Kdo z českých hudebníků vás baví?

Dokud bude v lidech potřeba koukat druhým do obýváku a nežít svůj vlastní život, pak bude mít na světě bulvár místo a nikdo s tím nic neudělá.

Z české hudby poslouchám například Hanu Hegerovou, Jarka Nohavicu, Karla Kryla, za poslední roky mi udělala radost kapela Zrní, Bratři Orffové s deskou *Bingriwingri* nebo Wabi Daňek a *Ďáblovo stádo*.

Jsou pro vás hudební ceny v Česku důležité, mají podle vás ještě svou váhu?

Každé ocenění něčí práce toho dotyčného potěší, ale je obecně těžké říkat, jestli ta či ona hudba je lepší, tudíž je to také otázka vkusu lidí, kteří to hodnotí. Myslím, že největší odměnou je pro mnoho muzikantů to, že mají pro koho hrát, že na koncerty chodí lidé, které ta hudba baví, a něco si navzájem předávají.

Koncerty. Byl jsem na vašem křtu ve Studiu DVA. Bylo to skvělé prostředí pro vaše současné hraní. V létě vás tuším uvidíme na festivalech, na jakých místech budete hrát mimo ně?

Na letošní turné jsem oslovila všechny muzikanty, se kterými spolupracuji. Jak svoji stálou kapelu, tak smyčcové trio. Chtěla jsem si s nimi užít každý koncert, který bude věnovaný nové desce *Na Radosti*, na které se sami podíleli. Zvolili jsme koncerty převážně na sezení v divadelních sálech, koncerty budou rozmanité, od komorních písní až po písně v plné aranži. Například do pražského divadla Studio DVA se vrátíme ještě na dva koncerty koncem března. Přála bych si, aby si každý, kdo přijde, mohl hudbu v klidu vychutnat a vstřebat. Na letní festivaly se chystáme taky, třeba na Benátskou noc a Colours of Ostrava.

Odrazí se na koncertě vaše nálada, nebo vás naopak ta atmosféra vždy nabije a zapomenete na to, co se děje mimo jeviště?

Každý koncert je jiný, ale pilíře zůstávají stejné. Už jen to, že mám kolem sebe skvělý tým, který mi vždy zvedne náladu, těším se na každé hraní s nimi, i na cestu. Bývá to legrace. Koncerty si užívám, někdy jsem více nervózní, ale to během prvních písní odezní. Hlavní je hudba, to, co nás spojuje s publikem. Mám možnost prožívat všechny příběhy, o kterých zpívám, spolu s nimi a moc mě to těší. Ocitám se v tu chvíli mimo realitu a snažím se vzít publikum s sebou, aby na chvíli zapomněli na své problémy, nebo aby jim po skončení koncertu přišly lehčí než předtím a měli sílu na to je vyřešit.

Jaké máte jméno na Slovensku?

Jezdíme občas na slovenské festivaly. Lidé tam znají některé písně a zpívají si je se mnou. Jezdím na Slovensko ráda, ale bohužel ne tak často. Zatím jsme se k tomu nedostali, ale do budoucna plánuji vyrazit s novým albem *Na Radosti* i tam.

Jezdíte ještě v tom starém Mini Cooperu?

Svůj Mini Cooper mám stále, teď se zrovna opravuje, aby přežil další roky. Mám ho moc ráda. V současné době však spolupracuji s automobilovou firmou Volkswagen, která nás bude vozit na všechny koncerty našeho turné a také na festivaly. Moje kapela se trochu rozrostla, a tak jsem ráda, že nám Volkswagen tuto spolupráci nabídl a všechny mé muzikanty a členy týmu, včetně mě, doveze na koncerty bezpečně. ●

…A CENU ZÍSKÁVÁ

PATNÁCT LET ÚSPĚCHŮ ZPĚVAČEK A AUTOREK 2016–2020

TEXT: KATEŘINA RŮŽIČKOVÁ

Lenny, foto: Pavel Gwuzd / Česká editoriální fotografie / Profimedia

Amelie Siba, foto: archiv cen Apollo

Lenka Dusilová, foto: František Ortmann

Na cenách Anděl za rok 2016 Lenny proměnila všechny čtyři hlavní nominace – Zpěvačka roku, Album roku (*Hearts*), Skladba roku a Videoklip roku (obojí za *Hell.o*). Po převzetí ceny za skladbu roku (*Hell.o*) řekla: „Tahle cena patří padesát na padesát Ondrovi Fidlerovi, se kterým jsme tu písničku napsali původně pro někoho jiného. Strašně moc mě to těší.“

„Mám velikou radost, děkuji,“ reagovala operní pěvkyně **Gabriela Beňačková na udělení Ceny Antonína Dvořáka v roce 2019**, „myslím, že by byl Antonín Dvořák se mnou spokojen, jak jsem jeho díla prezentovala po celém světě.“

Cenu Apollo 2020 získala písničkářka Amelie Siba. Člen poroty Pavel Turek rozhodnutí poroty zdůvodnil takto: „Debut, jaký se tu dlouho neobjevil. Album *Dye My Hair* představuje vyzrálé písničkářství a zároveň zcela přímý intimní vhled do období dospívání. Amelii Sibě se podařilo zachytit zranitelnost, odhodlání i nejistotu teenagerských let způsobem, který jde napříč různými publiky a je srozumitelný pro starší ctitele folku i mladší uživatele Instagramu. Ruku v ruce s autorskou vizí pak jde i sympatická snaha ohlídat si vše další okolo tvorby: od mixu nahrávky přes podobu obalu. Amelie Siba si dělá věci podle sebe a to je dobře.“

Ceny Anděl za rok 2020 ovládla Lenka Dusilová, která za album *Řeka* proměnila tři ze čtyř nominací. Pro ČTK se k vítězství vyjádřila: „Jasně, že z vítězství mám radost. Pro mě to bylo tak osobní album, musela jsem se docela hluboko ponořit. Uvědomovala jsem si čtyři nominace a věřila jsem, že alespoň jednu proměním, ale ve víc jsem úplně nedoufala.“

Beata Hlavenková získala ocenění Sólová interpretka za rok 2019 v cenách Anděl za album *Sně*. K albu se vyjádřila pro Novinky.cz: „Myslím, že koncepci vyjadřuje už název *Sně*. Takový výraz neexistuje, jde jen o slabiku ze slov básně, písně nebo snění. Záměrně jsem nechala jméno desky takto nedokončené, aby si každý mohl doplnit význam podle vlastní fantazie.“

Cena Anděl

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2016	Zpěvačka roku	Lenny	Hearts
	Album roku	Lenny	Hearts
	Skladba roku	Lenny	Hell.o
	Videoklip	Lenny	Hell.o (režie T. Kasal)
	Síň slávy	Věra Špinarová	
	Rock & pop	Lenny	Hearts
	Folk & country	Martina Trchová & Trio – Holobyt	
2017	Sólová interpretka	Debbi	Break
	Videoklip	Barbora Poláková	Po válce (režie J. Machala, J. Bártek)
2018	Sólová interpretka	Barbora Poláková	Ze.Mě
	Videoklip	Barbora Poláková	2-8-5 (režie J. Machala, B. Poláková)
	Jazz	Dorota Barová	Iluzja
2019	Sólová interpretka	Beata Hlavenková	Sně
2020	Sólová interpretka	Lenka Dusilová	Řeka
	Album roku	Lenka Dusilová	Řeka
	Skladba roku	Lenka Dusilová	Vlákna
	Alternativa a elektronika	Amelie Siba	Dye My Hair
	Objev	Kateřina Marie Tichá	Sami

Apollo

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2020	Album roku	Amelie Siba	Dye My Hair

Ceny OSA

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ
2016	Zlatá cena OSA	Ivana Loudová
2017	Nejúspěšnější skladatelka vážné hudby	Sylvie Bodorová
2019	Cena za propagaci a šíření české hudby	Eva Urbanová
2020	Nejúspěšnější mladá autorka vážné hudby	Soňa Vetchá
	Cena za propagaci a šíření české hudby	Soňa Červená

Žebřík

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2016	Zpěvačka roku	Ewa Farna	
	Videoklip roku	Ewa Farna	Na ostří nože
2018	Zpěvačka roku	Barbora Poláková	
2019	Zpěvačka roku	Anna K.	
	Skladba roku	Anna Julie Slováčková	Nepopsaná
2020	Zpěvačka roku	Anna K.	
	Videoklip	Kateřina Marie Tichá	Sami

Cena Antonína Dvořáka

ZA ROK	OCENĚNÁ
2019	Gabriela Beňačková

Medaile Za zásluhy I. stupně

ZA ROK	OCENĚNÁ
2017	Helena Vondráčková

LENNY

Italské hello

TEXT: JAN DĚDEK

Foto: Roman Černý

Na hudební scénu vtrhla jako velká voda – její první EP jí vyneslo cenu Anděl v kategorii Objev roku, absolvovala hudební školu v Londýně, její debutová deska Hearts sklidila nadšené recenze a nyní s písní *Hell.o* boduje v Itálii. Už dávno to není jen dcera slavné zpěvačky.

ROK 2017

Studovala jste tři roky skladbu na hudební škole v Londýně. Jak takové studium probíhá a jaké může člověku přinést možnosti?

Liší se to samozřejmě obor od oboru – každý klade důraz na něco jiného. Konkrétně u skladby šlo vlastně o píseň samotnou – od textu přes produkci až po práva a historii jednotlivých žánrů. Základem jsou opravdu dobří učitelé, k nimž má člověk přirozený respekt, protože to jsou všechno lidé, kteří spolupracovali se zvučnými jmény typu B. B. King, Van Halen, Groove Armada, Dido nebo Prince. Často se stávalo, že se výuka podobala spíš vyprávění z jejich života, ale tím víc jsme si to pak prostě pamatovali.

Nakolik může studium v Londýně pomoci zahraničnímu muzikantovi uchytit se na londýnské hudebné scéně?

To je dost individuální. V první řadě bych nezdůrazňovala zahraničního muzikanta, protože i rodilí Londýňané musí pěkně makat, aby se dostali na určitý level. Některá škola nabízí tak dobré kontakty a funguje tam natolik strategický networking, že to svým studentům může teoreticky usnadňovat, například Brit School, kam chodila Adele, Jessie J nebo Amy Winehouse. Málokterá hudební škola na tohle své studenty neláká… Ve finále je to ovšem stejně na člověku samotném a na tom, kdy pro něj přijde ten ideální čas se prosadit. Pro mě bylo zásadní být v tom prostředí, zahrát si pár koncertů a nechat se inspirovat.

Nakolik je podle vás pro hudebníka z Česka obtížné prosadit se v Anglii?

Nerada nad tímhle přemýšlím tak, že hudba má nějaké hranice. Když je ten člověk jako individuum dostatečně šikovný a pracovitý, má potenciál, vkus a cit na to, vytvořit si kolem sebe dobrý tým, nemůže existovat důvod, proč by měl mít menší šanci uspět než jeho kolegové z Anglie.

Objeví se vaše loňské album i na anglickém trhu?

Dostat mou muziku k co nejvíce lidem je jedním z mých velkých snů. Zatím však dostala přednost Itálie – tam album vyšlo 10. března. Do Anglie ho dosud vozím sama na festivaly a jiná vystoupení, ale v mojí hudební škole v Londýně se toho už také dopídili, a když jdu kolem, tak mě každý zastavuje, kde ho může sehnat. Tak na tom asi něco bude…

Jak došlo k tomu, že se váš singl *Hell.o* uchytil v Itálii?

V průběhu loňského roku se mi ozval jeden pán z vydavatelství, kterému se skladba líbila a který byl přesvědčený,

Foto: Petr Klapper

I rodilí Londýňané musí pěkně makat, aby se dostali na určitý level.

Foto: Petr Klapper

Foto: archiv Lenny

Když se Hell.o nasazovalo, začalo ho hrát naráz 34 rádií.

že má šanci v Itálii uspět. Začali jsme na tom pracovat a trvalo půl roku, než se písnička do rádií opravdu probojovala. Měla jsem velké štěstí, že se to setkalo s takovou podporou.

A v kolika rádiích ho vlastně vysílají?

Když se *Hell.o* nasazovalo, začalo ho hrát naráz 34 rádií. V současné době ten počet může být vyšší, protože se přidala i spousta lokálních rádií. Přijde mi skvělé, že to takhle funguje.

Nedávno jste byla v Itálii propagovat svou píseň *Hell.o* osobně – na co se vás nejčastěji ptali tamní novináři?

Moc mile mě překvapilo, že se hodně ptali na proces tvorby, moje inspirace, co poslouchám a jak dlouho skládám. Nebyly to vesměs žádné povrchní dotazy. Každý se ovšem zeptal, jestli tam budu hrát naživo, což jsem jim slíbila!

Chystáte tedy turné po Itálii?

V současné době plánuji s italským promotérem podzimní vystoupení v Miláně. Překvapilo mě, že o to stojí víc než v Římě. Nakonec jsem pochopila, že Milán je finanční a společenské centrum. Každopádně se moc těším a počítám i s tím, že mezitím nějaká vystoupení přibudou.

Jaké bylo vystoupení v italské talkshow *Che Tempo Che Fa*?

Přiznávám, že jsem pár dní předtím měla lehkou paniku. Viděla jsem několik videí předchozích dílů a zjistila, že tam vystupovali například U2, Coldplay nebo Madonna. Na místě ovšem byla úplná pohoda. Vše bylo perfektně zařízené, včetně překladu, navíc se k nám chovali moc hezky, takže nervozita ze mě zase rychle spadla.

Mimochodem – vy jste někdy poslouchala italskou hudbu?

No jasně! O to to celé bylo pro mě vzácnější! Mým oblíbencem je zpěvák Zucchero. Byla jsem na jeho koncertě v Praze a byl to jeden z mých největších hudebních zážitků. Má nádherný hlas a ta muzika má prostě koule.

Proč myslíte, že tahle vaše skladba oslovila zrovna Italy, a nikoliv třeba Nory nebo Nizozemce?

Těžko říct… Třeba to tak mělo být, protože Italové jsou pro to velmi zapálení. Nevzali to a nestrčili do šuplíku. Mám tam skvělý tým a ten pro to aktivně každý den pracuje, což je klíčové. Produkcí písně jsme se zase evidentně trefili do italského vkusu, ale já věřím, že by to mělo šanci i jinde…

Nerada přemýšlím tak, že hudba má nějaké hranice.

Někde si vybírali opravdu individuálně – ne každý chtěl *Hell.o*. Třeba v Srbsku a Chorvatsku si řekli o *Lover*, v Německu zase chtěli něco tanečnějšího… Většinou si to určili sami, protože mají cit pro to, co v dané zemi funguje.

Je pravda, že v Německu vyjde remix *Hell.o*?

Německo v současné době platí za Mekku elektronické muziky, takže remix by tam perfektně zapadl. Začátkem roku jsem si vymyslela soutěž o remix

Já když vím, co chci, tak mám hroší kůži.

Foto: Roman Černý

Skládám pořád nové věci, takže jestli se tam *Hell.o* teď nechytilo, tak to třeba vyjde příště.

Nakolik bylo vlastně obtížné dostat *Hell.o* do tuzemských rádií?

Paradoxně to šlo přes lidi, kteří tomu skoro nevěřili. Vyslechla jsem si opravdu hodně poznámek – že to má divný mix, že je zahraniční master zbytečný, že mi to s tím pípancem nepustí, protože z toho lidi budou zmatení. Ale já když vím, co chci, tak mám hroší kůži. Šlo mi to jedním uchem dovnitř a druhým ven.

Ve kterých dalších zemích tedy singl *Hell.o* ještě vyjde?

To se nechám překvapit i já sama. Samozřejmě na tom pracujeme, ale já jako autorka zároveň bojuji s tím, že mám spoustu dalších skladeb, na kterých pracuji a věřím, že by mohly být pěknými singly… Tak uvidíme.

Vybrali si v nějaké další zemi i jiné vaše skladby?

Hell.o přístupnou úplně všem a už teď máme jasného vítěze, takže bych to chtěla určitě pozitivně využít.

Uspět v Itálii je úžasné, ale přece jen – nemrzí vás trochu, že to zatím nevyšlo v Anglii, která je tou pravou hudební Mekkou?

Takhle to neberu. Do Anglie jezdím pořád ráda a často, mám možnost tam vystupovat a přijde mi to hrozně inspirativní.

Jaké máte hudební plány na letošní rok?

Za poslední půlrok se toho stalo tolik, že se moc neodvažuji předvídat další plány. Každopádně bych se ráda soustředila na novou tvorbu a vedle toho budeme samozřejmě s kapelou v létě vystupovat na pár festivalech tady i v cizině. Tak je na co se těšit! ●

VLADIVOJNA LA CHIA

Chápu, že jsou ze mne lidé trochu zmatení

ROK 2018

TEXT: ROMAN JIREŠ

Foto: Helena Kadlčíková

Vladivojna La Chia může mít oprávněný pocit, že neví, kde jí stojí její vlastní hlava. Díky hudbě k filmu Marty Novákové *8 hlav šílenství*, který vypráví příběh neznámé ruské básnířky Anny Barkovové, představované Anetou Langerovou, je Vladivojna z nominovaných v cenách Český lev.

Samotný film přes poměrně rozpačité divácké přijetí již získal Cenu filmové kritiky za výtvarnou koncepci a nominaci na Cenu za vynikající kameramanské filmové dílo v Cenách Asociace českých kameramanů. „Mě ten film baví i tím, že je jiný než všechno, co tu doposud vzniklo. Natolik mě to celé dění kolem postavy Anny Barkovové inspirovalo, že jsem vedle hudby pro film složila také samostatné album," uvedla ostravská rodačka, která akustickou verzi písně *Já, Anna Alexandrovna*, kterou na albu nazpívala Lucie Bílá, přearanžovala pro své pětičlenné 4Trio.

„Je to vlastně strašně vtipný proces. Nejdřív jsem složila hudbu k filmu, pak jsem tu filmovou hudbu přearanžovala do samostatných písní na básně Barkovové, a abychom je mohli hrát s mou kapelou živě, bylo třeba je zase posunout a přiblížit našemu nástrojovému obsazení. Některé písně tedy mají nový rozměr a mně se to tak zalíbilo, že jsem se rozhodla konkrétně na písničku *Já, Anna Alexandrovna* natočit rovnou i klip. Ten představuje celé mé 4Trio v nejaktuálnější formě a zvuku," vysvětluje Vladivojna.

Originální tvorbu Barkovové poznala Vladivojna až díky filmu, zpočátku ji prý její básně příliš neuchvátily, daleko více ji zaujal život ženy, která strávila přes dvacet let života v sovětských lágrech a ve vyhnanství. Mohlo by se zdát, že účast na filmu *8 hlav šílenství* je krokem kontroverzně vnímané Vladivojny k širšímu publiku. „Takhle úplně to nevnímám, protože předtím jsem skládala hudbu pro seriál *Až po uši*, který je pro širší publikum daleko více než film *8 hlav šílenství*. Dělám věci od mainstreamu až po underground, pokud mě to baví a má to pro mě logiku," sděluje.

NOMINACE I ZA NEVINNOST

Pro filmovou muziku objevil Vladivojnu režisér Jan Hřebejk, který ji v roce 2011 oslovil, aby mu složila hudbu k filmu *Nevinnost*. Za ni byla nakonec nominována na Českého lva a Ceny české filmové kritiky. K filmu vyšel i stejnojmenný soundtrack. V roce 2014 složila hudbu pro seriál HBO *Až po uši*, který opět režíroval Hřebejk. „Honza Hřebejk se mi ozval na základě poslechu mé první sólové desky *Tajemství Lotopu*. Už předtím jsem toužila dělat filmovou muziku, takže když přišla tahle nabídka, byla jsem připravená," uvádí hudebnice, která dále složila také hudbu pro dokumenty České televize *Escape to Maledivy* filmaře podmořského světa Libora Špačka, *Dopisy od Karla Čapka* Ondřeje Kepky nebo třídílný cyklus *Čechoslováci v gulagu* Marty Novákové.

Oproti její sólové tvorbě má podle Vladivojny filmová muzika určité mantinely, které vychází z nálady scény a zadání režiséra. Respektuje přitom, že režiséři chtějí mít často ve střižně dříve hudbu než obraz, aby je to inspirovalo. „V sólové tvorbě je pro mě čím dál důležitější text, protože hudba může mít více poloh, aniž by ztratila svůj půvab. S textem mi to přijde složitější," podotýká.

Foto: Helena Kadlčíková

Vladivojna složila hudbu také pro divadelní představení, například pro inscenaci Natálie Kocábové *WTF* v hlavní roli s Terezou Brodskou. Její písně však z rozhlasu neslyšíme. „Rádiový pop je děsivý, málokdy mě něco osloví jako třeba naposledy duet Davida Stypky s Ewou Farnou *Dobré ráno, milá*. Už jsem však na tu šílenou rádiovou dramaturgii rezignovala. Rozvíjení vnitřního života holt není na pořadu dne," konstatovala.

OD PUNKU K OPEŘE

Svoji první kapelu založila Vladivojna už v devíti letech. Později působila v dětském sboru Vagínka Studénka punkové skupiny Buřinky II, od 14 let byla

Foto: Helena Kadlčíková

sólovou zpěvačkou v ostravských punkových kapelách a v šestnácti byla členkou dívčí beatové skupiny Kočičí číči. V roce 2002 stála u zrodu psychedelic rockové kapely Banana. S ní v letech 2003 až 2006 vydala úspěšná alba *Banana*, *Trip* a *Jungle*. Banana si také zahrála před Marilynem Mansonem, Scorpions nebo Richardem Müllerem a absolvovala turné s finskou skupinou Waltari. „Banana byla specifická – extravagantní a trošku šílená. Vydali jsme tři alba a na ta dvě poslední jsem pyšná i po těch letech. Někomu se to líbilo, ale někdo mě považoval za totálního hysterika. Ta rozporuplnost se od té doby se mnou táhne. Je škoda, že Banana skončila, ale nikdy jsem nezažila tak ohromné vnitřní napětí v jedné kapele. Jiskřilo to tam v dobrém i špatném. V mých současných kapelách Vladivojsko a 4Trio panují úplně jiné vztahy, je to hodně rodinné. Do podobného pohodového stadia se Banana nikdy nedostala," srovnává Vladivojna.

Když v roce 2009 vydala své první sólové album *Tajemství Lotopu*, překvapila na něm klidnější polohou hudby, které dominuje violoncello, akustické kytary a spíše komorně znějící elektronika. Velkou pozornost také věnuje osobním poetickým textům. „Tu hudbu jsem skládala doma už v době, kdy jsem ještě byla členkou Banany. Šla jsem do jiných světů, skládala jsem sama, a tím pádem se má muzika stala daleko intimnější, než kdybychom ji tvořili ve zkušebně v rockovém nástrojovém obsazení," vysvětluje.

Tvorba Vladivojny však zůstala nadále velmi rozmanitá. Například její třetí sólové album *Šraf* z roku 2013 bylo postaveno na výraznějších beatech a progresivnější elektronice. O dva roky později pak založila metalovou kapelu Vladivojsko, se kterou vydala album *Hořící hlavy*. „Vladivojsko mi pomáhá vykřičet ze sebe všechny běsy. Zároveň to je o velké nadsázce a humoru. Nechávám teď Vladivojsko žít svým životem, netlačím moc na pilu, takže zas tak často nehrajeme, ale když už je koncert, tak to stojí za to!"

Foto: archiv Vladivojny La Chia

Vladivojna si uvědomuje, že její tvorbu není lehké uchopit a mnozí lidé ji mají zaškatulkovanou jako kontroverzní a provokativní umělkyni. „Dělám scénickou hudbu, techno, metal, skoro něco jako folk… Zajímají mě komplikovanější věci, třeba opera. Mám pochopení pro to, že jsou ze mě lidé trochu zmatení. Jestli mě chce někdo skutečně poznat, musí tomu věnovat čas a proposlouchat se," uvádí.

Své čtvrté sólové album *Tajemství (s) prostěradel* v roce 2014 Vladivojna celé složila a nahrála na jednom opuštěném statku na Vysočině. „Musela jsem se naučit absolutní soběstačnosti, abych si prostě mohla muziku dělat nezávisle na ostatních a abych se jí užívila. Takže jsem zkrátka skladatel, textař, interpret, producent a manažer v jednom," konstatuje. to o kreativním cítění, když někdo dokáže něco sdělit výtvarným způsobem, má to blízko i k hudebnímu vyjádření. Výhoda je, že si udělám obaly k mým sólovým deskám, plakáty a natočila jsem si řadu klipů," míní Vladivojna.

S kapelou Banana vystoupila Vladivojna na prvním ročníku tehdy ještě neznámého festivalu Colours of Ostrava. „Musela jsem být k sobě naprosto upřímná, abych nasměrovala svoji cestu správným směrem. Vím, že potřebuji tvůrčí svobodu, aby mě to dlouhodobě bavilo. To znamená nezacyklit se v jednom stylu. Občas mám samozřejmě pochybnosti a propadnu krátkodobé skepsi, ale dělám to, co jsem vždy toužila dělat. Vedle skládání muziky jsem si vyzkoušela i pro-

Foto: archiv Vladivojny La Chia

NEZACYKLIT SE V JEDNOM STYLU

V Ostravě Vladivojna vystudovala volnou a užitou grafiku na SUŠ a absolvovala v intermediálním ateliéru Petra Lysáčka na Ostravské univerzitě. Má za sebou řadu samostatných výstav a ke každému CD ručně namalovala obal akvarelem. Ke svému druhému sólovému albu *Bohémy* napsala a ilustrovala fantaskní knížku *Vladibajky*. Ke kompilačnímu albu *Musica Scenica vol. 1* s hudbou ke třem divadelním představením Divadla Rokoko (*Molly Sweeney, A voda stoupá* a *Burundanga*) malovala ručně obaly stříbrným fixem na černý papír. Řadí se tak k muzikantům spojujícím muziku s výtvarným projevem, jakými jsou například Milan Cais z Tata Bojs, Jaromír 99, Kitchen nebo Petr Nikl. „Asi je Zatímco ten je dnes jednou z nejznámějších a nejprestižnějších akcí v republice, Vladivojnu na velkých festivalech příliš nevidíme. „Není to snadné. Pokud hraji se svým pětičlenným 4Triem, tak potřebuji lepší technické zázemí a zvukovku nad 30 minut, což všude neposkytnou. Vladivojsko je na festivaly vhodnější, ale není moc známé. Obecně někteří dramaturgové tápou, co si mají pod mým jménem představit, a trochu se bojí. Tak tomu bylo i v případě Vaška Müllera z Hradeckého slunovratu. Poté co nás však naživo viděl, se do nás zamiloval. (smích) Cítím, že se to všechno mění k lepšímu, a jsem za to moc šťastná. Letos budeme hrát v Lokti nebo na Colours of Ostrava, kde jsem nebyla sedm let."

Ve své kariéře má Vladivojna jasno a rozhodně nečeká, že by se stala všeobecně známou a populární umělkyní. dukci na projektu *8 hlav šílenství*. Ale nedokázala bych ji asi dělat tak široce jako třeba Boris Carloff nebo Armin Effenberger. Takový typ producenta asi nejsem," sděluje Vladivojna, která na hudbě k filmu o Barkovové pracovala s Anetou Langerovou nebo Lucií Bílou. „Obě byly naprosto profesionální a daleko připravenější než umělci z alternativních světů," uvádí.

Ostravu vyměnila Vladivojna v současné době za Prahu, ale na své rodiště a jeho svérázné hospody nedá dodnes dopustit. A raději než pražské kavárny má ráda ostravské čtyřky.

„Do Prahy jsem odešla, protože jsem se zamilovala a těšila se na nové výzvy, ale celý život tady být nechci. Mám tady zázemí, ale nejšťastnější bych byla na menším městě. Večírky mě nebaví, cítím se dobře tam, kde můžu pracovat a po práci se projít bez davů lidí," dodává. ●

ANKETA

INSPIRUJÍ, ZVELEBUJÍ, KRALUJÍ

TEXT: PETR ADÁMEK

12 ÚSPĚŠNÝCH ŽEN ZE ZÁKULISÍ HUDEBNÍHO BYZNYSU

Bůh stvořil muže. Pak si řekl, že to dokáže i lépe, a stvořil ženu, prohlásila kdysi americká novinářka Adela Rogers St. Johns. Mluvila z ní moudrost, nakonec dožila se úctyhodných 94 let. A přestože hudebnímu prostředí dominují muži, výrazných a úspěšných žen se v zákulisí pohybuje nemálo. Oslovili jsme dvanáctku z nich a položili jim tři otázky:

① CO POVAŽUJETE ZA SVŮJ NEJVĚTŠÍ PRACOVNÍ ÚSPĚCH?

② KDO NEBO CO VÁS V PRÁCI NEJVÍC INSPIRUJE?

③ SETKALA JSTE SE VE VAŠÍ PRÁCI S PŘEKÁŽKAMI SPOJENÝMI S TÍM, ŽE JSTE ŽENA?

Foto: archiv Zlaty Holušové

ZLATA HOLUŠOVÁ

zakladatelka festivalu Colours of Ostrava

① Největší pracovní úspěch bylo určitě udržení a stálé rozrůstání festivalu Colours of Ostrava, který jsem dvacet pět let řídila a byla zejména ředitelkou programu. Nyní je to vedení retreatového ájurvédického centra Yasmin Hill v horách na Srí Lance.
② V práci mne vždy inspirovalo cokoliv nového a převratného, ať už v hudbě, nebo v myšlenkách. Jen tak mohl vyrůst v rámci hudebního festivalu Meltingpot pro všechny nové myšlenky z celého světa. Časem jsem pochopila, že tajemství synchronicity je podstatou úspěchu novátorských počinů, skutečně věřím, že když je záměr správný, všechny síly se spojí, aby byl uskutečněn. Zázraky se dějí těm, jejichž spojení mezi záměrem a jejich duší je pevné, i když nikdy nevím, jak to nakonec dopadne.
③ Být ženou ve vrcholném podnikání je určitě překážka, pokud si věci berete osobně, ale i výhoda, protože jednáte rychleji a s větší intuicí než mnozí muži.

MARCELA DVOŘÁKOVÁ

manažerka pro domácí repertoár Warner Music

① Za úspěch považuji to, že jsem v branži vydržela 35 let a že jsem si po celou dobu dokázala s našimi umělci udržet dobré vztahy, z nichž se některé vyvinuly v přátelské. A samozřejmě stovky titulů, na kterých jsem pracovala. Zejména asi ty, které se významně podílejí na českém kulturním vědomí od 90. let dodnes. Za všechny snad Kabát, Daniel Landa a Petr Muk.
② Obecně mě inspirovalo už prostředí, v kterém jsem měla možnost se celou dobu pohybovat, a umělci a jejich tvorba. Zejména však nejbližší spolupracovníci: Vladimír Kočandrle, který mě tehdy do firmy přijal, mnoho mě toho naučil a do dneška ho považuji za svého mentora. František Fiala, který stál za všemi našimi domácími alby a projekty devadesátých a nultých let, a Libor Lisý, kterého jsem do našeho vydavatelství dovedla, na což jsem pyšná, který je jeho naprosto zásadní postavou a kromě matematických a programátorských superschopností, kterými po léta zdokonaluje naše fungování, stojí mj. za mnoha domácími objevy a za celou naší hiphopovou produkcí. Dalších výjimečných kolegů a kolegyň bylo a je víc, ale to by bylo na dlouho… Každodenní inspirací je pak pro mě můj manžel, mimo jiné skvělý textař, skladatel a zpěvák.
③ V souvislosti s kontakty s umělci a médii jsem to někdy vnímala spíš jako výhodu. A pokud někdo měl či má nějaké vtipné či méně vtipné poznámky, tak to beru spíš jako součást práce, která je pestrá a dovede vás k různým typům lidí. Za překážku jsem to nikdy nepovažovala.

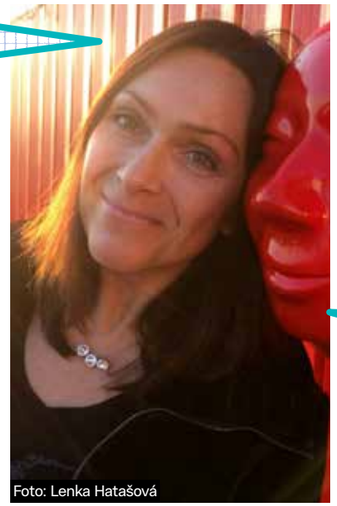

Foto: Lenka Hatašová

GABRIELA RACHIDI

ředitelka Mezinárodního hudebního festivalu Český Krumlov

① Uspořádání koncertů a operních představení se světoznámým tenorem Plácidem Domingem.
② Je to právě zmíněný Maestro Plácido Domingo, obdivuji jeho mimořádnou píli, lidskost i schopnost kriticky sebereflektovat a neustále na sobě pracovat.
③ Bohužel ano. Organizace v oblasti klasické hudby byly velmi a stále jsou spíše mužským prostředím. Zejména na začátku kariéry jsem cítila určitý despekt,

Foto: Festival Krumlov

který byl navíc umocněn mým tehdejším věkem. Někdy vás automaticky zařadí spíš do role asistentky. Postupně se to ale mění: zkušenostmi, výsledky i tím, jak si člověk svou pozici sám nastaví.

VERONIKA DOUGLAS

manažerka PR a marketingu zahraničních umělců, Universal Music

Foto: archiv Veroniky Douglas

① Po téměř třiceti letech v hudebním průmyslu se mi těžko vybírá jeden konkrétní úspěch. Největší radost mám asi z momentů, kdy v nějakém umělci uvidím něco výjimečného ještě dřív, než je jeho úspěch samozřejmý, a můžu být u toho, jak si postupně najde své publikum. Aktuálně je pro mě takovým příběhem Adéla. Když jsem ji poprvé viděla, okamžitě jsem měla pocit, že je na ní něco mimořádného. Dlouho jsem ji s velkým přesvědčením prosazovala u médií i lidí kolem sebe, takže dnes mám obrovskou radost, když vidím, jak neuvěřitelně rychle vystřelila a dobývá světové hitparády. Možnost od začátku vést její českou a slovenskou kampaň je pro mě jedním z největších a nejvíc vzrušujících momentů celé kariéry.

② Pořád především samotná hudba a umělci. Nejvíc mě inspirují ti, kteří mají vlastní vizi, nebojí se být jiní a jdou si za ní, i když jim třeba zpočátku nikdo moc nevěří. A obrovskou inspirací jsou pro mě koncerty, které naprosto miluju. Jsem na nich skoro pořád a neustále sleduju, co se v hudbě děje, protože chci vědět, co je nového a zajímavého. Právě tam často narazím na něco, co mě překvapí, posune nebo mi připomene, proč mě tahle práce pořád tolik baví. Můžu v hudbě pracovat téměř třicet let a stejně mě nový umělec nebo jedna skvělá skladba dokážou úplně strhnout.

③ Myslím, že ženy to v hudebním průmyslu pořád mají v mnoha ohledech těžší než muži. Setkávají se s překážkami a rozdílným přístupem, které jejich mužští kolegové řešit nemusí, a pořád je podle mě až příliš málo žen ve vedoucích pozicích.

HANA PETŘINOVÁ

manažerka hudebních kapel

① Spolupráci s kapelou Chinaski a pracovitost, která mě poháněla dopředu.

Foto: Tomáš Beran

② Byla jsem první žena v této oblasti a práce mě inspirovala k dosažení cíle, který jsem si dala.

③ Nesetkala, pokud tuto práci děláte s nasazením, překážky se vám vyhnou!

BARBORA ŠUBRTOVÁ

kulturní dramaturgyně

① Před 10 lety bych asi začala vyjmenovávat všechny velké kapely, které se mi podařilo zabookovat, ale dnes už mám trochu jinou perspektivu. Určitě to pro mě bylo důležité období a úspěchy, ale s odstupem pak vidíte, jak málo na tom vlastně záleží a stává se to jen vaší osobní vzpomínkou. Dnes si myslím, že největší úspěch je, když si i v práci a byznysu zachováte osobní integritu a uděláte nebo vybudujete něco, co někomu dalšímu pomůže (jakýmkoliv způsobem) nebo pomáhá upozorňovat na témata, která jsou důležitá, ale zůstávají stranou. Takže v současnosti za ten největší úspěch považuju vybudování akce NeverMore 68, která už pět let připomíná

Foto: archiv Barbory Šubrtové

sovětskou okupaci Československa v srpnu 1968, která propojuje historii, občanskou společnost a kulturu. Ale určitě musím vzpomenout i na klubovou akci crave, kterou jsem vybudovala s Eliškou Pírkovou a Nelou Mikoškovou (obě úspěšně nadále působí v hudební sféře), kdy se nám na krátké, ale krásné období podařilo dát dohromady akci, která bude mít navždycky speciální místo v mém srdci a vzpomínkách.

② Nejvíc mě vždy inspirovali lidé v mém okolí, hodně to byly silné ženy, ke kterým jsem vzhlížela s velkým obdivem a respektem. Když vzpomenu na úplné začátky, tak to byla třeba Jelena Silajdžić, ředitelka festivalu Khamoro, kde jsem měla první pracovní zkušenost, která propojovala kulturu a lidskoprávní tematiku, nebo Lenka Senová, hlavní dramaturgyně klubu Roxy. V průběhu času přibývaly další osobnosti, které ale vždy spojovala upřímná láska k hudbě / kultuře a (nebo) obrana lidských práv a demokracie. A samozřejmě ti nejbližší.

③ Krátká odpověď by byla jednoznačně ano, ale myslím, že tohle téma zaslouží víc než to. Především, když jsem v této branži začínala, což je zhruba před dvaceti lety, tak jsem se naprosto běžně setkávala se sexuálním obtěžováním, jak verbálním, tak fyzickým. Vedle toho samozřejmě totální disrespekt, že jako holka nerozumím technice nebo že jsem se někam dostala jen kvůli svému vzhledu, případně proto, že jsem se s někým vyspala. Nedostávala jsem se k příležitostem, ke kterým se běžně dostávali muži s mnohem menšími pracovními zkušenostmi nebo kvalifikací. Byly v té době samozřejmě výjimky, ale byly to opravdu výjimky. V dnešní době se mi toto už téměř neděje, hlavně ale díky tomu, že se podařilo tato témata vynést na světlo společenské debaty a není to už veřejně většinově přijatelné chování. Určitě ale také proto, že harrassovat někoho v jeho dvaceti letech je o dost snazší než v jeho čtyřiceti, a dokážu na to reagovat úplně jinak. Ale to neznamená, že se to dalším ženám a dívkám neděje, bohužel je to stále realita. A dodnes cítím, že se jako žena musím mnohem více obhajovat, když se jedná třeba o výši odměny. Podle aktuálních údajů Global Gender Gap report bude trvat dalších sto let, než se smažou rozdíly nejen v odměňování, a to nemluvíme o počtech ženských umělkyň v programech festivalů nebo klubů… Takže to je odpověď na otázku, jestli se to stále děje, případně jestli toho feminismu není už dost, a že se to s tímhle tématem už přehání.

PETRA ŽIKOVSKÁ

ředitelka české skupiny Mezinárodní federace hudebního průmyslu

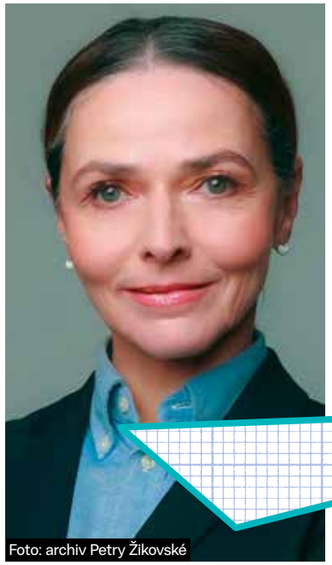

Foto: archiv Petry Žikovské

① Za svůj největší úspěch považuji fakt, že mám šťastné dítě. Ohledně pracovních úspěchů je to trochu špatně měřitelné, ale asi bych uvedla své členství v EUIPO Expert Legal Group. Je to skupina odborníků z jednotlivých zemí EU, kteří svým názorem mohou přispět k formování některých aspektů práva duševního vlastnictví na úrovni EU. Mně se do této skupiny, kde zastupuji Českou republiku, daří přinášet pohled hudebního průmyslu, což považuji za důležité.

② Nejvíc mě samozřejmě inspiruje můj board, tedy výbor organizace, kterou řídím (ČNS IFPI). Tam je inspirace setrvalá a intenzivní. A jakkoliv to zní jako sarkasmus, tak není. Hodně jsem se vedle nich naučila a stále učím.

③ Pokud pracujete jako žena ve výrazně mužském prostředí, musíte přijmout odlišnosti mužského uvažování a naučit se s nimi pracovat. Prostě nejsme stejní, zasloužíme si stejné příležitosti, ale stejní nejsme, což je mimochodem dobře. A ano, existují i muži, kteří v ženě vidí především pečovatelky, nebo maximálně zapisovatelky jejich velkých myšlenek, ale těch je naštěstí pořád méně.

JOLANA ZEMANOVÁ

předsedkyně Svazu českých hudebních nakladatelů, místopředsedkyně dozorčí rady OSA

① Když se ohlédnu zpět, uvědomuji si, že těch úspěchů bylo více. Největší radost mi ale vždy přinášelo, když jsem mohla autorům pomoci získat to, co jim právem náleží. Ten moment ocenění jejich tvorby je pro mě tou největší odměnou.

② Inspirovali mě hlavně lidé, se kterými jsem měla možnost pracovat. Kolegyně a kolegové, kteří dokázali být spravedliví, empatičtí a zároveň neústupní tam, kde

Foto: Petr Klapper

to bylo potřeba. Ukázali mi, že naše práce může mít skutečný smysl, za to jsem jim neskutečně vděčná a vždy budu.
③ Snad jen okrajově. Většinu své kariéry jsem měla obrovské štěstí na kolegy a nadřízené, kteří byli féroví a nepředpojatí. Pokud se někdy objevil drobný despekt, brala jsem ho spíš jako selhání jednotlivce. Myslím si, že v našem prostředí rozhodují schopnosti, ne pohlaví.

LUDMILA KARLÍKOVÁ ALIAS DYDLA

manažerka skupiny Vypsaná fiXa

① Zřejmě to, jak kontinuálně roste kapela, kterou zastupuji, která se po více než třiceti letech stále návštěvnostně posouvá a získává nové mladé publikum. Což je samozřejmě zásluhou celého týmu.
② Inspiruje mě především tvorba umělců, které zastupuji. Napojením na jejich hudbu a texty lze vymýšlet koncepty a témata, která mohu promítnout do strategie koncertů. Z kolegů mi je nejblíž

Foto: archiv Ludmily „Dydly“ Karlíkové

celoživotní práce Hanky Petřinové, které si velmi vážím.
③ Setkala mnohokrát, především když jsem byla mladší. Osobně si myslím, že to mají ženy v naší branži těžší a k vybudování respektu je bohužel třeba nastavení pevných hranic.

TEREZA DUBSKY

vedoucí oddělení rozvoje a péče o partnery Pražského jara

Foto: Pavel Šinagl

① Asi nedokážu vybrat jeden konkrétní projekt. Za svůj největší pracovní úspěch považuji spíš to, že se mi daří být součástí změn, které mají na instituci dopad. V Národním divadle jsem vedla marketing opery v době covidu a pocovidové. Publikum se zcela proměnilo a my jsme společně s týmem hledali nové cesty k publiku. Zastoupení českého operního diváka versus zahraničního se nám podařilo proměnit ze 40 % na 60 %. V Pražském jaru se věnuji fundraisingu a partnerstvím, což je pro rozvoj jakékoli nezávislé kulturní instituce zásadní oblast. Radost mám z partnerství, která nejsou jen obchodní transakcí, ale pomáhají nám s rozvojem – nejen díky finančním zdrojům, ale i díky know-how, které do partnerství vkládají.
② Inspirují mě lidé, kteří dokážou spojit vysoké ambice s odvahou něco změnit. V kultuře je velmi snadné opřít se o tradici a říct si, že něco fungovalo desítky let, a proto není důvod to dělat jinak. Mě naopak baví lidé, kteří mají k tradici respekt, ale zároveň se nebojí klást otázku, co bude za pět nebo deset let. Na Pražském jaru takoví lidé jsou. A pak mě inspirují naši diváci – zejména ti, kteří se nebojí ozvat – ať s pozitivní, či negativní poznámkou. Díky tomu se můžeme dál rozvíjet (osobně i pracovně).
③ S určitými stereotypy jsem se během své kariéry setkala, i když bych neřekla, že určovaly její směr. Osobně jsem se vždy snažila soustředit především na výsledky a na to, abych obhájila svůj záměr či názor. A když jsem narazila, velmi rychle jsem se s nimi vypořádala – vnitřně či s konkrétní osobou. Možná jsem se postupem času naučila ještě jednu věc: nečekat, až vám někdo dá prostor. Někdy je potřeba si ho jednoduše vzít.

JANA HEŘMÁNKOVÁ

ředitelka společnosti T SERVIS

① Každý krok ve své kariéře považuji za určitý úspěch. Vždy pro mě bylo obohacující začít dělat něco nového. Ať už jsem začala po revoluci jako redaktorka vydání v týdeníku Respekt, nebo později jako finanční ředitelka v pražském klubu Roxy. Měla jsem v životě štěstí. I když to mnohdy bylo velmi náročné, tak vše, co jsem dělala, mě vždy opravdu bavilo.
② Inspirací pro mě byli lidé, kteří mě v životě obklopovali, a vůbec nemuselo jít o známé osobnosti nebo lidi na vysokých postech. Už od základní školy na Malé Straně, kde jsem vyrůstala, jsem kolem sebe měla spoustu lidí, kteří mě inspirovali. Byla v tom určitá láska k umění, a hlavně ke čtení. A pak jsem

Foto: archiv Jany Heřmánkové

měla v životě štěstí na lidi, které jsem měla okolo sebe v rodině i v profesním životě. Když se dnes ohlédnu a uvědomím si, kolik skvělých lidí jsem měla kolem sebe, je to vlastně jedna velká inspirace. A tady asi ani nejde být konkrétní.
③ Nikdy jsem na nikoho nepohlížela s despektem a ani já nevnímala, že by se na mě někdo s despektem díval. A pokud ano, nemám pocit, že by to bylo proto, že jsem žena, ale prostě jsem mohla někdy někoho štvát lidsky. Vždycky jsem chtěla vědět a rozumět tomu, co dělám. Znát souvislosti, a co jsem dělala, mě vždy bavilo, cítila jsem se v tom dobře. A právě teď je tato otázka ještě aktuálnější, kdy šéfuji touringové technické firmě T SERVIS, týmu převážně mužů. I tady cítím, že sem patřím, a možná právě proto být žena může být vlastně v tomto převážně mužském prostředí určitou výhodou.

KATEŘINA KRÁLOVÁ

PR specialistka

① Za největší úspěch nepovažuji jednu konkrétní mediální kampaň, ale fakt, že už řadu let mohu být součástí příběhů umělců, kteří si své publikum vybudovali poctivou prací. Měla jsem a mám možnost spolupracovat s kapelami a interprety v různých fázích kariéry, od začátků až po vyprodané haly. Těší mě, když se podaří najít téma, díky kterému lidé umělce poznají z nové perspektivy, jako se to povedlo například u výročí Rybiček 48, Vypsané fiXy nebo v podcastu o historii Kabátu. A možná ještě větší radost mám z toho, když mi zpětně někdo řekne, že naše spolupráce měla smysl a pomohla mu na jeho cestě. V hudbě totiž žádný PR odborník nevytvoří úspěch sám. Může podpořit talent, správně nasvítit příběh toho kterého umělce a představit plány, ať už je to turné po kulturních domech, nebo halách, nové album, někdy stačí jen výrazný klip a singl. Ale ten skutečný základ vždy stojí na talentu, na sdělení, pracovitosti a důvěře umělce apod. Vlastně by se dalo říct, že úspěchem je to, že mohu dělat to a dávat srdce a nadšení do toho, co mě baví, aspoň povětšinu pracovního nasazení.
② Nejvíc mě inspirují lidé, kteří zůstávají autentičtí bez ohledu na to, jak velkého úspěchu dosáhnou. Jsou zkrátka v tom dobrém slova smyslu stále normální. Nadaní. Jdou si svou cestou. A vědí, kam a za čím. Pracovně potkávám řadu výrazných osobností české hudební scény a vždy mě fascinuje jejich pohled na svou kariéru, na plány, které mají, jejich schopnost neztratit kontakt s publikem. Velkou školou pro mě bylo například sledovat, jak přistupoval k médiím, ale i ke svým fanouškům Karel Gott. Zároveň mě ale inspirují i kapely, které si svou pozici vybudovaly postupně, koncert po koncertu, bez zkratek. Se svým týmem odvádějí tu nejlepší práci, která se časem zúročí. Věřím na takzvaný „koncert pravdy“ – tedy okamžik, kdy se ukáže, jestli za pozorností a popularitou stojí skutečný obsah. V jistém smyslu toto platí i o číslech, např na Spotify. Právě poctivost, dlouhodobost, respekt v týmu, jehož jsem také součástí. To jsou hodnoty, které mě v práci inspirují dodnes. Nadšení pro věc je nakažlivé a návykové. Každý umělec, skupina, zpěvák je originál a nic se zcela neopakuje a není stejné, či snad jednotvárné. Nedávno jsem měla možnost pracovat se zahraničním umělcem, který zde propagoval nové album, a hlavně nadcházející koncert v Praze. Velmi mile mě překvapil svou profesionalitou, vřelostí a soustředěním se na rozhovory,

Foto: Pavla Hartmanová (Headliner)

podcasty, natáčení. Nic nebylo problém. To soustředění se na práci, kterou přijel do ČR odvést, bylo inspirující.
③ Když jsem v oboru začínala, hudební prostředí bylo v některých částech výrazně mužské a člověk si občas musel svůj názor prosadit důrazněji. Neřekla bych ale, že by mě to zásadně brzdilo. Spíš jsem se naučila, že nejlepší argument jsou výsledky. Měla jsem a stále mám štěstí na lidi, kteří mě posuzují podle práce, nikoli podle pohlaví. Samozřejmě se člověk občas setká s patronizujícím přístupem nebo s tím, že kompetence někdo podcení. Nemyslím si ale, že by to byla překážka, která by nešla překonat. V dnešní době už vnímám hudební a mediální branži jako prostředí, kde rozhoduje především profesionalita, schopnost budovat vztahy a důvěra. A to jsou věci, které nemají s pohlavím nic společného. Spíše mě napadá, že co do nasazení, času, flexibility, je to vlastně tvrdá práce a skloubit to se všemi nároky na dnešní ženu není zrovna brnkačka. ●

EWA FARNA A MARTIN CHOBOT

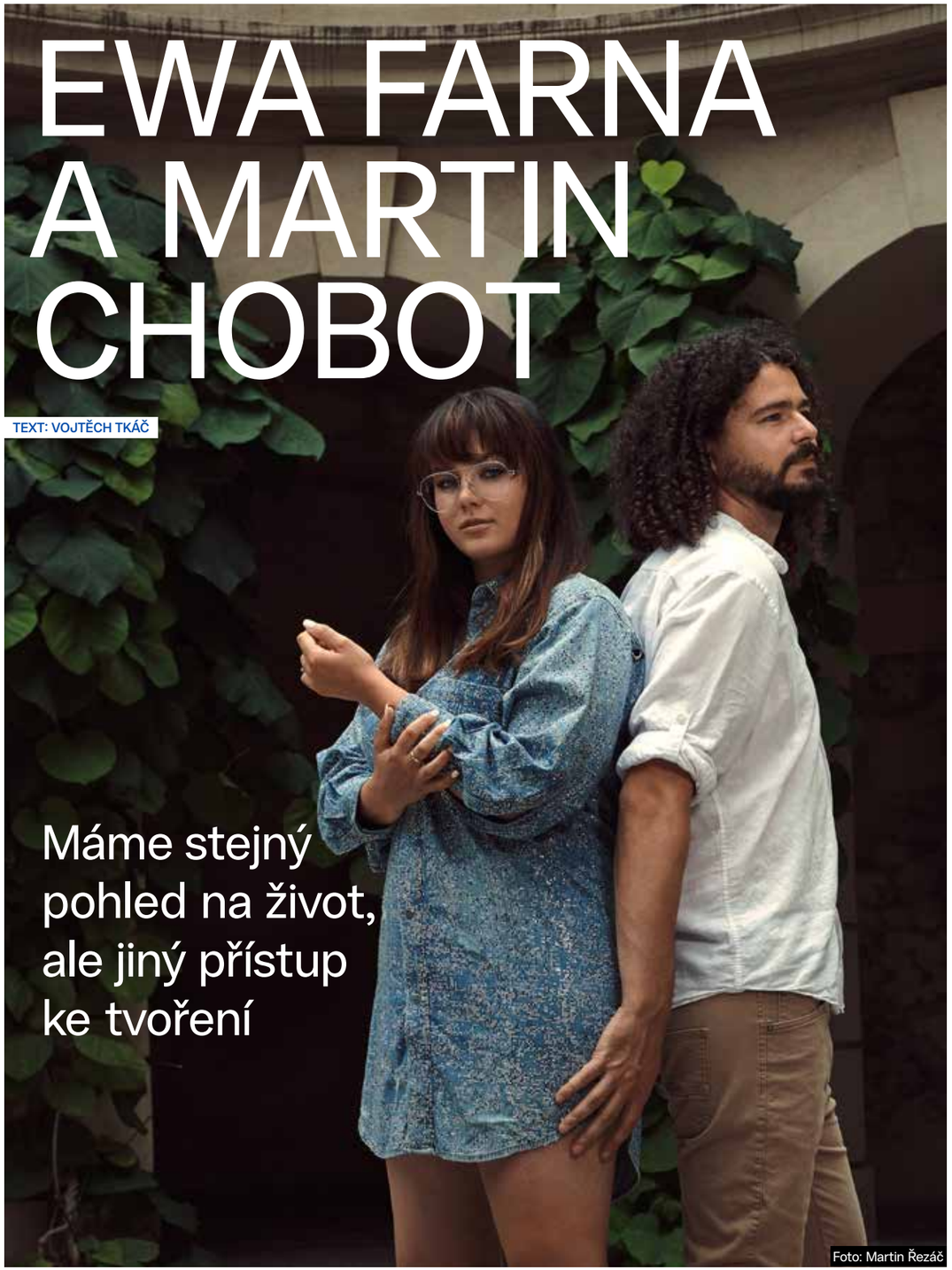

Foto: Martin Řezáč

TEXT: VOJTĚCH TKÁČ

Máme stejný pohled na život, ale jiný přístup ke tvoření

ROK 2020

Přes deset let spolu hrají v kapele. Ona je upovídaná extrovertka, zatímco on dokáže vyjádřit všechny myšlenky jednou větou. K tvorbě přistupují z různých stran, ale nakonec se sejdou u společného výsledku. Zpěvačka Ewa Farna a kytarista Martin Chobot loni vstoupili do nové životní kapitoly, když se jim narodil syn Artur. V současnosti se tak navracejí ke kořenům rodiny, ale zároveň vyhlížejí nové výzvy. Společně teď pracují na dlouho očekávané nové řadové desce Ewy, vedle které souběžně vzniká i Martinovo autorské album.

Ewa Farna – 10 let na scéně, Forum Karlín, foto: archiv Ewy Farne

Píšete písně v češtině i polštině, zároveň v obou zemích koncertujete a sbíráte úspěchy. Není někdy stresující profilovat se na této úrovni současně v rámci dvou různých komunit?

Ewa: To je pro mě v současnosti největší oříšek. Když v češtině napíšeme písničku, se kterou jsem vážně spokojená, vzápětí si dávám novou výzvu, aby vznikla i v druhém jazyce. Někdy mi to bere šanci mít z ní rovnou radost, poněvadž vidím, kolik práce mě na ní ještě čeká.

Martin: Došlo nám, že když text funguje v jedné zemi, neznamená to, že písničku stejně přijmou i v té druhé. Teď už to nechceme zbytečně lámat přes koleno.

Ewa: Přesně, rozhodla jsem se, že když něco nebude fungovat, prostě tam písničku v tom jazyce nedám.

V čem se vlastně nejvíc liší český a polský mainstream?

Martin: Řekl bych, že v Polsku do mainstreamu víc promlouvají i alternativní žánry a underground. Jedním z nejpopulárnějších mladých zpěváků současnosti je tam Dawid Podsiadło, který rozhodně nedělá prvoplánovou rádiovou hudbu. Myslím, že se tam pop vnímá víc světově a v širším měřítku.

Ewa: V Polsku se navíc neprodávají lístky tak moc jako u nás. Víc se rozděluje na kapely, které hrají open air, k nimž patříme i my, a ty klubovější, které neuvidíte na všech městských slavnostech. U nás si velký hudebník může dovolit zahrát na venkovním festivalu a pak uspořádat klubové turné, kam lidé stejně přijdou. Druhou vlnou tamního mainstreamu je rozhodně rap.

Polskou i českou rapovou scénu na jaře ovládl fenomén #hot16challenge2. I vy jste do výzvy přispěla vlastním trackem v polštině. Bavilo vás pro změnu rapovat?

Ewa: Mám ráda, když zpěvačka občas něco zarapuje, třeba jako Lizzo. Na rapu se mi líbí, že při něm jde sdělit hodně věcí a doslova se vymluvit. U popu jsou to většinou čtyři až osm veršů na sloku, do kterých musíte promítnout emoci. A já jsem většinou plná myšlenek, mezitím si ráda někam odskočím pro fórek. Ale dneska už jde do popu promítat různé jiné žánrové vlivy.

Je pro hudebnici vašeho formátu vůbec možné otočit o 180 stupňů a vydat se úplně jiným uměleckým směrem?

Ewa: Vždycky máte na výběr, jen je potřeba počítat s následky svých rozhodnutí. Je potřeba si to asi dobře rozmyslet, myslím, že je fajn být pro posluchače nějakým způsobem konzistentní, uchopitelný, ale zároveň ho nenudit. Nikdy jsem tak drastickou změnu nezkoušela, takže nejsem schopná říct. Ale ráda si odskočím k jednorázovým projektům, jako jsou rapová challenge nebo třeba vydání mých singlů v popjazzové úpravě. To mě moc bavilo i naživo – klavír, kontrabas, vokalistky a k tomu všemu Roman Vícha na bicí. Teď jsem třeba taky natáčela s B-Side Bandem na jejich desku, která představí folkové písničky ve swingovém

→

Foto: Martin Řezáč

stylu. Zpívám tam jednu svou skladbu a jeden duet. Ve swingu jsem se cítila skvěle, baví mě takhle flirtovat s různými hudebními styly, ale ne do míry, že bych se najednou rozhodla dělat jenom swing.

Proč ne?

Ewa: Svou kariéru vidím jako strom. Pop a melodičnost jsou jeho kmen, ze kterého vede mnoho větviček, po nichž občas vyšplhám a pak se zas vrátím zpátky. Takhle tvořím korunu stromu, která je bohatá a mám díky ní spoustu nových zkušeností a inspirací. Ale všechno se stále točí hlavně okolo kmenu, tedy popové hudby. Já mám pop ráda, vyrostla jsem na něm a věřím tomu, že se dá dělat dobře a poctivě.

Měli jste ihned po napsání některé písně pocit, že právě vznikl hit, ačkoliv ho ještě nikdo neslyšel?

Martin: Stalo se nám to s jednou písničkou, kterou jsme ale nenapsali. Když mi Ewa poprvé pouštěla *Dobré ráno, milá* od „nějakého“ Stypky, který chtěl, aby to s ním nazpívala, tak jsem hned věděl, že se jedná o výjimečnou věc.

Ewa: Já zas jednou napsala docela geniální song! Akorát jsem za pár dnů zjistila, že je to *Let It Be* od The Beatles… Ale vážně, stalo se nám to, myslím, i spolu, šlo o písničku, která měla hook, easy melodii i chytlavý text. Říkala jsem si: „Tak jestli tohle nebude Evropa 2 mydlit, tak už nevím!“ A žádný hit desetiletí z toho nakonec nebyl ani v Česku, ani v Polsku. Prostě je důležité dělat to, co ve vás dobře rezonuje, co vás baví a hlavně co je autentické. Asi jsem tenkrát chtěla moc znít jako „to, co se teď hraje“. Je potřeba se od toho oprostit.

Jak moc se liší vaše přístupy k tvůrčímu procesu?

Martin: Líbí se nám stejné věci, máme stejný pohled na život, ale přitom úplně jiný přístup ke tvoření.

Ewa: Martin ví, co i jak chce říct, a je schopný si to sám pohlídat. Já naopak potřebuji trochu usměrňovat, mám tendenci obsáhnout milion myšlenek do jedné popové písně.

Martin: Já to usměrňování taky potřebuji, ale jsem radši, když mám něco napsané a Ewa k tomu pak řekne své připomínky a podněty, než aby mě usměrňovala přímo v průběhu tvůrčího procesu.

Ewa: Lišíme se taky v tom, že Martin se většinou ponoří do sebe, potřebuje k psaní samotu a klid. Já zas potřebuji kumpána, jsem zvyklá pracovat i na writing campech, dokážu se obklopit tvůrci z druhé strany zeměkoule a otevřít před nimi. Je to zajímavé. A taky Martin pouští dema, až když jsou nějakým způsobem detailněji nahozená, já za ním přicupitám s každou větou či melodií, která mně přijde fajn. Tyhle kreativní procesy jsou ale hrozně individuální.

Přesto pro mnoho hudebníků představuje tvoření jistou formu sebeterapie. Vzpomínáte, u jaké písničky jste se doslova vypsali z nepříjemných zkušeností a emocí?

Ewa: Myslím, že pro většinu muzikantů to tak funguje. U nás určitě taky. Mně ale někdy přijde paradoxně těžší zpívat o veselých emocích. Napsat dobrou pozitivní píseň považuji za stejně těžké jako natočit dobrou komedii. Opěvování štěstí má totiž tendenci znít banálně.

Martin: Já mám písničky, které jsou celé o nějaké konkrétní události nebo problému. V jiných případech jde třeba jen o fragmenty a jednotlivé fráze, které si spojuji s něčím konkrétním a osobním, i když je zbytek písničky zdánlivě o něčem jiném. Napsal jsem třeba skladbu *Deset let*, která je o desátém výročí úmrtí mé blízké osoby. I na mé připravované desce se objeví písnička *To všechno z lásky*, ke které mě inspiroval stejnojmenný dokument o domácím násilí, v němž se objevila ta samá osoba. Takže vlastně ano, mně osobně tvorba hodně pomáhá jako forma sebeterapie.

Jaký příběh předchází vaše autorské album, na kterém právě pracujete?

Martin: Píšu písničky a mám nápady, ale necítím se na to, abych je sám prezentoval jako zpěvák. Nejsem frontman. Nakonec jsme společně s Ewou došli ke konceptu, že by každou z písní zpíval někdo jiný. Někdy vznikají alba jednoho zpěváka, na kterých se podílí deset autorů. Tohle bude naopak deska jednoho autora třeba s deseti různými zpěváky a zpěvačkami.

Foto: Martin Řezáč

Ewa: Je to čistě Martinův projekt. Já jen občas řeknu svůj názor, když se mě zeptá.

Půjde i navzdory hostujícím zpěvákům stále o vaši osobní zpověď?

Martin: Písničky jsem nepsal na míru konkrétním zpěvákům, jde spíš o mé osobní pocity. Takže vlastně musím přesvědčit jiné umělce, aby byli ochotní zazpívat mé texty a propůjčit jim svůj hlas. Když do toho půjdou, chci, aby se s písní dokázali ztotožnit a cítili se u ní dobře.

Ewa: Martin se mnou hraje přes deset let a společně s Filipem Sázavským, se kterým má kapelu Málem Králem, autorsky stojí za spoustou mých písniček. Namátkou třeba *Málo se známe*, *Na ostří nože*, *Leporelo* nebo *Vánoce na míru*. Martin není úplně typ, který umí rozjet velké selfpromo, takže to řeknu já! Vážně, myslím, že tento projekt bude hrozně hezký. Je za ním čistá hudba, není to kalkul ani touha po slávě. Vidím, jak to doma vzniká, a přála bych sobě i jemu, aby to klaplo.

Ewa: Já mám pop ráda, vyrostla jsem na něm a věřím tomu, že se dá dělat dobře a poctivě.

Martin: Kdo zpíval česky, byl trapnej. Dneska je čeština v hudbě zase cool.

Myslím, že digitální poslechové platformy obecně nahrávají tomu, že si hudebníci navzájem víc hostují ve skladbách. Co považujete za nejpozitivnější proměny tuzemského mainstreamu v poslední době?

Martin: Mám pocit, že třeba před deseti lety chtěla většina kapel zpívat anglicky. Kdo zpíval česky, byl trapnej. Dneska je čeština v hudbě zase cool. Osobně mám v rámci popu moc rád hudbu, kterou teď dělají Mirai nebo David Stypka.

Co považujete za hlavní výhody a krásy českého jazyka, když dojde na psaní textů?

Ewa: Pro mě je to obrovská výzva. Čeština snad jako jedna z mála na světě má důraz na první slabiku, s tím se docela těžko operuje, když třeba chcete napsat tanečnější soulovou věc, aniž by zněla jako polka. A pozor, to já proti polkám nic nemám, ha! No, mám ráda třeba právě hru se slovy nebo humor. Ovšem ne ve formě úplného „srandasongu“. Spíš když tam cítím nadhled a když se mi u poslechu zvednou koutky.

Martin: Výhodou je, že když český posluchač slyší v rádiu píseň zpívanou česky, tak se s ní dle mého názoru snáz ztotožní. I když někdo mluví velmi dobře anglicky, tak stěží napodobí ten cit jako v mateřském jazyce.

Ewa: Vybrala jsem si už na začátku zpívání v češtině i polštině místo angličtiny právě kvůli té výzvě. Ono totiž když se to opravdu povede, máte šanci slova ukotvit daleko hlouběji v srdcích a paměti posluchačů. A to je pak velká radost!

Určitě se v posledních letech posunula i tolerance u mnoha společenských témat od sexuality po náboženství. Vnímáte to tak i v rámci body shamingu, o kterém jste zpívala v písni Boky jako skříň?

Ewa: Určitě, myslím, že je dnes naprosto normální, aby se žena ukázala na Instagramu a nemusela se zbytečně bát nebo stydět. Kdysi normy lámala Adele nebo, dejme tomu, já v rámci Česka. Ale dnes už je naštěstí mnoho zpěvaček, které nevypadají úplně modelkovsky. Je daleko běžnější vypadat, jak chcete.

Martin: Dřív existovaly stereotypy, že umělkyně musí vypadat takhle a takhle. Nyní už jsou ledy tak prolomené, že můžete být prakticky kýmkoliv, hlavně být prostě jiný než ten, kdo zrovna na scéně frčí nejvíc.

Ewa: Na druhou stranu, možná je to pořád jen naše bublina. Kult těla patří i nadále mezi velká témata a lidé stále řeší, jak a proč kdo vypadá… ●

MONIKA MARIE KLÁRA NAČEVA APRIL VYTISKOVÁ

TEXT: PETR ADÁMEK, FOTO: ROMAN ČERNÝ

NAJÍT SVOJI VÁŠEŇ A PRACOVAT S NÍ. O TOM TO CELÉ JE.

Tři výrazné autorky, tři pohledy na svět, tři svébytné přístupy k tvorbě. Moniku Načevu (60), Kláru Vytiskovou (41) a Marii April (21) od sebe dělí vždy jedna generace, ale to podstatné cítí všechny stejně. Hudba jako přístav absolutní svobody, prostor, kde by měl člověk zůstat pravdivý a autentický a také místo, kde se umělkyně vzájemně podporují. Shodnou se také na tom, že v hudebním businessu mají ženy citelně horší startovní pozici než muži. A v neposlední řadě spojuje všechny tři hudebnice vášeň, se kterou to všechno dělají.

ROK 2026

Máte za sebou několikahodinové promo focení časopisové titulky. Je to činnost, kterou si užíváte a cítíte se v ní komfortně, anebo jde o nutné zlo?

Klára: Když se sejde dobrá parta, tak je to radost. Pro mě to dneska radost opravdu byla.

Monika: Čím jsem starší, tím víc se rozmýšlím, co chci dělat a jestli do něčeho jít, nebo ne. A když něco nechci, tak do toho nejdu, takhle je to jednoduchý. A i pro mě to dneska byla radost.

Je to poprvé, co jste se potkaly v tomto složení naživo?

Všechny: Ano.

Klára: Cítím mezi námi souznění, to je hezké.

Na úvod mě budou zajímat vaše inspirace. Ke komu jste v počátcích své kariéry tvorby vzhlížely?

Marie: Za mě Nick Drake nebo Sufjan Stevens. Těžší melancholičtější polohy. To mě inspirovalo. Vždycky mi přišly mnohem důležitější texty než melodie, na texty se víc soustředím.

Jakým způsobem jste pracovaly s tím, aby šlo jen o inspiraci, a nikoliv o plagiátorství?

Marie: Nikdy jsem se nedržela témat, o kterých někdo psal, ale čistě jen nálady. Ráda jsem ve svých textech konkrétní, pečlivě si vybírám slova, která použiju. Už to, jak slova zní, jak jsou malebná, vytvoří určitou atmosféru. Ráda jsem specifická v popisu. Třeba když popisuju, jaký je v nějaké místnosti na omak koberec. To vytvoří tu atmosféru.

Klára: Když se člověk drží vlastních emocí, tak není možné kopírovat.

Jak moc jsou vaše texty introspektivní?

Klára: Téměř 100 %.

Marie: U mě taky. Ale občas mám písničky, ve kterých navazuju na něco, co se mi stalo, rozepíšu to a udělám z toho příběh. Anebo mám písničky, které nejsou o něčem, co se stalo přímo mně, ale třeba se mě to jen letmo dotklo. A ten příběh si dopíšu.

Klára: Dost často vidím za písní obraz, koláž. A textem začnu popisovat, co v něm vidím.

Marie, vaše texty jsou hodně niterní a emotivní. Pomáhá vám psaní ty pocity katalyzovat? Když ty pocity dostanete na papír a pak skrz mikrofon k lidem, cítíte se potom lépe?

Marie: Nevím, jestli lépe. Nemám to zanalyzovaný a asi tomu nepotřebuju dát nálepku, jestli mi to pomáhá, nebo ne. Spíš je to přirozená reakce vypořádávání se s tím, co se mi děje. Prostě o tom začnu automaticky psát, nechávám to vyjít ven. Vychází to z mojí povahy. Ráda věci řeším, když jsou horký, ráda mluvím, ráda komunikuju. A jestli to pomáhá? Asi jo.

U vás je to, Moniko, trochu jinak, protože vy si sama texty nepíšete.

Monika: Ano, já si vybírám básně. Ale stejně jako říkala Marie, musím to opravdu vnitřně cítit. Musím mít pocit, jako bych je napsala sama. Mám ráda, když se probírám tvorbou určitého básníka a zamiluju si ho, a když pak vydám hudbu, tak ho jakoby představuju nebo zhmotňuju lidem, kteří ho ještě neznají. Vlastně se považuju za jakéhosi hledače poezie. Mám pocit, že dělám osvětu.

Bavíme se o zhudebněné poezii, tedy o textech někoho jiného. Jak se napojujete na obsah?

Monika: Když se probírám sbírkami poezie, musí mě něco na první dobrou zaujmout. Když se to stane, pátrám dál, začnu se v tom autorovi vrtat a přečtu všechno, co napsal. Podařilo se mi přes

Roman Holý mi říkal, že mám tvůrčí blok proto, že mám moc spokojený vztah a že bych se tedy měla rozejít nebo si pořídit děti.

syna Věry Jirousové dostat k jejím textům, které ani nebyly vydané nebo nebyly dodělané. To je úplně nejlepší.

Klára: Takové hledání pokladů.

Monika: A právě její syn mi dovolil to dodělat. Tohle všechno mi jde, je to intimní práce, baví mě to. Tím začínám. Pak si hledám muzikanty, kteří mi splní představu, kterou ve mně ty básně vyvolávají. Co naopak ráda nemám a je to nejtěžší část celého procesu, je řešit přes DILIA nebo OSA práva k básním s dědici. Byla bych ráda, kdyby to celé fungovalo lépe a netrvalo to tak dlouho.

Musíte k některým básním dozrát? Existují kusy, které by vás třeba před dvaceti lety neoslovily, ale teď najednou zacinkaly?

Monika: Kdybych se k tomu autorovi měla důvod vrátit, tak si to umím představit. Ale spíš si ty básně žijí vlastním životem, což se mi na nich líbí. Nejsou to moje zážitky, mám to jinak než Klára s Marií, nevychází to ze mě. Ale stává se, že něco zpívám 35 let a najednou začnu nacházet jiné významy. Z toho jsem vždycky nadšená.

Když se ohlédnu k vašim začátkům a hudebním inspiracím, nemůžu nezmínit britskou vlnu trip-hopu první poloviny 90. let, interprety jako Portishead, Massive Attack nebo Trickyho, kteří výrazně ovlivnili vaše druhé album *Nebe je rudý*. Možná to byla první česká trip-hopová nahrávka.

Monika: Já bych se styděla nazývat to trip-hopem. Prostě jsme byli ve studiu a na soustředění, používali jsme různé psychedelický prostředky a vzniklo tohle. Já bych to nazvala, jak kdyby se člověk vyzvracel a z těch zvratků…

Klára: (skočí do řeči) … poskládal ty písničky. Přesně!

Monika: Ano. Ono to zní hnusně, ale rozumíte mi.

Marie: Přesně to samé říkám se svojí kamarádkou. Ono to nejde zastavit, je potřeba to vyzvracet ven.

Je vůbec možné nebýt svými vzory ovlivněn?

Monika: Mně je jedno, jestli je v mojí hudbě něco z mých vzorů cítit.

Klára: Vlivů je vždycky spoustu. Je to nejen muzika, kterou posloucháš, ale taky život, který žiješ. To vše do sebe zapadá a tvoří jedinečnou mozaiku. Takže ten výsledek nikdy nebude stejný, ale samozřejmě určitá nálada toho, co rád posloucháš, se do tvojí hudby propsat může a asi i propíše, protože je ti to zvukově, náladou blízké.

Byly momenty, kdy bych to zabalila, vnitřní nejistoty, ale já pro to hořím.

Ani jedna z vás se nepohybuje v typickém mainstreamu, tíhnete spíš k alternativní scéně. Jak tuhle škatulku samy vnímáte?

Monika: Já chlívečky ráda nemám. Mám ráda svobodu bez mantinelů. Umění by mělo být absolutně svobodné. Jak ta muzika vykrystalizuje, je vlastně úplně jedno.

Klára: Mám to teď podobně. Studovala jsem jazzový zpěv na VOŠce na KJJ, a když jsem začala vydávat svoje písničky, někteří spolužáci to vnímali jako velkou popinu. Pak jsem se potkala s lidmi z mainstreamu a ti všichni mi tvrdili: „Kláro, ty tvoje věci jsou hodně alternativní.“ Takže je to vždy o úhlu pohledu. Osobně myslím, že balancuju na hraně, ale souzním s tím, co říká Monika – vykašlala bych se na škatulky.

Řeknu třeba: „Můžeš dát tu kytaru víc?“ Nikdo neodpovídá, nereflektuje to.

Marie, seznámíte se s někým na baru a dotyčný se vás zeptá, jakou děláte hudbu. Co odpovíte?

Marie: Řeknu: „Poslechni si ji.“ Když to začnu vysvětlovat, vždycky se na tom zaseknu. Tenhle rok jsem měla přerod, píšu nově v češtině a zkouším to z různých stran. Bylo by těžké to zadefinovat, tak to radši dám lidem poslechnout. Nepotřebuje to mít štítky. Jasně, všichni je vyžadujeme, potřebujeme, protože pak je snazší se o tom bavit. Ale neumím to, nedokážu to zařadit.

Autenticita. Existuje recept, jak ji dosáhnout, anebo jde z podstaty věci o protimluv?

Marie: Není to protimluv. Co autenticita potřebuje, je nemít strach. Mít volnost. Svobodu. Dovolit si vydat, co cítím. Když třeba něco napíšu a zamyslím se, co tím vlastně říkám a jak se cítím, může mi z toho vyjít něco nehezkého. Třeba že jsem žárlivý nebo závistivý člověk. Fuj, to jsou hnusné vlastnosti. Ale musím si to dovolit pustit ven.

Monika: Taky to mám přes cit. Věřím tomu, že opravdová jsem. Nebo ne věřím, vím to. Jsem opravdová, protože to dělám srdcem. A na 100 %. Ten základ je láska. Mám ráda lidi, vůbec nejradši mám živé vystupování, takové to objímání a spojování. To je skvělý. A to je autentický.

Klára: Každý se narodí s vlastní autenticitou, ale může o ni přijít nánosem vlivů, které žije, nebo strachem, který zmiňuje Marie. Stalo se mi to. Po třicítce jsem se musela znovu hledat a naučit se víc si dovolit. Do té doby jsem se hodně rozdávala a měla jsem pocit, že v první řadě musím vyhovět, až jsem z toho vyhořela.

Dřímá autenticita v každém umělci?

Marie: Ano, je to nevyhnutelná součást každého života. Buď si ji dovolím a nastavím tak, že jí chci jít naproti a budu ji oťukávat. Anebo půjdu naproti jiným věcem a jí si nebudu všímat. Ale autenticita je v každém člověku.

Děláte ve své tvorbě ústupky a kompromisy?

Klára: Když jdu mimo sebe, co se týká kreativního procesu, tak mě začne hrozně bolet solár. Střed těla. Nemůžu se ani zvednout z gauče. Jako kdyby do mě někdo sáhnul a kus vytáhnul. Mám pak pocit, že ve mně něco chybí. To je signál, že jsem zašla za svoji hranu. Tvorba hudby je dialog, je to dialog kreativců, kteří se na ní podílejí, přinejmenším kapela nebo producent. Je potřeba ten dialog vést,

dělat kompromisy na základě vzájemné dohody, ale je potřeba držet si svoje hranice, vědět, za jakým kompromisem už se ztrácím. To je docela těžký, ale když se to daří, když jste schopní si vzájemně naslouchat, ale zároveň si udržet to svoje, pak může taková spolupráce být až extatická.

Marie: Kompromisy a ústupky jsou součást života i hudební kariéry a nejsou nutně zlo. Je důležité, aby ústupky nešly na úkor nějaké „pravdy“. Třeba v tom kreativním procesu bych ústupky nikdy nedělala. Ale jestli dám release alba o týden dřív nebo později, na tom tolik nezáleží.

Kláro, zaujalo mě vaše tvrzení, že nebýt vašich dětí, tak album *Love Is Gold* by patrně nikdy nevzniklo. Jakým způsobem narození dětí ovlivnilo vaši tvorbu?

Nepotřebuju mít na hudbu štítky. Jasně, všichni je vyžadujeme, potřebujeme, protože pak je snazší se o tom bavit.

Klára: Skládala jsem hodně písniček v době, kdy jsem chodila na gympl. První lásky, kluci, prostě emoční horské dráhy. Pak jsem se i díky vztahu s mým manželem Romanem dostala do takového vnitřního míru a chyběly mi emoce, na základě kterých bych tvořila, takže jsem od pětadvaceti několik let nenapsala jedinou písničku. Roman Holý mi říkal, že je to proto, že mám moc spokojený vztah a že bych se tedy měla rozejít nebo si pořídit děti. O první možnosti jsem neuvažovala a druhá mi přišla nesmyslná. Přece když budu mít děti, tak nebudu mít na nic jiného čas. Ale ukázalo se, že to funguje. První dceru jsem držela v náručí a napsala písničku *Forever*. Pak už jsem psala jednu za druhou. Děti mám tři, takže od té doby píšu písničky nejvíc, co jsem kdy psala. Děti s sebou nesou emoce a taky vás vedou k přítomnosti, písničky často přichází v takových obyčejných chvílích, nejčastěji když vařím nebo třeba stavím stavebnici, když jsem soustředěná na něco jiného a neutíkají mi myšlenky.

Monika: Já měla za sebou tři desky, každou úplně jinou. Pak přišly na svět dvě děti a s nimi šest let pauza, kdy jsem byla jenom s nimi. Odstěhovali jsme se za Prahu a za pochodu jsme předělávali dům. Fyzicky to bylo náročné, ale hodně nás to propojilo. S dětma jsem byla naplno a jsem za to vděčná. Nemám pocit, že by mi něco uteklo, naopak by mi jinak utekly vztahy s těma dětma. Po šesti letech jsem do hudby naskočila znovu a první desku jsem pojmenovala příhodně *Fontanela*.

A začala jste si poté, co jste se stala matkou, vybírat jiná témata? Oslovují vás jiné básně?

Monika: Že by mi děti změnily směr, to asi ne. Pořád jedu těžká a hluboká psycha. Ráda si vybírám básníky outsidery, kteří měli těžký život.

Marie, ve vašich textech se objevují témata boje vás samotné se sebou nebo vlastní nejistota. Je hledání vlastní identity časově ohraničený úsek, anebo naopak doživotní proces?

Marie: Určitě je to doživotní proces, protože se lidsky měníme. Za sebe zmiňuju spojení se svojí starší sestrou. Zemřela v 16 letech, mně v té době bylo sedm nebo osm. Vzhlížela jsem k ní a než jsem došla do jejího věku, tak jsem šla v jejích šlépějích. A když jsem dosáhla jejího věku a vlastně začala být starší než ona, tak jsem najednou nevěděla, kam a kudy jdu. Cítila jsem nejistotu z toho, jestli by tady ona neměla být místo mě. Takže to je moje hledání identity, které je ale hodně specifické a souvisí s nacházením míru, že tady má každý člověk svoje místo.

A vlastní identita přímo v tvorbě?

Marie: Já doufám, že stále budu nalézat zákoutí a směry, které mě budou bavit, a budu cítit vzrušení, že mě dřív něco takového nenapadlo. Baví mě nemít mantinely nebo hranice.

Klára: Hledání, o kterém Marie mluví, je velká zábava. Mám vizi desky a skládám střípky, skoro jako nějaký archeolog. Tenhle proces je motor všeho. Díky tomu jsem živá.

Monika: Vášeň.

Klára: Ano, vášeň je to slovo! Vše dává smysl, když v nás hoří oheň.

Monika: Já bych přála každému člověku, aby v sobě našel vášeň a pracoval s ní. O tom to celé je.

Moniko, přestože nejste typickou představitelkou mainstreamu, hudbou se podle svých vlastních slov dokážete uživit. Jak to máte vy ostatní?

Monika: Dokážu, ale neříkám, že dobře.

Klára: Já taky.

Marie: Ještě ne úplně.

Moniko, Kláro, jak jste k tomu dospěly? Co bylo to zásadní?

Klára: Ta vášeň. Byly momenty, kdy bych to zabalila, vnitřní nejistoty, ale já pro to hořím.

Monika: A nebát se toho být bez peněz. To se mi stalo mnohokrát. I s těmi malými dětmi.

Klára: My jsme doma dva muzikanti. Umíme žít i z mála, když je potřeba. Často peníze z koncertů investuju do dalších alb a neřešíme, že nejedeme na luxusní dovolenou. V našem způsobu života nejsme vázáni na hmotné statky a stejně jsme nejšťastnější na roadtripu po Evropě, když si koupíme v marketu uzenou makrelu a uděláme si piknik na dece na parkovišti.

Prozradíte, co je nejvýraznější položkou vašich příjmů?

Klára: Koncerty.

Monika: Koncerty.

Marie: Někdy taky merch.

Monika: První tři desky jsem vydala u labelu. Od čtvrtého alba si vydávám sama, celkem jsem natočila jedenáct nahrávek a můžu tuhle cestu doporučit. Pokud člověk nedělá čistý mainstream, je nejlepší vydávat si věci sám.

Klára: Mám to podobně a jsem tak nejspokojenější.

Marie: Já v tom bodu ještě nejsem, ale myslím si, že abych toho dosáhla, bude třeba hodně trpělivosti. Už teď mi hudba nějaké peníze vydělává, ale téměř vše vracím zpátky do hudby. Věřím, že časem se osvobodím úplně a nebudu muset mít další práci. Zásadní je nechtít všechno hned a vydržet.

Klára: Ano, trpělivost a vydržet. S tím jsem jako mladá bojovala. Všechno jsem

Věřím, že časem se osvobodím úplně a nebudu muset mít další práci. Zásadní je nechtít všechno hned a vydržet.

Problém je v tom, že nedáváme ženským interpretkám šanci.

Monika: Že by mi děti změnily směr, to asi ne. Pořád jedu těžká a hluboká psycha.

Marie: Mám ráda cílený poslech alb. Když někdo udělal desku od první do dvanácté skladby, tak ví, proč to udělal.

chtěla hned. Ale teď vidím v dlouhodobosti velkou sílu.

Jak v hudebním prostředí vnímáte podporu žen navzájem?

Monika: Třeba tyhle dvě mám ráda, v tuhle chvíli už hodně. Ale i dalším holkám kolem přeju, aby prosadily, co potřebují. Dneska už v tom problém není.

Klára: Když jsem kdysi slyšela něco od Marie, jela jsem tehdy autobusem domů a hned jsem jí musela napsat, že v jejím hlase cítím čistou emoci, která se mě dotýká, a že jí za to děkuju. Měla jsem pocit, že to musím vyventilovat.

Marie, to se opravdu stalo?

Marie: Stalo. Já ten hudební průmysl nechci malovat na růžovo, ale spolupráce s ženami byla vždy inspirující, krásná, pozitivní, nakopávající. Stejně tak na pražské undergroundové scéně, odkud pocházím, je mezi mladými holkami velká soudržnost. Chodíme si vzájemně na koncerty, máme se rády, podporujeme se a funguje i určitá vzájemná protekce. Nenechala bych o nich nikoho říct křivé slovo a doufám, že ony by udělaly to samé. Jasně, jsme konkurentky a závist samozřejmě existuje, ta je přítomná všude, i v hudbě, ale moje osobní zkušenost je fajn.

Zažily jste někdy situaci, kdy jste měly dojem, že to jako ženy máte těžší? A jednodušší? Existují rozdíly v honorářích na festivalech plošně muži / ženy?

Marie: Furt. Neustále.

Klára: Já jsem zrovna dneska holkám popisovala situaci, kdy ve studiu seděla partička, kde jsem byla jediná holka. Řeknu třeba: „Můžeš dát tu kytaru víc?“ Nikdo neodpovídá, nereflektuje to. A pak nějaký muž prohlásí: „Hele, ta kytara by mohla být víc.“ A ostatní: „To je super nápad, zesílíme to.“ To je frustrující. Když žena přijde s nápadem, tak často není ani vůle to vyzkoušet.

Souhlasíte se zaváděním kvót na některých festivalech, které se snaží vyrovnávat poměr přítomných umělců a umělkyň?

Monika: Vždycky je dobrý, když je něco vyvážený.

Klára: Mně se na festivalech pravidelně stávalo, že jsem byla jediná žena v line-upu.

Marie: Nemám s kvótami problém. Když si člověk uvědomí, že je tu 90 % mužských interpretů oproti 10 % ženských, tak je něco špatně. Myslím si, že problém je v tom, že nedáváme ženským interpretkám šanci. Nemají takový support. Bylo by fajn, aby se mladé ženské interpretky necítily na akcích navíc a ostatní jim neustále nedávali něco sežrat.

Jenže těch mužských interpretů je zkrátka víc. Řekla jste to sama.

Marie: To je ten začarovaný kruh. Baví me se o prostředí, které ženy často neznají, a to i proto, že jim nejde naproti. Když žena není průbojná, tak se často raději stáhne a jde dělat něco jiného. Je pochopitelné, že se mezi převládajícími mužskými interprety cítí často nejisté. I ženských producentek je málo. Vlastně skoro žádné.

Klára: Ano, já jsem třeba stála o ženskou producentku, zajímala mě ta energie, protože jsem zatím pracovala jen se samými muži. Ale prostě jsem ji nenašla.

Vy všechny tvoříte poměrně sofistikovanější hudbu, která vyžaduje koncentrovaný poslech. Dokážete vy samy poslouchat hudbu naplno, nejen jako kulisu?

Klára: My s manželem novou hudbu posloucháme dost, zajímá nás, co vychází. Kupujeme si vinyly a dáváme prostor tomu, že si soustředěně pustíme obě strany.

Marie: Já jsem vyrostla na Spotify. Jsem generace, která Spotify vnímá jako primární zdroj hudby. Osobně se tomu jako posluchač vzdaluju, protože nesouhlasím s jejich vnitřní politikou. Je mi proti srsti, jak odměňují hudebníky. Hudbu na platformě ale mám, protože generace mých posluchačů zkrátka funguje převážně tam. Osobně mám ráda cílený poslech alb. Když někdo udělal desku od první do dvanácté skladby, tak ví, proč to udělal.

Klára: Na kompletních deskách jsou často v propojení a pořadí písní příběhy a překvapení, které v poslechu s funkcí shuffle neobjevíte. Dřív třeba existovaly schovaný bonus tracky. Jedna písnička na konci, která není nikde v bookletu zmíněná, ale na konci alba je jako překvapení, jen když ho necháte dlouho hrát.

Kláro a Marie, vy jste obě čerstvé držitelky ceny Anděl. Dokáže podobné ocenění v kariéře pomoct?

Klára: Může se to projevit v množství koncertů, což je skvělé. Lidé, kteří nevědí, co děláš, tě objeví, nebo pro ty, kdo si na to neumí udělat názor, je ta cena takový ukazatel. Promotéři nemají naposlouchané všechno, tady může hudební cena zafungovat jako určitá zkratka.

Marie: Mně Anděl za Objev roku změnil život dost. Pomohl mi vyčistit cestičku k tomu, jak to dělat víc naplno.

Otázka na závěr. Živé hraní a móda. Je to pro vás téma?

Monika: Konečně je tu doba, kdy si každý může na sebe vzít, co chce. Já jsem si přišla na praktičnost. Kalhoty do gumy a široké košile.

Marie: Je skvělé, že žijeme v době, kdy se každý může projevit, jak chce, a může nosit, co chce. Mě baví móda i oblečení, baví mě si s tím hrát a vrstvit. Oblečením můžu podpořit, jak se v tu chvíli cítím nebo co chci o sobě ten den vypovídat. Oblečení často hudbu podpoří, dokreslí celkový obrázek.

Klára: U mě to mělo velkou progresi. Dřív jsem nosila velké kostýmy, hodně make-upu, nadělaný vlasy. Pak jsem v jednu chvíli zjistila, že se za ten kostým schovávám, že mě přerostl. Tak jsem na desce *Home* musela do džínů a bílého trička, abych se dostala zpátky k sobě. Od té doby jsem si oblékání zase začala užívat. ●

Klára: V jednu chvíli zjistila, že se za ten kostým schovávám, že mě přerostl.

…A CENU ZÍSKÁVÁ

PATNÁCT LET ÚSPĚCHŮ ZPĚVAČEK A AUTOREK 2021–2025

TEXT: KATEŘINA RŮŽIČKOVÁ

Ida Kelarová, foto: Richard Samko

Pam Rabbit, foto: archiv cen Anděl

Klára Vytisková, foto: archiv cen Anděl

Ewa Farna si odnesla sošku za Sólovou interpretku roku na cenách Anděl za rok 2021. K samotné radosti ze zisku ceny řekla: „Jsem nadšená. Já mám doma už jednoho Anděla, z roku 2009, takže teď bude mít parťáka. Musím přiznat, že jsem si to fakt přála.“

Ida Kelarová obdržela v roce 2023 medaili Za zásluhy I. stupně z rukou prezidenta Petra Pavla. „Předávání mělo výbornou úroveň, která mi dříve chyběla. Jak to celé začalo, tak jsem měla úplně husí kůži, byl to velice silný moment,“ popsala v rozhovoru s Richardem Samkem pro ROMEA TV těsně po převzetí vyznamenání Ida Kelarová. „Když mi předával vyznamenání, opravdu jsem mu věřila, že mi to přeje,“ dodala Kelarová.

Pam Rabbit zvítězila v kategorii Sólová interpretka roku 2023. Pro Forbes.cz mluvila o tom, co pro ni ocenění znamená, přestože si dříve myslela, že je nepotřebuje: „Dlouho jsem si myslela, že nepotřebuji žádné ocenění, nikdy jsem to nebrala jako motivaci. Teď mám ale sošku položenou na stole, kde produkuji, a když se mi nechce pokračovat, podívám se na ni a řeknu si: Ne, ještě makej.“

Klára Vytisková získala Anděla za rok 2025 v kategorii Sólová interpretka za album *Vega*. Šlo o její třetího Anděla v kariéře (předtím 2008 s kapelou Toxique a 2015 jako sólová interpretka). K přechodu na české texty na albu, které jí cenu vyneslo, dodala: „Mně to říkali všichni už od dvaceti. ‚Klára, zpívej česky.‘ A já jsem říkala: ‚Já budu zpívat česky, až si na to přijdu sama.‘ (…) Ty první texty byly příšerný a mám pocit, že jsem se docela vyskillila. (…) Teď už píšu nový písničky a jsou zase česky a baví mě to. Je to novej rozměr zkrátka. Taková univerzita třetího věku.“

Lenka Filipová byla uvedena do Síně slávy hudebních cen Anděl za rok 2025. Zdůraznila také, že cenu vnímá jako ocenění celé kariéry, nikoli jen jednoho díla: „Není to Anděl za jednu písničku, ale za dlouhé období práce, na kterou jsem nebyla sama.“ Dodala, že po jejím boku celou dobu stáli věrní spolupracovníci, spoluautoři a textaři, kterým za to velmi děkuje.

Cena Anděl

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2021	Sólová interpretka	Ewa Farna	Umami
	Objev	Annabelle	Runnin‘ Out of F* Time
	Alternativa a elektronika	Amelie Siba	Love Cowboys
	Videoklip	Annet X	Bylo nebylo (režie Jaroslav Moravec)
	Jazz	Nikol Bóková	Prometheus
2022	Sólová interpretka	Lenny	Heartbreak Culture
	Jazz	Štěpánka Balcarová	Štěstí
2023	Sólová interpretka	Pam Rabbit	I Love the Internet
	Skladba	Anna K.	Údolí včel (autor T. Vartecký)
	Alternativa a elektronika	Anna Vaverková	Pozdravy z polepšovny
	Folk	Marie Puttnerová	Laila Tov
	Objev	Tereza Balonová	Lampiony
2024	Sólová interpretka	Kateřina Marie Tichá	Plamen
	Skladba	Pam Rabbit	Space (autoři Pam Rabbit, Dobrin Mitchev)
	Objev	Kvietah	Díky, včely
	Společný projekt	Ewa Farna, Annet X	To je moje holka
2025	Sólová interpretka	Klára Vytisková	Vega
	Objev	Marie April	Tangerines
	Síň slávy	Lenka Filipová	

Apollo

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ	DÍLO
2021	Album roku	Annet X	Až budu velká, chci být Aneta Charitonova
	Singl roku	Hellwanna	Das Leben feat. Arleta
2023	Album roku	Anna Vaverková	Pozdravy z polepšovny
	Singl roku – virtuální hudební projekt	Nivva	Sirens
2024	Singl roku	Pam Rabbit	Space (autoři Pam Rabbit, Dobrin Mitchev)
2025	Album roku	Ida The Young	Tell Me When You Pass the Sun

Ceny OSA

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ
2022	Cena za propagaci a šíření české hudby	Gabriela Beňačková-Čápová
2023	Nejúspěšnější mladá autorka vážné hudby	Darja Kukal Moiseeva
2024	Nejúspěšnější autorka populární hudby v zahraničí	Patricie Kaňok
	Nejúspěšnější mladá autorka vážné hudby	Noemi Savková
	Zlatý fond OSA	Zuzana Navarová
2025	Cena za propagaci a šíření české hudby	Magdalena Kožená

Žebřík

ZA ROK	KATEGORIE	OCENĚNÁ
2021	Zpěvačka roku	Ewa Farna
2022	Zpěvačka roku	Ewa Farna
	Objev roku	Tereza Balonová
2023	Zpěvačka roku	Ewa Farna
2024	Zpěvačka roku	Kateřina Marie Tichá
2025	Zpěvačka roku	Kateřina Marie Tichá

Cena Antonína Dvořáka

ZA ROK	OCENĚNÁ
2025	Magdalena Kožená

Medaile Za zásluhy I. stupně

ZA ROK	OCENĚNÁ
2022	Ida Kelarová
2023	Marie Rottrová
2024	Dagmar Pecková

NIKOL BÓKOVÁ

ROK 2022

Všechny moje skladby vznikly impulzem, jako zázrak

TEXT: TOMÁŠ S. POLÍVKA
FOTO: JAN VALA

Klavíristka a skladatelka Nikol Bóková se nejdříve prosadila jako interpretka klasické hudby, popírá ovšem klišé o konzervativních virtuosech. Propadla i kouzlu jazzu a improvizace a vydává jedno autorské album za druhým, aniž by jí docházely nápady. Což dokazuje i přízeň kritiky a kolegů, promítnutá do Ceny Anděl či vítězství v autorské soutěži OSA.

Čas na rozhovor jste hledala těžko, protože jste zrovna, vlastními slovy, „v zápřahu komponování“. Někteří autoři dokážou kompozici „vysedět“, jiní chodí po světě a čekají, až přiletí nápad, pak ho rychle zachytí nebo loví při improvizaci nosné motivy k zafixování. Samozřejmě funguje i vše mezi těmito extrémy. Jak je tomu převážně u vás?

Pro mě platí vše, co říkáte. Musím si práci „vysedět“, ale tu a tam přiletí nápad, který rychle zachytím, a při mnohých improvizacích lovím vzácné motivy přinášející pocity, které v tu chvíli chci prožívat a které mi z nějakého důvodu znějí jako moje. Když se zamyslím nad svými skladbami, přijde mi, jako by všechny vznikly impulzem, jako zázrak. Zároveň vím, že by se nikdy neobjevily bez vší té mnohdy zdánlivě neúrodné práce okolo.

Ptám se i proto, že máte vyvážené pracovní tempo. Vydávat ročně autorskou desku není v současnosti obvyklé, s alby se ve smyslu propagace či marketingu pracuje spíše v delších intervalech. Jasně, člověka tvorba baví, ale jste spíše disciplinovaná skladatelka, nebo sebevyjádření prostě musí ven, i když to z vydavatelského hlediska není „praktické“?

Myslím, že dobrým příkladem bude to, co se mi aktuálně děje. Dala jsem své mysli rozkaz zaměřit se přes léto čistě na Prometheovskou suitu. Do toho se však objevila jedna zajímavá nabídka zvenčí, kterou zatím neprozradím, protože je příliš v zárodku, ale nedalo mi nepustit se do této nové výzvy. A v momentě, kdy jsem si říkala, že obývat dva kompoziční světy bude na nějaký čas dostačující, začaly se ven drát i nové nápady pro stejné uskupení, se kterým jsem natočila poslední album *Elements*. Tedy, překvapivě pro mě, opět pro sestavu rozšířenou na kvarteto. Dvě skladby mám hotové, třetí je v procesu, čtvrtá vystrkuje růžky. Už vím, jakou má mít album atmosféru, co je jeho hlavní inspirací, jaká bude jeho dramaturgická kostra. Byla bych snad i ráději, kdyby se ta hudba objevila o něco později. Ale holt se objevila teď a přináší mi radost. Na albech je pro mě velmi důležitá dramaturgická konzistence, provázanost, komplexnost daného světa. Zároveň kontinuálně připravuji nový klasický repertoár, protože toužím vydávat desky i jako interpret hudby, kterou hluboce obdivuji.

O vydavatelské praktičnosti v mém případě zřejmě hovořit nelze. Kdyby však přišel rok, ve kterém bych materiál k vydání neměla, tak bych samozřejmě nevydala ledajakou hudbu jen pro udržení nějakého ročního principu. Ten nevznikl a nikdy nefungoval jako umělý konstrukt. Přesto musím přiznat, že z ročního tempa přirozeně vyvřel příjemný způsob motivace, který se mi, i přes všechnu možnou nepraktičnost, moc líbí!

Zmínila jste rozšiřování klasického repertoáru. Leccos o vašich preferencích naznačila už deska *Unravel*, kde interpretujete kompozice Vítězslava Nováka, Sergeje Rachmaninova či Maurice Ravela a k nim vlastní jazzové variace. Ale máte už představu, co by měl obsahovat váš čistě „klasický“ interpretační albový debut?

Když jsme dotočili *Elements*, chtěla jsem využít toho, že ve studiu stálo koncertní křídlo, které nám na týden šlechetně zapůjčil Bechstein. A tak jsme s Janem (*Valou, ještě o něm bude řeč, pozn. aut.*) zůstali další dva dny a natáčeli sólovou klasiku. Přiznám se, že jsem nahraný materiál ještě neslyšela, ale brzy se k němu vrátím. Jsem zvědavá, co během těch dvou dní vzniklo, a pokud budu s výsledkem spokojená, těšili bychom se na vydání klasiky ještě letos. Natočila jsem Schumannovu *Fantazii op. 17* a dvě skladby od Liszta, konkrétně *Transcendentální etudu Divoký hon* a *Petrarcův sonet č. 104*. Jinak jsem v klasice ponořená v podstatě denně. Některou připravuji na blízké koncerty, jinou studuji s vidinou, jak se otáčí pod gramofonovou jehlou.

Když jsme u koncertů, asi nejčastěji dnes hrajete v jazzovém triu. V jakém poměru se dnes vlastně věnujete koncertům autorské, jazzem ovlivněné hudby a těm klasickým?

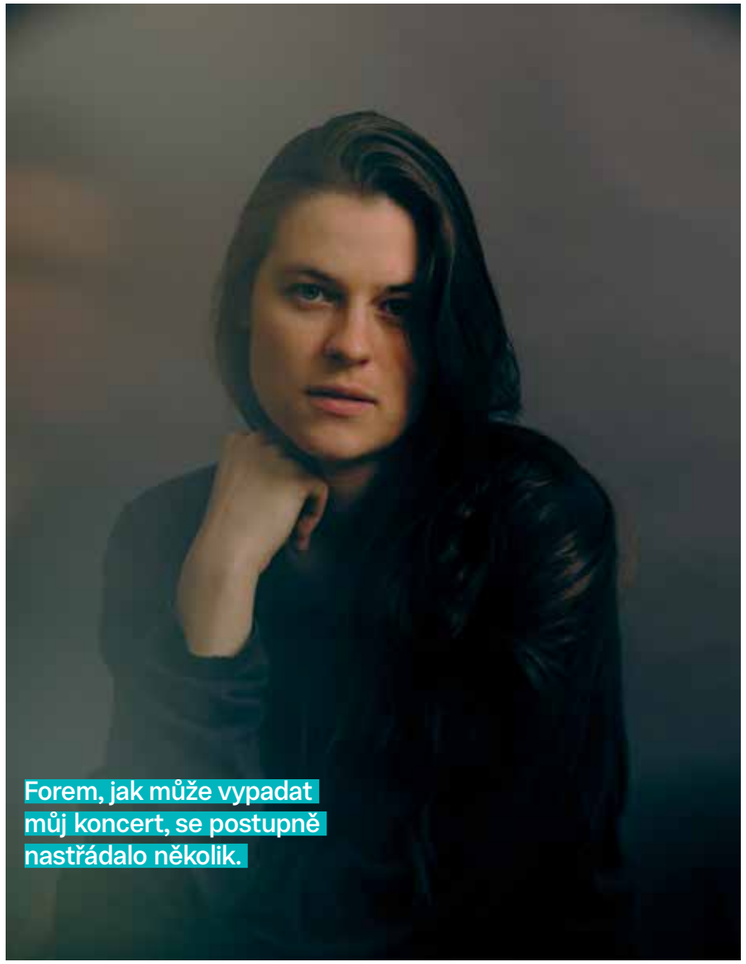
Forem, jak může vypadat můj koncert, se postupně nastřádalo několik. V poslední době jsem měla několik koncert-

Na albech je pro mě velmi důležitá dramaturgická konzistence, provázanost, komplexnost daného světa.

ních možností zažít, co kde dobře funguje a naopak, a budu se snažit o to, ať všechny budoucí koncerty vzhledem k publiku, příležitosti, prostoru, akustice nebo nástroji dávají smysl. S klasickým programem vystoupím například v říjnu v rámci cyklu Hybatelé rezonance, kde v pražském Anežském klášteře propojím hudbu Bacha, Chopina, Liszta, Skrjabina a Rachmaninova se svou vlastní tvorbou a improvizací. Srpnový koncert v Bratislavě na festivalu Viva Musica! představoval především koncertní premiéru *Promethea*, první polovina koncertu byla ale složená ze sólových skladeb Rachmaninova, Bacha a Liszta a z malého výběru z mých *Elementů*. S komorním orchestrem Camerata Janáček budu 28. listopadu v Ostravě hrát skladbu pro klavír a smyčce od soudobého skladatele Pavla Zemka Nováka.

U všech dosavadních koncertů se mi vždy ozvali organizátoři sami. Podle koncepce a velikosti akcí mě většinou rovnou oslovili s představou o konkrétním obsazení a preferovaném žánrovém směřování. Já tuto osnovu následně dramaturgicky vyplňuji konkrétním programem. Je skvělé, když díky domluvě

→

s pořadateli můžeme vytvořit ideální program pro danou příležitost.

Se svým triem relativně často vystupujete v Německu, chystá se i Londýn, to je dobrý začátek…

Samozřejmě bych si přála koncertovat, stejně jako vydávat desky, pro celou planetu.

Vraťme se ještě k nedávno vydanému albu *Elements*. Jako jeho koncepci uvádíte živly. Lze slovně vyjádřit, jak se do not propisuje představa ohně, vody, éteru?

Je toho mnoho. Něco by představovalo obsáhlé povídání, pro něco bych naopak těžko nacházela slova. Ale určitě mohu něco přiblížit. Například první skladbu alba *Shores of the Void* si představuji jako průlet prostorem, jehož jednu stranu lemují skály, tedy země, kdežto druhá strana představuje kosmos, v určitém slova smyslu prázdnotu. V průběhu skladby se střídají jednotlivé plochy. Tady musíte být obezřetný, abyste nenarazil do skály, tam musíte hlídat, abyste nebyl vtažen do neuchopitelné prázdnoty. Ale přesto většina času představuje let pod kontrolou, kdy dokonce můžete s klidem zavřít oči. A když je v těch momentech důvěry otevřete, můžete sdílet sílu země z jedné strany a nekonečnost kosmu ze strany druhé. Voda a oheň se nejzřetelněji promítají ve třetí skladbě *Layers of Reality*. Éter ve skladbě páté, k čemuž odkazuje už její název *In the Realm of Aether*. Šestá skladba *Six Point Six Sextilion Tons* je inspirována zeměkoulí, jejím neustálým otáčením, hmotností a velikostí, v rámci mezí lidských imaginativních schopností, které mě do určité míry mohou přenést do míst, odkud lze naši planetu pozorovat v její majestátnosti.

Pro vydání alba *Elements* jste zvolila DIY přístup a založila spolu s partnerem Janem Valou, fotografem a výtvarníkem, vlastní vydavatelství Soleil et Pluie. Odůvodnila jste to potřebou absolutní kontroly nad publikovaným dílem. Jak tuto svobodu využijete, v čem je deska jiná, než kdyby vyšla u Animal Music?

Především by deska měla odlišný zvuk. Návrh ze strany vydavatele sice vycházel z určitých dlouholetých zkušeností, ale nebyl v souladu s mým očekáváním, jak na mě má hudba při poslechu působit. Na *Elementy* byly aplikovány principy jiného druhu hudby, které pro mě zásadně měnily jejich podstatu. Nejdříve jsme chtěli být, stejně jako u *Promethea*, otevření k hledání kompromisů, aby obě strany mohly být s výsledkem do dostačující míry spokojeny. Ale velmi záhy se to ukázalo jako proces, který by všem zúčastněným po velkých dávkách ubíral na radosti. Z několika diskutovaných

možností bylo jít si vlastní cestou tou jedinou, která s sebou přinášela svobodu. Vedle zvuku by album mělo také odlišný obal. Byla by to v mnohém docela jiná deska a musím říci, že tento typ svobody, který mi dovoluje mít nad svým uměleckým vyjádřením kontrolu, mi už teď přinesl spoustu potěšení.

Zmiňujete obal, který logicky musí korespondovat s hudbou. K některým vašim skladbám byly také vytvořeny videoklipy. Výtvarné umění a vizuální dojmy jsou pro vás asi důležitou inspirací. Je to tak, nebo jde spíše o to, dotvořit hudbu vhodnou vizuální nadstavbou?

U trilogie *Prometheus* byl nejdřív příběh a emoce, ze kterých postupně vyvěrala hudba. A přesně ty původní myšlenky, které existovaly ještě před samotnými kompozicemi, jsme se pak snažili co nejvýstižněji ztvárnit ve videoklipech. Máme však několik videoklipů, kde jsme vizuál vytvářeli až následně, podle pocitů, které v nás už existující hudba vyvolávala. Vnímám to tak, že se hudební a vizuální složka navzájem proplétají a podle aktuální potřeby může být hlavní myšlenka vedena jedním či druhým.

Vlastní vydavatelství, to je spousta práce. Zajištění výroby, propagace, distribuce…

Ano, ohromná spousta práce! Ale je to radost. S každým jednotlivým úkonem roste vztah, který s danou deskou máte. Všechno tohle je možné především díky Janovi. Vizuálu, fotografii a grafickému designu se profesionálně věnoval většinu života. Mnoho let pracoval také pro různé produkce, od color gradingu až po režírování. Zároveň se už několik let intenzivně zabývá zvukem, zejména natáčením klavíru. Postupně se však jeho záběr rozšířil přes natáčení různých uskupení až po symfonický orchestr. Já jsem během studií mnoho let učila, korepetovala a věnovala se činnostem, které mi byly zdrojem příjmů a samozřejmě všemožných cenných zkušeností. Teď se ale mohu věnovat pouze hraní, komponování, koncertování, editování, zkrátka veškeré tvorbě, ať už hudební, nebo vizuální. A nově i našemu vydavatelství, které, ač přináší spoustu nového, vlastně krásně zapadá do našich životů, aniž by s sebou přinášelo neuchopitelný tajfun. Pravda, někdy trochu více zafouká, ale většinou je to takový ten příjemný vítr jako v létě u moře.

Značka Soleil et Pluie bude sloužit jen vašim nahrávkám, nebo je otevřená i pro kolegy?

Nejdříve narcisticky prohlásím, že Soleil et Pluie vzniklo primárně pro mou hudbu. Ale už teď mám motýlky v břiše při představě, jaká hudba nás s Janem po cestě potká a osloví. Vlastně

Z několika diskutovaných
možností bylo jít si vlastní
cestou tou jedinou, která
s sebou přinášela svobodu.

už pracujeme na albech jiných umělců. Pro vrtkavost začátků ještě nemohu nic prozrazovat, ale věřím, že snad brzy budeme moci nějaké z našich plánů sdílet se světem.

Otázka na tělo: Jak velkou kontrolu nad dílem dáte umělcům, kteří by publikovali prostřednictvím Soleil et Pluie?

Ušlapávat génia nebudeme, jinak ale budeme otěže držet pevně. ●

BÁRA POLÁKOVÁ

TEXT: VÁCLAV HNÁTEK

Plout si pět centáků nad zemí

Zpěvačka Bára Poláková na sklonku roku vydala živou nahrávku *Něhy a Dydjiny* a na jaře k ní pojede i turné. Zároveň s Davidem Hlaváčem, Janem P. Muchowem a Filipem Jelínkem pracuje na své třetí řadové desce. „Tu svou hudební cestu si moc užívám a pořád za ni děkuju. Přináší to obrovskou svobodu. Říkáte, co chcete říkat, témata si zpracováváte po svém a ještě to někoho baví. Co víc si přát?“ tvrdí. Ve volných chvílích je však hlavně máma.

Foto: Roman Černý

ROK 2023

Mám moc rád živáky, protože díky nim můžu objevovat nové odstíny a kvality už známých písní. Co jste se o vlastních skladbách naučila při přípravě desky *Něhy* a *Dydjiny* vy?

Pro mě je existence té desky úplně za odměnu. Na začátku nebyla ambice vydat živák digitálně ani na LP. Byly dva měsíce před létem, přemýšlela jsem, co udělat pro fanoušky, a na live session jsem si myslela už dlouho. Hlavně rychlé písně, ty, co patří mezi *Dydjiny*, prošly za těch sedm let od prvního koncertu v Malostranské besedě spoustou proměn. Když se taková písnička zahraje dvěstěkrát nebo třistakrát, tak už si žije svým vlastním životem. Zároveň na *Něhách* je píseň *Můj bližní můj*, jediná nová, kterou kluci z kapely nikdy předtím nehráli. Náš basák Mára, a to si najděte na YouTube, my se tomu vždycky smějeme… vypadá, že už začne hrát, ale pak nezačne, potom to tak zase vypadá… Je to dost hezký moment, protože je na něm vidět, jak do toho chce vstoupit „něžně“, a nakonec usoudí, že spíš vůbec.

Jako že jste ji ani nezkoušeli?

Jednou na zkoušce se hrála. Jenže pak už jsme se k ní před natáčením zapomněli vrátit. Ten den byl docela náročný. Dopoledne jsme točili *Dydjiny* a odpoledne *Něhy*. Oboje na jeden záběr. A oboje jsme jeli dvakrát. U *Dydjin* se použilo druhé jetí, u *Něh* první. U *Dydjin* bylo zřejmé, že už točíme, ale u *Něh* si většina kapely tak do půlky myslela, že je to teprve zkouška. Padalo slunce, Vít Klusák si šteloval kameru a docela dlouho jsme ladili začátek v takové vrbě na Kampě. No a pak už jsme si řekli s Vítem, že jedem, jenže se to ke kapele nějakou záhadou nedoneslo. Je to skvěle vidět na vokalistech, ti přichází tak hezky opatrně, jakoby po špičkách, jestli už tam jako mají být, nebo ne. Jenže právě díky tomuhle všemu je to pro nás tak krásný, tak kouzelný, tak živý, tak nepřipravený, že z toho doteď žijeme a vždycky si říkáme: „Chápete to?! Vždyť to bylo na jeden záběr, vždyť jsme to mohli tak podělat.“ Byl to dobrý den. Takový ten, kdy plujete pět centáků nad zemí.

Ale jak z toho tedy vznikla deska, když to bylo jen pro YouTube?

Dostávali jsme všichni hezké zprávy od kamarádů a pod těmi videy byly komentáře, které mě často rozplakávaly. Byly jiné, než jsem do té doby znala. Uvědomila jsem si díky nim, že stejně jako je pro mě příjemná konstruktivní kritika, je příjemná i konstruktivní pochvala. Protože na pochvalu často neumím reagovat. Buď se stydím, nebo se shazuju, abych se z toho nějak vyvlíkla. Nebo mlčím a koukám. Je to pro mě docela téma, no. Každopádně, když je ta pochvala konstruktivní, chápete, co se povedlo, chápete to konkrétně. A tady u těch komentářů bylo najednou jasné, proč a jak to s těmi lidmi zarezonovalo. Často psali, že nepatří k těm, kdo vůbec komentáře píšou. Ale že to s nimi udělalo to a to. Tou dobou jsem mívala docela často šedivé myšlenky, jestli jdu vůbec správnou cestou, jestli a jak rozumím světu kolem sebe a jestli zprávy byly tenkrát tak mocné, že mě dokázaly vzpružit. Pár týdnů nato mě napadlo, že vydáme vinyl. Jako poděkování. Jako vzpomínku na to všechno, co jsme zažili. Jako něco hmatatelného, co nám ten den bude připomínat. Vinyl se prodal hrozně rychle, a my jsme se proto rozhodli uspořádat Něhy Tour. Těším se, že se potkám s těmi, kteří „napsali, i když jindy nepíšou“. Já taky nejsem síťový pisatel. Je to pro mě takový celý víc nablízko, víc konkrétní, líp to neumím popsat.

Ještě k Něhy Tour. Znamená to, že tam nebudou rychlé písničky?

Ne. Teď jsme zrovna s Davidem Hlaváčem dělali playlist a třeba *Nafrněnou* nebo *Generaci* předěláme jako *Něhy*. Budou to klidné aranže. Ony ty písničky přinesou zas něco jiného, jinak fungují texty. *Nafrněná* je najednou strašný doják. Když jsme ze začátku měli málo písniček, tak jsme ji občas pomalu hráli.

Už jsem se lekl, že by třeba *Nafrněná* nezazněla. Asi nemůžete odehrát koncert bez ní, ne?

Ledárny Open Air, foto: Tereza Slowiková

mám vlastně co říct a komu. Jestli už nemám zůstat na horách a péct koláče a trhat a sušit byliny a být mámou. Jestli to není to, čemu chci rozumět nejvíc. Protože mě často psychicky mele… jak bych to vlastně nazvala… takový nekonečný sebeprezentační tlak dnešního mediálního světa. A já na to nejsem povaha. Tyhle

Často mě psychicky mele takový ten nekonečný sebeprezentační tlak dnešního mediálního světa. Na to já nejsem povaha.

Ledárny Open Air, foto: Tereza Slowiková

Nejlepší je euforie, když celá písnička vznikne za jedno odpoledne.

Myslím, že jich i pár takových bylo. Spíš krátké sety, kdy jsme přijeli jen ve třech a hráli jsme *Po válce* a další klidnější písničky. Takže to jde, ale hrát ji asi budeme. V každém případě tuším, že zrovna lidem, kteří přijdou na *Něhy*, bude případná absence *Nafrněné* úplně jedno.

Asi se nespletu, když řeknu, že *Nafrněná* je pořád váš největší hit.

Já nevím, tohle musí posoudit někdo jiný. Podle views na YouTube určitě, podle rotací na rádiích taky. Ale co je hit? To slovo samo o sobě mě nebaví. Každý stejně máme ten svůj… osobní hit… spojený se situací, vůní, emocí.

Dobře, tak kterou svoji píseň máte nejradši?

To je těžký. Já mám hodně ráda *Onu* kvůli tomu, co se stalo během jejího vzniku. Kamarádka se rozváděla, její muž odcházel a měl už jinou ženu. Hodně jsem to s ní tehdy prožívala. Teď má jiného partnera, který ji má rád, ona jeho, hezky se chová k jejím dětem, a vlastně celá ta příšerná situace jí přinesla mnohem kvalitnější, pravdivější život. Dřív, když jsem *Onu* zpívala, chtělo se mi brečet. Když ji zpívám teď, cítím tolik štěstí, je to úplná euforie! Protože ta píseň zažila všechny ty fáze. A je v tom obrovská naděje, že nikdy nic není tak černé, aby to za dva roky nemohlo být skvělé. Píšu to teď v jednom ještě nezhudebněném textu – „za rok už to bude bylo“. Ale mám jich ráda víc, nebo vlastně všechny, ke všem písničkám mám nějaký vztah a všechny mají nějaký důvod, proč existují.

Nicméně je dobré mít svoji *Nafrněnou*, kterou zná každý. Nestává se vám, že lidi jsou potom na koncertu překvapení, že zbytek vaší tvorby je jiný?

Překvapení asi byli hned po té první desce, ale teď už chodí publikum celkem vědoucí. Je jich míň, ale vědí, na co přišli. Při prvním turné s námi lidi odzpívali *Krávu* a *Nafrněnou*. Dneska se to stane taky, ale do toho tam najednou celý koncert propaří padesátiletý pán, stojí přímo přede mnou a umí slovo od slova každou písničku. To mě dojímá strašně moc.

Když jste *Nafrněnou* napsala, nahrála a vydala, věděla jste, jaký bude mít úspěch?

Vidíte, já tehdy byla v posledních měsících těhotenství, pořád doma, nikam jsem nešla, žádný večírek si neužila a celý ten úspěch šel vlastně mimo mě. Mateřství to logicky celé přikrylo. Takže ne, nevěděla jsem to a nečekala jsem to. Navíc teda podle všech průzkumů jsme ji pustili v naprosto nevhodnou dobu pro pozornost lidí. V srpnu…

No, ale zafungovalo to. I když já mám pocit, že to možná nabíhalo pomaleji a až tak někdy s babím létem nebo zkraje podzimu přišla ta smršť.

A to jsem zrovna rodila! Ale jsem *Nafrněné* hrozně vděčná, mám tu písničku ráda. A je to samozřejmě úžasný, jen se z toho člověk nesmí zbláznit a chtít pak být stroj na *Nafrněné*. Docela často se vracím k tomu, co mi řekl úplně na začátku David Koller. Bylo to po první vlně nabídek po *Krávě*. Bylo to něco ve smyslu: „Nejdřív si v klidu ujasni, co chceš říct, a až to budeš vědět jistě, tak to teprve řekni.“ A tím se u textů řídím doteď. Je to taková nehmotná forma udržitelnosti.

Změnila jste novou desku. Co o ní můžete říct?

Pracujeme na ní s Davidem Hlaváčem už přes rok, teď se připojují Honza Muchow a Filip Jelínek. Měli jsme zatím první rande a kluci dohromady vytvořili, jak sami říkají, „provokovací tým“. Na všech písních chtějí dělat dohromady, což je bomba a mám z toho velkou radost. Od alba *ZE.MĚ* je to pět roků. Vůbec mi to tak nepřijde, ale to dělá ten covid, že je to jak chvilka. Spousta lidí vydala desky během pandemie, já byla úplně paralyzovaná. A chtěla jsem být jen s holčičkami doma.

Jaké to je, přepínat z režimu muzikant do režimu máma?

Tohle by bylo spíš do nějakého psychoterapeutického časáku. Já jsem si to zanalyzovala nějak takhle. Při každém koncertu dostáváme jako kapela od lidí něco jako jednorázovou lásku. Je to těžko specifikovatelné, takový adrenalinový tlak adorace. Vytvoří se na ní lehce závislost, a to může být ve výsledku svazující. Je to úžasný a mám ten pocit ráda, ale je dobré si pořád uvědomovat, že je to něco jako taková láska od čtvrtka do soboty, v ostatních dnech vaříte, uklízíte, chodíte na poštu… A taky nečekáte, že vám doma děti zatleskají, když upečete buchtu. Přepínání v těch dvou režimech není někdy snadné, ale je určitě snadnější, když to mám zvědoměné a vím, co se děje.

Foto: Roman Černý

Ovlivňuje role matky přímo i vaši tvorbu?

U druhé desky to tak stoprocentně bylo, protože jsem hodně zpracovávala strach, velkou odpovědnost, kterou za holky cítím. Lidská sebestřednost se s mateřstvím úplně přepne. Ale z chystaného nového alba mám pocit, že je to úplně jinak. Nejdřív to vypadalo, že bude taky vážné, ale teď se furt tlemíme.

Když se řekne zpěvačka, tak si spousta lidí představí, že vám někdo píše repertoár, ale vy jste autorka nebo spoluautorka všech svých písní, tedy vlastně i písničkářka. Jak vznikají?

Mám téma, které mě zaujme. Často si ho píšu do poznámek v telefonu, protože většinou nikdy nemám možnost si okamžitě sednout a začít psát. Někdy to je rovnou sloka, někdy i refrén. Může to být ale jen text o tom, co mi přijde fascinující. Třeba teď o víkendu jsme udělali píseň, která se jmenuje *Sousedův trávník*. Na začátku bylo pnutí, které vychází z mého neustálého „nadchávání se“ do všeho, co kolem sebe vidím. Jednou je to hra na bubny, potom bojové sporty, interiérový design, potápění v Karibiku, končí to někde u toho, že bych možná měla mít spíš hnědé vlasy a okamžitě se začít učit německy, jinak je vše ztraceno. O tom všem je píseň *Sousedův trávník*, protože jak všichni víme, ten je vždy zelenější. Napsala jsem si to téma, potom sloku, s Davidem jsme dodělali refrén a formu. Pak jsme ten stejný text zkoušeli ještě z úplně jiného úhlu, ale vrátili jsme se nakonec k tomu, co přišlo jako první. Úplný ideál je, když máme písničku napsanou právě jen do půlky, vymyslíme melodii a už víme, o čem to je, a zbytek dopíšeme spolu. Ale nejde to tak vždycky. Nejlepší je euforie, když celá písnička vznikne za jedno odpoledne.

Když jste na podzim 2015 vydávala první album, hrozně jste dbala na to, abyste nebyla vnímaná jako zpívající herečka. To už pominulo?

Ne, ne. Já nedbala. Mě fascinovalo, jak taková otázka může napadnout tolik novinářů po sobě a ještě si vždy můžou myslet, že jsou první, kdo na to přišel. Takže to přicházelo zvenku a mě už to jen nebavilo. Takže pak otázka, jestli jsem víc herečka, nebo zpěvačka, byla už na přesdržku. Sice jsem se snažila usmívat, ale uvnitř jsem odpočítávala explozi. Přišlo mi, že existuje tuna zajímavějších otázek a že odpověď bude stejně nezajímavá, ať řeknu cokoliv. Teď je mi to úplně jedno, nebojte. Žádná exploze se neodpočítává. Určitě mám víc koncertů, protože jsem přestala kvůli termínům hrát divadlo. Sice se mi nesmírně stýská, ale nevím, jak bych to zvládla. A pár filmů jsem za ty roky natočila, ale určitě ne tolik, co jsem odjezdila koncertů. Takže…

… jste teď vlastně víc zpěvačka, že?

No, těch posledních šest let stoprocentně.

Malé novinářské vítězství, pardon!

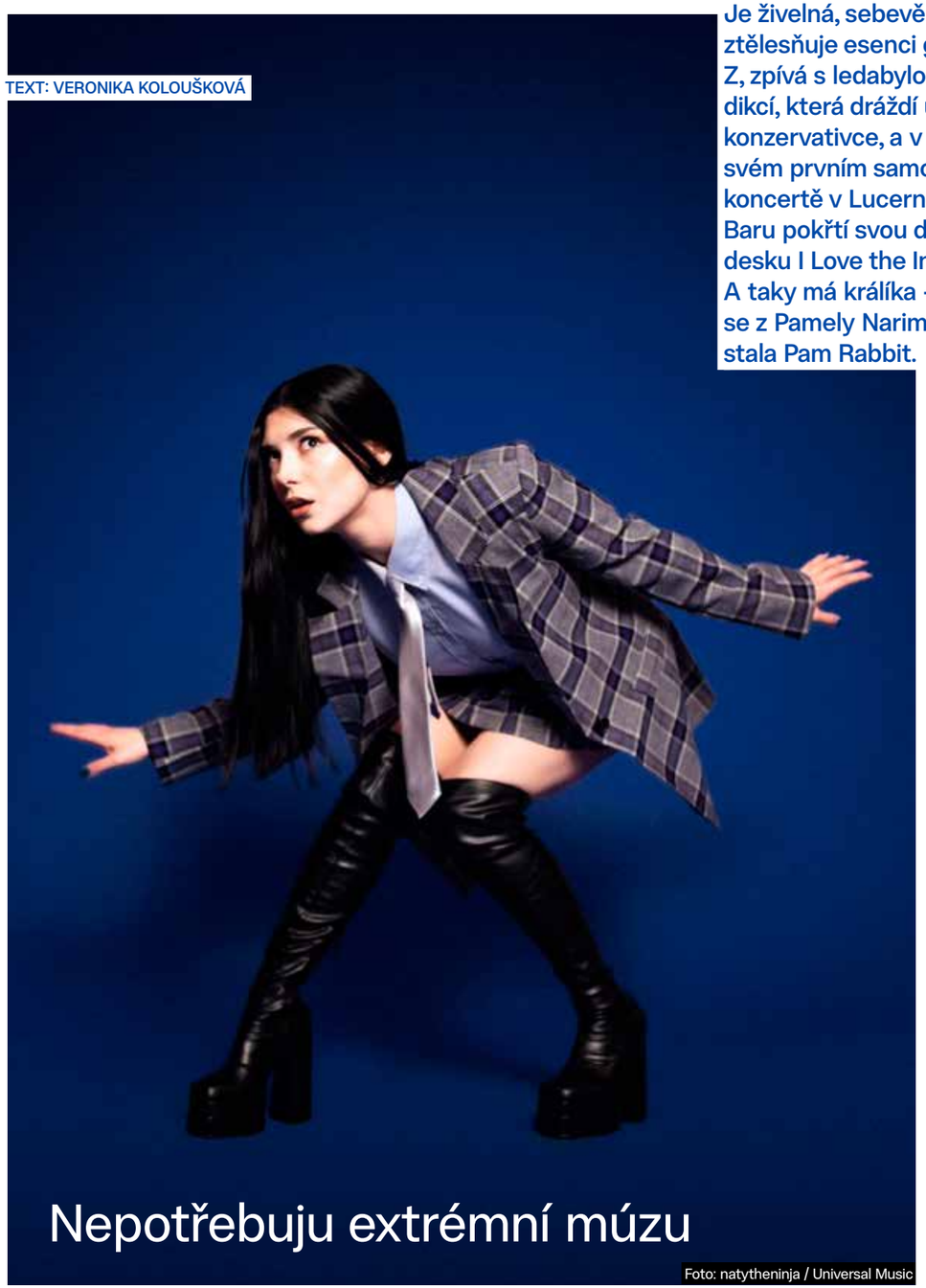
Však jo, vždyť já to chápu. Já si tu svou hudební cestu moc užívám a pořád za ni děkuju. Přináší to obrovskou svobodu. Říkáte, co chcete říkat, témata si zpracováváte po svém a ještě to někoho baví. Co víc si přát? ●

Otázka, jestli jsem víc herečka, nebo zpěvačka, byla už na přesdržku.

PAM RABBIT

TEXT: VERONIKA KOLOUŠKOVÁ

Je živelná, sebevědomá, ztělesňuje esenci generace Z, zpívá s ledabylou dikcí, která dráždí upjaté konzervativce, a v lednu na svém prvním samostatném koncertě v Lucerna Music Baru pokřtí svou debutovou desku I Love the Internet. A taky má králíka – proto se z Pamely Narimanian stala Pam Rabbit.

Nepotřebuju extrémní múzu

Foto: natytheninja / Universal Music

ROK 2023

První desku člověk natočí jen jednou. Byla jsi v den vydání rozechvělá?

Vrcholilo něco, čemu jsem dala hrozně moc práce. Jako kdybys dělala maturitu. Jenže jsi odevzdala tu písemku a máš zvláštní pocit, že se vůbec nic nezměnilo. Zůstal v tobě jen adrenalin. Já si ale na toho 20. října zároveň naplánovala svou první release party pro kamarády a všechny, co na té desce dělali. Nastoupily jsme tedy s mámou do kamarádova studia jako úklidová četa, roztáhly promítací plátno a rozvěsily světýlka. Takže v ten svůj velký den jsem byla uklízečka.

Na Spotify stojí, že jsi arménská zpěvačka žijící v Česku, ale ty ses tu narodila, pokud vím.

Narodila. Papírově jsem Češka. Nikdy jsem moc neřešila, že mám arménskou rodinu, dokonce jsem v Arménii ani nikdy nebyla, ale poslední dobou to na mě v rozhovorech vytahují a už je to skoro nedílná součást mého jména – „arménsko-česká zpěvačka Pam Rabbit". Má arménsko-kavkazská mentalita se vyznačuje tím, že ráda lidem rozdávám věci a jsem pohostinná, ale jsem o dost klidnější, nejsem výbušná a mám ráda ve věcech systém.

Ale máš hodně energie. Jsi taková jiskřivá…

Jak kdy. Jakmile jsem doma, jsem brambora. Můj ideální večer je koukat na film a u toho jíst.

Kdybych se podívala na tvé fotky, otipuju tě na nějaký temnější rock. Havraní vlasy, uniformy, logo v podobě králičího netopýra… Kde jsi k tomu přišla?

Mám ráda Anguse Younga z AC/DC. Ta jeho školní uniforma mi přijde cool. Ve chvíli, kdy máš sako a kravatu, se s tebou lidi automaticky baví s větším respektem. Cítím se v tom silná. A i když jsem úplně zahalená, spousta chlapů to může vnímat jako něco, co je sexy. Nikdy jsem neposlouchala Black Sabbath, ale vizuálně se mi líbily temné kapely a jejich vtipné příběhové klipy. Takže čerpám z jejich vizuálů, ale dělám popík.

Natáčení videoklipu DM „friends" / Universal Music

Dlouhá léta ses věnovala street dance, jako tanečnice jsi dokonce doprovázela Mikolase Josefa na Eurovizi. Nemáš v plánu své koncerty ještě víc roztancovat?

Zatím se hýbu tak, jak to zrovna cítím. Až na to budou peníze, ráda bych zapojila i tanečnice a back vokalistky. Moc se mi líbí choreografie v K-popu. Mám ráda umělce, co mi dají show.

Udýcháš to?

Teď jsme dva měsíce nehráli, takže bych neudýchala nic. Měsíc před koncertní sezonou je třeba začít plavat, běhat, cvičit a hlídat se, co jím.

Předpokládám, že na Ježkově konzervatoři, kterou jsi vystudovala, tě naučili, jak se o hlas starat.

Byl tam o tom celý obor. Díky tomu se mi skoro nikdy nestane, že bych měla vystupovat a nemohla zpívat. Když jsi nervózní, hlasivky se scvrknou. Dávám si také pozor na alkohol, který hlasivky překrvuje. Den před koncertem si dám třeba sklenku vína, ale nikdy bych se neopila. Tím, že hlasivky překrvíš, riskuješ, že ti praskne žilka, riskuješ uzlík. Totéž se zpěvačkám děje při menstruaci – to pak sahám po větším množství vody a léku Aescin.

Máš pocit, že už ses za těch pár let na scéně trochu vypsala?

Víc si věřím. Vím, co ke mně sedí a co ne. Chvilku jsem měla kreativní krizi, pomohla mi knížka *The Creative Act: A Way of Being* od hudebního producenta Ricka Rubina. Je to skvělá kniha pro kohokoliv, kdo je nějakým způsobem kreativní.

→

Dovedu si představit, že až budu starší, budu třeba navrhovat filmové kostýmy, režírovat filmy nebo designovat dorty.

Často tam mluví o tom, že umělci jsou pouze médium, kanál, skrz který to vše prochází. Pochopila jsem, že se tomu proudu nesmím uzavřít. Pak je desetkrát jednodušší něco napsat.

Ty s kreativitou ale rozhodně problém nemáš. Tvoříš váš merchandise, kostýmy, vymýšlíš a režíruješ klipy. Cítíš, že budeš vytvářet hudbu celý život?

Myslím, že ano. Vždy mě bavil zpěv a psaní. Nikdo mě do toho nenutil. Instinktivně jsem přijala to, co budu dělat. Ale dovedu si představit, že až budu starší, budu třeba navrhovat filmové kostýmy, režírovat filmy nebo designovat dorty. Baví mě tolik kreativních věcí, že si myslím, že budu typ hudebníka, který nedělá jen hudbu.

Dnes je vás v projektu Pam Rabbit pět, ale začínali jste před sedmi lety v triu jako svatební kapela…

Odehráli jsme stovky svateb! Jsem odborník na svatby! Když přijdu na svatbu, vím, jestli mají dobrý catering. Vše ti oznámkuju.

Na bicí tě doprovází tvůj přítel. Může to fungovat, vztah v kapele?

Chodili jsme spolu už asi dva roky, když s námi začal hrát. Kdyby to bylo naopak, možná by to nefungovalo. Mám toho opravdu hodně, a kdybychom spolu nehráli, skoro se nepotkáme. Nahlížím na to pozitivně a představuju si, že jsme staří a vyprávíme vnoučatům, jak spolu babička s dědečkem jezdívali na festivaly…

Alespoň tě po koncertě neotravují oplzlí ožralci…

Jsem hodně samostatná žena, takže bych je odpálkovala sama.

Jsi technický geek?

Zajímá mě, jak funguje všechno možné. Z kapely vím o nahrávací technice rozhodně nejvíc. Hodně věcí si produkuju sama, jediné, co nezvládnu, je zmixovat song. Vybudovala jsem si doma miniaturní studio. Postavila si do rohu obýváku nahrávací budku, metr na metr. Ze dřeva jsem si stloukla konstrukci, vypolstrovala to, udělala střechu a přidala světýlka, aby to bylo hezký.

Jak vznikl název alba *I Love the Internet*?

Kamarád mi poslal nějaké bizarní video, jak se dva koně berou. Tak na to říkám „I love the internet“ – miluju internet, to bych jinde neviděla. A hned mě napadlo, že by to byl skvělý název alba, kolem kterého by se dalo vymyslet plno věcí.

Z kapely vím o nahrávací technice rozhodně nejvíc.

Foto: Samuel Alexander / Universal Music

Jak se rodí tvá píseň?

Vidím hudbu jako barvy. Když jsem v pohodě, sednu si a přemýšlím, o čem to bude. Nepotřebuju extrémní múzu. Většinou si napíšu základní části songu, ke kterým se třeba až po měsíci vracím. Takhle mám rozdělané třeba tři songy. Neudržím pozornost, když mě to s jednou přestane bavit, skočím na jinou. Můj cíl je naučit se produkovat tak dobře, že jen odešlu producentovi písničku na mix.

Píšou ti fanoušci, že jim některá tvá píseň pomohla?

Nová věc *Anxiety* je o úzkosti a začalo mi psát hrozně moc lidí, že to – například po rozchodu – potřebovali slyšet. Je zajímavé, že čím jsi konkrétnější a čím víc to jde z tebe, tím víc se v tom lidi najdou. Nerada používám detaily typu „měl jsi modré oči“, ale na albu jsem začala jít mnohem víc do osobního života.

Na konzervatoři mě samozřejmě nutili zpívat muzikálovou češtinou, ale problém je, že mi přišlo, že nejsem autentická.

Do svých vizuálů propašováváš tzv. Easter eggs, skryté indicie či vzkazy fanouškům. Baví tě to?

Moc. Dávám je často do klipů. Můžu odhalit třeba to, že když jsme vydávali klip k singlu DM „friends“, tak už jsem věděla, že bude součástí alba. Na cover artu je kazeta, kterou když si hodně přiblížíš, je tam vyryté I love the internet. Když se podíváš na klipy, zjistíš, že některá místa nebo předměty se v nich opakují a že to něco znamená. Zahraniční fanoušci už mi své objevy hlásí, Češi na to zatím nejsou zvyklí. Největší mistr je v tomto ohledu Taylor Swift, ale to už je jiný level. To je tak komplexní, že je to hotová detektivka. Může uveřejnit videoklip s indicií k albu, které vyjde za tři roky. A odhalíte to třeba podle laku na nehtech.

Hodně lidem leží v žaludku tvá ledabylá dikce. Ale nejsi jediná, kdo teď zpívá tak, že mu starší posluchači nerozumí…

Na konzervatoři mě samozřejmě nutili zpívat muzikálovou češtinou, ale problém je, že mi přišlo, že nejsem autentická. Když jsem pak začala skládat v češtině, bylo přirozené dělat to takhle. Celý svět poslouchá anglické písničky, aniž by rozuměl textu. Zapaříš si na song proto, že je jednoduše dobrý. Když si Němec pustí můj český song, měl by cítit, jakou emoci předávám. Texty mám ráda, jsou pro mě důležité. Ale když někdo nerozumí nějaké větě, může si to dohledat. Taylor Swift například rozumím výborně, protože krásně vyslovuje, ale pak poslouchám Beyoncé nebo Rihannu a taky jim rozumím jen každé druhé slovo. Na Spotify se dole pod písní podíváš do textu a je ti to jedno. Je to progres, přirozený vývoj v hudbě. Starým americkým písničkám rozumíš, ale dnešní interpreti si s tou fonetikou hrají. Je zbytečné proti tomu bojovat. Muzikantů, kteří to dělat nebudou, bude pořád spousta, a hudba bude díky tomu rozmanitější. Česká scéna se rozroste o nové žánry, lidi budou mnohem víc experimentovat. Možná to člověku přijde divné jen napoprvé, ale když si na to zvykne, už to pak nevnímá jako něco zvláštního nebo rušivého.

Další věc, která je ti vytýkána, je vkládání anglických slov nebo frází do textu. Ale mladí dnes přece v běžné mluvě přirozeně přecházejí z češtiny do angličtiny a zase zpátky…

Je to tím, že jsme konstantně na internetu, kde vše sledujeme v angličtině, tak nám to mozek přepíná. Mluvila jsem takhle už před šesti lety, kdy to ještě nebylo běžné, protože jsem měla hodně kamarádů, kteří mluvili anglicky. Lidi na mě koukali jak na blázna a pozéra.

Foto: Samuel Alexander / Universal Music

Dáváš si na anglicismy pozor v médiích?

Zrovna teď se snažím! Občas se zasekávám, protože mám v angličtině zafixované některé obraty, které často zastoupí celé české souvětí. S blízkými kamarády skáčeme střídavě třeba po třech čtyřech větách z češtiny do angličtiny, aniž bychom si to uvědomili, a všichni si rozumíme. Je to pro náš mozek přirozené, nemusíme neustále přemýšlet nad tím, jak co říkáme. Co je ale opravdu skvělé, je to, že generace Alfa má brutálně dobrou angličtinu, každý druhý má akcent jako rodilý mluvčí. Lidi si z toho dělají srandu, ale patří to ke vzdělání a otevírá se nám tím celý svět. Když přijedu do Německa, málokterý mladý člověk tam mluví plynulou angličtinou.

Generace Alfa má brutálně dobrou angličtinu, každý druhý má akcent jako rodilý mluvčí.

V minulém roce jsi prorazila. Snažíš se teď hodně zabrat, aby ten rozjetý vlak nezpomalil?

Takhle vůbec nepřemýšlím, beru to lážo plážo. Poslouchám podcasty o tom, jak fungují černé díry. To mě baví. Baví mě učit se věci, které mi dávají smysl. Školu jsem nenáviděla, devadesát procent mi žádný smysl nedávalo. Poté, co jsem z ní odešla a učím se to, co mě zajímá a co potřebuju, cítím velký posun.

Máš ohledně své kariéry nějaké vzdálené vize?

Vůbec ne. Jen vím, že bych chtěla mít barák, svůj krásný pelíšek, kde můžu mít studio a bazén. Chci být obklopená zvířátky, zachraňovat postižené kočky a králíky. Doufám, že mi hudba přinese svobodu. Jsem šťastná, že pracuju, protože chci a makám na svých vlastních věcech, a ne pro nějakého šéfa. Můj sen a daleká vize je být svobodný člověk. ●

WOMEN SHAPING THE INDUSTRY

Ženy, které tvoří českou hudbu

Magazín Autor in od svého založení v roce 2009 přinesl na titulních stranách příběhy řady výrazných žen, které tato venkovní výstava představuje.

18 titulních stran

18 žen, které dávají hudbě svůj hlas

Výstava titulních stran magazínu Autor in

Prague Music Week
4.–6. 11. 2026

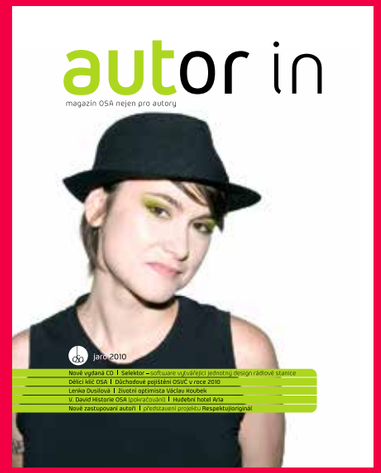
Hudební magazín Autor in vydává OSA od roku 2009. Přináší rozhovory s autory a autorkami i dalšími osobnostmi hudebního světa napříč generacemi a žánry. Sleduje aktuální dění v hudbě, autorském právu i hudebním průmyslu. Za více než patnáct let vznikla řada titulních stran, na kterých se objevily výrazné osobnosti české hudební scény.

Nespočet písní, příběhů a inspirace

Tato výstava představuje 18 autorek a interpretek, které se v průběhu historie magazínu Autor in objevily na jeho titulní straně. Jsou z různých generací. Tvoří v různých žánrech. Každá z nich má svůj vlastní hlas.

Spojuje je ale jedno:

Svou tvorbou utvářejí českou hudební scénu.
Women Shaping the Industry

Březen 2010
Lenka Dusilová, fotografie Radek Brousil

Září 2013
Juwana Jenkins, fotografie Roman Černý

Prosinec 2015
Žofie Darbujánová, fotografie Roman Černý

Červenec 2010
Jitka Charvátová, fotografie Roman Černý

Únor 2015
Aneta Langerová, fotografie Olga Špátová

Květen 2017
Lenny, fotografie Roman Černý

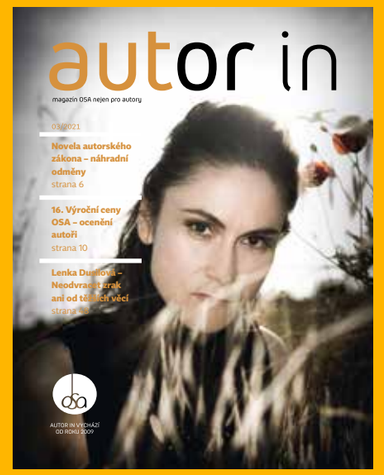
Květen 2018
Vladivojna La Chia, fotografie Helena Kadlčíková

Prosinec 2019
Klára Vytisková, fotografie BOODYA, Michal Budínský

Listopad 2020
Ewa Farna a Martin Chobot, fotografie Martin Řezáč

Září 2021
Lenka Dusilová, fotografie Roman Černý

Říjen 2022
Nikol Bóková, fotografie Jan Vála

Březen 2023
Bára Poláková, fotografie Roman Černý

Březen 2024
Beata Hlavenková, fotografie Roman Černý

Březen 2025
Never Sol, fotografie Roman Černý

Září 2026
Marie Puttnerová, fotografie Roman Černý

Říjen 2024
Monika Načeva, fotografie Roman Černý

Červenec 2025
Rozálie, fotografie Roman Černý

Říjen 2026
Marie April, Klára Vytisková, Monika Načeva, fotografie Roman Černý

TEXT: VERONIKA KOLOUŠKOVÁ
FOTO: ROMAN ČERNÝ

Že na mě lidi chodí, je ukazatel zvrhlosti vkusu.

MUCHA

Kdybych nebyla holka, tak moje písničky nikoho nezajímají

ROK 2024

Co na srdci, to v hrdle. Punková písničkářka Mucha je živel se smyslem pro mrskačský i sebemrskačský humor a s jazykem, který pro sprosté slovo nejde daleko. Během koncertu po vás klidně švihne své o struny ulámané nehty, ale vyřve za vás taky všechny vaše frustrace. Jaké jsou ty její?

Iniciátorem tvé hudební kariéry byl údajně Kurt Cobain.

Je zvláštní, že jsme se staršími bratry hudebně posedlí, protože rodiče na muziku nikdy moc nebyli. Převážnou část dětství jsem strávila u počítačových her, u kterých jsem si vypínala původní zvuk a místo něj si do uší pouštěla hudbu. Celé mládí jsem tím pádem prožila s muzikou, i když jsem u toho střílela zombíky. Nejvíc jsem propadla Nirvaně, ale od čtrnácti jsem poslouchala i King Crimson a později Sonic Youth.

Čím tě Nirvana tak uhranula?

Bylo to banální, písničkářské, uchopitelné. Tahle jednoduchá písňová forma je zásadní v tom, že ti to přezpívám bez elektřiny, klidně i bez kytary. V tom je podle mě odpradávna gros kumštu. Ta ta ta tá… (zpívá Beethovenovu *Osudovou*) Čím jednodušší hudební algoritmus, tím líp. Dnešní doba je přehlcená zbytečnou hudbou. Hudby je tak strašně moc, že najít silnou melodii je jako najít jehlu v kupce sena. Všichni chtějí dělat muziku. Nedivím se jim, je to skvělá práce, ale nemyslím si, že by všichni měli dělat za každou cenu všechno. Ani já sama nemám v hudbě co pohledávat. Že na mě lidi chodí, je ukazatel zvrhlosti vkusu. Pořád ještě nejsem ztotožněná s tím, co dělám, a možná je to moje muzicírování plivanec do ksichtu všem profesionálům a studovaným muzikantům. Ale už jsem se alespoň zbavila mindráku z podprodukce. Napsat jednou za dva roky něco dobrého stačí.

Rozhodně ale nejsi střídmá v koncertování. Na trojnásobnou matku koncertuješ už od začátku velmi zhusta.

Chtěla bych být tak dobrá matka, abych si řekla: „Teď mám být doma, tak budu doma.“ Potřebu hrát jsem začala nazývat vrtochem. V ženských muzikantských kruzích se teď řeší, že se matky muzikantky musí víc podporovat, ideálně mít na place dětské koutky nebo hlídání placené pořadatelem. A já si říkám: „Máte být doma s dítětem. Je to váš vrtoch, tak se s tím vypořádejte.“ Ano, je to náročné,

→

ale jen proto, že jsem si to náročné udělala. Nejmladší dcera jde právě do školky, tak bude víc času tvořit. Pořád halekám, že na to nemám čas. Nejvíc chci skládat, když se vrátím z koncertů, ale to se ode mě očekávají úplně jiné věci. Děti to navíc nesnášejí a nenechají mě hrát.

Od kolika let vystupuješ?

Od čtrnácti nebo patnácti.

To ses neostýchala hrát v androšských barech před dospělými?!

Scházeli jsme se tehdy v čajovně, kde se mým písničkám lidi smáli. To ti dodá sebevědomí. Mám velké štěstí, že mám v povaze potřebu se předvádět. Ve škole jsem vždy mívala kázeňské problémy, dělalo mi dobře být vidět, zviditelnit se průšvihy. I když to byly prkotiny, jako například že jsem nosila do školy chlupaté papučky nebo lezla po střeše. Někde mám schovanou poznámku, že si pod triko schovávám granáty. Stydím se sice vysvlékat donaha u bazénu, ale odjakživa mi nečiní problém mluvit a zpívat na veřejnosti. Kde to má prapůvod, nevím. Máma extrovert není a táta je také spíš stydlivý.

Byla už i v tvých prvních písničkách *Když šel Franta ze školy* a *Prudy a zmi* cítit ta tvoje revolta?**

Bylo to takové očmuchávání toho, že se člověk může doprovázet na kytaru, a taky pocitu, který mám stále, že nejlepší emocí z hraní je humor. Když se lidi baví a když se někdo směje mým písničkám, je to ta největší radost. A když se jim směju já sama, tak je to nejvíc. To je pro mě záruka budoucí kvality a trvanlivosti. Když se u procesu směju, bude to vtipné, i když to budu hrát po třítisící padesáté osmé.

Býváš vůbec někdy na pódiu vážná?

Když hraju sólo, tak ne. Neumím před lidmi otvírat temnou duši. Nechci, aby stáli a dumali, co jsem chtěla říct.

Je pro tebe humor cesta, jak se vypořádat s těžkým tématem?

Nejlepší je, když se zvládnu vysmát sama sobě. Dělám takových chyb! Funguje to pak jako pojistka, abych nebyla namyšlená. Mám příležitost cítit se jako úplná nula. Ono to dno má taky něco do sebe.

Po sedmi letech s kytarou se k tobě přidala kapela. Spoluhraní je ale úplně jiná disciplína než sólové koncertování.

To jsou chvíle, kdy jdu trochu do kolen. Všichni v kapele víme, že neumím hrát. Moje noční můra je, že přijde Santana, rozjede na mě nějaký jam, a já tam budu stát, protože jednak neumím improvizovat, a navíc ten nástroj neovládám. Při sólovém hraní to tolik neřeším, ale s kapelou už tomu trochu podléhám. I když vím, že zamaskují, když kytaru zkazím.

V čem jsou pro tebe sólové koncerty jiné?

Byť jsou to stejné písničky, je to víc na dřeň, je to osobnější. Na pódiu jsem sama, nemusím ani respektovat rytmus. Ověřuju si, jestli mají nové písničky potenciál, a hlavně trávím čas sama se sebou. Žádný manažer, žádný řidič, jen já, auto a kytara. Je pro mě vzácné vstát a rozhodnout se, co budu celý den dělat. Letos je to půl života, co jsem matkou. Jakmile jsem se vymanila z péče rodičů, stala jsem se sama rodičem. Nepoznala jsem, jaké to je, když si člověk život lajnuje sám. Pro mě nepoznaná poloha, a zároveň paradoxně největší hodnota je svoboda. Díky své práci nejsem frustrovaná, protože se epizodně mohu cítit svobodná.

Po svobodě volá i punk. A ten je z vaší muziky cítit na sto honů.

Chtěla bych docílit punkového zvuku. Mám velmi ráda OTK, a vzhledem k tomu, že nám Ondřej Ježek nahrával desky, toužila jsem, aby to znělo stejně, a pak si vyčítala, že to není až tak syrové, jak jsem si představovala. Máme ale i popové polohy, šanson. Žánrově se vyhrazovat je nesmysl. Ničeho se nebojím, chtěla bych přidat třeba i klávesy. Ale nezkoušíme, neexperimentujeme.

Jako punková zpěvačka bys taky mohla mít nějaký šílený kostým s železnými bodci na prsou. Kvituju ale, že se neschováváš za žádnou ženskou manýru, a když je léto, hraješ klidně v legínách.

Jak ráda bych nosila špičatá prsa! Ale nemám na to čas. Závidím Katarzii, která má na každý koncert špičkový „fit“, ale pak si říkám, jak bych se asi převlíkala těhotná v budějovickém klubu v zimě na suti? Nedávno jsem se procházela na Starém Městě v Brně a zahlédla v obchodu šaty od své oblíbené návrhářky. Já totiž jsem „posh mindža“, jak říká Xavier Baumaxa! Ty šaty stojí osmadvacet tisíc, tak jsem začala sbírat padesátikoruny. Mezitím jsem si to ale samozřejmě rozmyslela, radši si koupím skútr, protože šaty za osmadvacet tisíc by po dvou mejdanech skončily pozvracené a roztrhané. Ráda bych podtrhla své ženství, mi dal Matěj Ruppert. Ptala jsem se ho: „Tobě nevadí, že za tebou pořád lezou a chtějí se fotit?“ – „Ne,“ odpověděl, „to musíš. Jsou to tvoji chlebodárci.“ Může se stát, že nemám dobrou náladu a jsem na ně hnusná, ale některým se to dokonce líbí! Zrovna nedávno mi spadl ožralý chlap pod nohy, tak jsem si na něj stoupla. A jaký měl krásný zážitek! Která z holek má takovou pozici? Jak se teď zvedla vlna stížností, jak to mají holky v kultuře těžké, tak jsem snad jediná s jiným názorem. Kdybych nebyla holka, tak moje písničky nikoho nezajímají.

Působíš jako hyperaktivní člověk. Je to pro muzikanta výhoda?

Výhoda je, že jsi impulzivní a ten impulz reflektuješ, naštěstí zase v tom, že ne často se ti podaří písničku takzvaně vysedět. V tuhle chvíli jich mám rozdělaných padesát. Potřebovala bych jednu po druhé dodělat a měla bych hotové tři desky. Ale zvládnu vždy jen ten první nátěr. Po dětech mám rozšvihaný mozek. Ale když musíš natočit na sítě tři pozvánky denně… Navíc jsem se teď začala cpát do managementu a domlouvám i koncerty.

Vždy jsi tvrdila, že město a práce barmanky, kdy jsi v přímém kontaktu s lidmi, ti přinášejí inspiraci. S rodinou jste se nedávno odstěhovali na vesnici. Kde ji bereš teď?

Z toho, že jezdím hrát pryč. Vybalancovávám hraní a klid. Brzy si udělám lektorský kurz jógy, které se věnuju devět let, což je taky krok k rovnováze. Moje práce s sebou nese spoustu zdraví nebezpečných aktivit – cigarety, chlastání, ponocování, řízení, permanentní únavu – takže pak potřebuju přijet domů a nahodit se kvalitně do pohody.

Jak jste daleko s novou deskou?

Máme pět nových věcí a od desky nás dělí dvě soustředění. Příští rok bychom ji chtěli vydat. Zadrbali jsme se totiž na devět měsíců s živým dvojalbem, které je konečně na světě.

Jednou z nových skladeb je *Špatnáct*, ve které zpíváš o tom, jaký „horor“ je mít doma dospívající dceru. Co té písni Johanka říká?

Slovo špatnáct ze mě vypadlo. Takové to jedno slovo, které tě přinutí napsat píseň. Je to pomalý šanson, který se zlomí do hardcoru. Poslala jsem jí ho hned ze soustředění, a kdyby mi ho nepochválila, tak ho nehraju. Když jsem to hrála poprvé na Flédě, koukla jsem na ni do publika, a i slzička ukápla. Teď skládám píseň o té nejmladší. Jmenuje se *Satan*.

Nejlepší je, když se zvládnu vysmát sama sobě. Dělám takových chyb! Funguje to pak jako pojistka, abych nebyla namyšlená.

Prý o tobě vzniká časosběrný film.

Ozvala se mi studentka filmové VOŠ Michael, že by se mnou chtěla natočit podobný celovečerní film, jaký natočil Vladimír Michálek o Xavieru Baumaxovi a Em Rudenkovi – *Em a On*. Takže se mnou už čtyři roky jezdí po koncertech, natáčí mě i doma a ještě tak rok a půl v tom bude pokračovat.

Co máš na tom muzicírování vlastně nejradši?

Ráda zpívám. Jako kytaristka jsem se vyvinula minimálně a pořád přemýšlím, čím ten nástroj nahradit. Ideálně ničím. Ale dost jsem se zlepšila ve zpěvu a myslím, že do hlasu, jeho barvy, variací, hloubek i výšek, chrapláků a všemožných pazvuků, které vyluzuju, se krásně propisuje celý můj život. Jsem zvědavá, jak budu znít za dvacet let. Pak mě baví lidi a situace. Pořád se učím, něco nového objevuju, překonávám limity, dostávám se blízko k lidem, kteří se mi svěřují a vyprávějí příběhy. Nedávno jsme hráli na zahradě za Plzní, což byla odměna za příspěvek na naše Donio. Mé děti tam spaly, jako kdybychom se všichni znali dvacet let. Takže žádné kostýmy, asistentky a velké stage, prosím! Nechci si před sebe stavět zeď. Jsem šťastná, že to dopadlo přesně takhle. ●

TEXT: JAN VÁVRA
FOTO: ROMAN ČERNÝ

BEATA HLAVENKOVÁ

Dovolím si víc

ROK 2024

Beata Hlavenková patří mezi nejznámější české skladatelky. Její hudba často rezonuje českou, ale i zahraniční společností. Má za sebou úspěšné projekty v různých žánrech, ocenění Anděl nebo nominace na Českého lva za filmovou hudbu. Poslední dobou ji ale vídáme víc jako sólovou zpěvačku. Co stojí za její proměnou a proč je podle ní očekávání největší zabiják kreativity?

Beato, poslední dobou u tebe vnímám určitý posun. Přerod v autorku, která se nebojí jít víc do sebe a být odvážnější. Možná není namístě se tak ptát, ale souvisí to s věkem?

Určitě to s tím souvisí. Čím je člověk starší a vyzrálejší, tím víc má pocit, že si může dovolit dělat něco sám za sebe, aniž by čekal, jak na to bude okolí nahlížet. Znáš to taky, ne?

Znám to až moc dobře. Právě proto mě zajímá, jak to mají ostatní.

U mě byl zmíněný přerod dosti bolavý, když mi bylo čtyřicet. Vůbec jsem neslavila. Ale hned další rok jsem ho naopak oslavila vlastním koncertem. Hlavně mi to přineslo spoustu výtečných věcí – třeba právě zpívání.

V čem je to jiné?

Jiné je vlastně úplně všechno. Změna ze sidemana na frontmana. Najednou zpívám, mám za sebou sedm lidí v kapele a s publikem musím komunikovat zcela jinak. Zásadním momentem pro mě byl křest alba *Sně*. Byla jsem docela nervózní. Přišlo dost lidí, ale dařilo se mi s nimi komunikovat a vtipkovat, stejně jak to dělám ráda v běžné konverzaci. Po koncertě za mnou přišli kamarádi, že to vlastně byla ta Beata, kterou znají. Ani já sama nečekala, že jsem taková šoumenka.

Možná nacházení autenticity právě nemusí být jen v hudbě, ale v tom, že se člověk na pódiu nebojí být sám sebou.

Určitě. Moje kamarádka Adéla Elbel říká, že dělám stand-up, ale mezitím hraju vážné písničky. Líp bych to asi nepopsala. Tak a teď si vyber, co je to za žánr.

Má vůbec smysl žánry dnes nějak pojmenovávat?

Myslím, že ne. Mě v tom třeba hodně inspirovala soudobá vážná hudba, protože tam vlastně neexistují žádné hranice, nikoho neomezuje sonátová forma, a když chce hudbu někdo inovovat, může jakkoliv. Nebo se právě sonátové formy i držet, když chce. Neexistují žádné špatné postupy ani špatné tóny. Jde vlastně jen o správné a smysluplné proporce.

Vnímám to tak, že když teď děláš víc písně, ty všechny jednodušší formy s sebou ale nesou nějaký základ ze všech žánrů, které tě kdy ovlivnily. Dovedla bys někde najít ten zásadní moment, kdy se z Beaty klavíristky a skladatelky začala rodit písničkářka?

Jedním z hlavních přerodů bylo album *Eternal Seekers*, na němž jsme se sešli s Lenkou Dusilovou a Clarinet Factory. Ale věděli jsme, že nám jde primárně o nějakou formu písně, a rozhodli jsme se stylově vůbec nelimitovat. Každý přinesl svoji stopu, historii a schopnosti. Pak pro mě úplně zásadní byla *Baromantika*, kde kromě Lenky Dusilové přišly ještě vlivy Patrika Hlavenky a Viliama Béreše (tehdy ještě z Toxique), což bylo další obohacení na mojí cestě. V tu dobu jsem si pořídila počítač s programem Logic a začala pomalu produkovat.

***Baromantika* byla asi velký zlom pro vás všechny.**

První *Baromantika* z roku 2011 byla vlastně sólovou deskou Lenky s námi jako tvůrčím týmem (Hlavenková, Béreš, Karpentski, pozn. red.). Trochu jinak pak ještě rok 2013, kdy jsme tvořili druhou desku, to už byla *Baromantika* více jako celek. V tu dobu jsem taky dělala na albu *Zvon* s Ivou Bittovou. Pro mě šlo o dost vypjaté období. Malé děti, viklající se vztah… A přiznávám, měla jsem plné zuby zpěvaček. Tak jsem pak jako protipól natočila album *Theodoros*, jen na klavír a bez zpěvu. Lidé se mě pak ptali, jestli je to crossover, jazz, pop. Záměr byly písně, ale hrané na klavír. A to byl vlastně pravý zlom či nové nasměrování. Nasákla jsem písničkovou zkušeností a byla jsem ji schopná přetavit v něco svého. Nemluvě o tom, že jsem si tím albem pořešila svůj strach být sama na podiu a za klavírem.

V čem nastala ta změna, když jsi měla plné zuby zpěvaček, že jsi teď vlastně zpěvačkou?

To je dost paradox, co? Ale ano, už se nebojím a za zpěvačku se označuji. Samozřejmě, je to v naší branži neustále, spíše často, terčem vtipů. Ale je to i součást

mé cesty a vyrovnávání se se svojí novou zodpovědností a rolí. Ustát vtípky nebo je naopak sama tvořit. Někdy říkám svojí kapele: jestli mě rozzlobíte, projeví se SHV.

Co je SHV?

Syndrom hlavního vokalisty. To jsou přesně ty stereotypy, které si se zpěvačkami a zpěváky pojíme. Je jednoduché si z toho dělat legraci, ale sama jsem překvapená, že z té druhé strany to zas tak růžové není. Kolik nepřenosné zodpovědnosti toho frontman, ať už je muž, nebo žena, musí vsadit sám na sebe. Od prodání koncertu po udržení energie na pódiu.

Neexistují žádné špatné postupy ani špatné tóny. Jde vlastně jen o správné a smysluplné proporce.

Pamatuješ si, kdy byl prapůvod Beaty jako zpěvačky?

Hlavní zpěvačka nebo frontmanka přišla až s deskou *Sně* v roce 2019. Ale na druhém albu *Baromantiky* zpívám třeba píseň *Archiv dní*. Na *Eternal Seekers* taky, s Lenkou jsem zpívala vokály na koncertech. To bylo dost zásadní. V tu dobu jsem začala poslouchat songwritery a to, jak pracují s písněmi. Úplně mě tehdy uhranula píseň *Limit To Your Love*, kterou zpívá James Blake. Původně originál od kanadské písničkářky *Feist*. Ten zvuk! Konečně něco znělo jinak, odvážně a zároveň zdánlivě jednoduše. A já potřebuju v hudbě slyšet něco aspoň trochu jinak. A i když učím, tak se snažím studenty inspirovat, ať mi kromě osvědčených harmonických postupů nebo melodií zkusí ukázat alespoň trochu jejich osobitého koření.

Když jsi zmínila své studenty, jak moc jim mluvíš do toho, co se jak dělat má nebo nemá?

Přiznám se, dřív jsem v tom měla jasno: to se musí dělat tak a tak. Radikální názory na cokoliv mě ale s věkem a jiným nastavením vlastně dost radikálně vytáčejí. Teď už je můj přístup víc otevřený. Jasně, harmonie nebo stavba základů domu taky nějak po staletí fungují. Ale pokud to chceš udělat jinak, můžeš. Já ti můžu ukázat akorát moji subjektivní cestu, která se třeba v něčem osvědčila. Ale ve výsledku, ať si dělá každý, jak to cítí.

No jasně, kde je řečeno, že když to bude podle „pravidel“, že to bude úspěšné? Mně taky přijde dobré je ctít, ale pak je někdy pokroutit, a může vzniknout něco ještě zajímavějšího.

Asi jsem poslední v hudebním světě, kdo začal číst nebo poslouchat názory producenta Ricka Rubina. Hodně mě inspiroval a vlastně to silně rezonuje s tím, co už delší dobu cítím. Naše poslání je udělat věci tak, jak nejlíp umíme. On vyloženě říká: Publikum a jeho očekávání jsou až na posledním místě, nejdřív to dělej pro sebe. Ale jestli se to stane úspěšným? To je něco, co nemáme v rukou.

Myslím, že to je případ většiny muzikantů, že o tom přemýšlí. Co mohli udělat líp nebo kde se stala chyba, že tahle skladba není tak známá. Ale to uvědomění si, že je toho spousta, co nemáme v rukou, když hudbu vypouštíme do světa, to je docela úlevné.

Očekávání je podle mě největší zabiják kreativity. Tak se snažím je nemít. Nebo s nimi lépe pracovat. Ale každý, koho znám, včetně mě, když vydá hudbu, čeká na zpětnou vazbu. Když jsem udělala soundtrack k *Dukle 61* Davida Ondříčka, tak mě překvapilo, jak lidé reflektovali moji hudbu, a někteří mě tam, nebo v ní, nebo můj rukopis dokonce poznávali. To je určitě příjemný pocit radosti a satisfakce, ale dělala jsem to hlavně, abych s tím byla spokojená a posloužila filmu.

Nemít očekávání. Napsat si to na papírek a rozumově si to odůvodnit, to asi zvládneme. Ale když strávíš čas tvorbou a dáš to ven, nejde je podle mě nemít.

Minimálně očekáváním můžeme přisoudit o dost menší váhu. Já to beru tak, že jsme tak nastavení, ale je na nás, jak si „program“ v sobě pomalu přepíšeme. Co se s hudbou stane, když je venku, je prostě nějaký zázrak, který my neovlivníme. A já si to klidně na ledničku vylepím a bude mi líp, protože věřím, že i když nám není nejlíp, tak si vědomě můžeme vybírat pozitivní myšlenky. Nebudu lhát, jde mi to těžko, ale snažím se o to každý den. Když mám propad, tak se propadnu do těch neprospěšných myšlenek, které mi fakt nepomůžou, ale mám i vědomou možnost naladit se na myšlenku, která mi pomůže. Teorii mám zmáknutou samozřejmě naprosto skvěle.

Často spolupracuješ s Otou Klempířem. Pro někoho, kdo má od tebe rád třeba desku Theodoros, to může být docela matoucí.

Mám moc ráda Otovu poetiku a texty J.A.R. Když někomu věřím, jdu do toho. Píseň *Láska, tvl* se dá považovat za vcelku standardní píseň, ale co se začalo dít po vydání, je docela divočina. My jsme pro jednu akci podcastu *Kecy a politika* udělali předělávku *Duhové víly* na *Duhovou vílu*. Ota říkal: „A pak tam půjdeme dělat Zagorku s Rezkem!“ Moje první reakce byla: „Tak na to si fakt sežeň nějakou herečku!“ Ale nakonec jsem si řekla, vždyť je to úplně jedno, co si kdo pomyslí, a bylo to dost osvobozující, nebrat se tak vážně. Tu písničku jsem řemeslně předělala podle svého a proč si ze sebe ještě neudělat legraci?

A co píseň *Kde ty prachy jsou?* To už zní skoro jako nějaká hymna muzikantů.

Přesně tak! Pochopils! To jsme dělali pro akci Banka roku. A tak vznikl song, kde se zpívá „Kde ty prachy jsou, kde vázou?“. Text je za mě skvělý a track se mi, myslím, taky povedl. Po samotné akci, kde jsme ho zpívali, za mnou přišla jedna bankéřka, která čekala, že budu hrát seriózně na klavír, byla vyloženě rozhozená, že jsem místo toho ve stříbrných kozačkách a kožených minišatech zpívala na playback o tom, kde ty prachy jsou. Někdy se vyloženě bavím tím, co pro mě život ještě připraví.

A není to právě ta svoboda? Co vlastně riskuješ?

Riskuješ akorát trapnomomenty. Ale znejisťování publika i sebe sama je docela očistné. Zkouším věci, které bych sama sobě před pár lety nedovolila. Určitě se člověk uvolní, když mu v osobním životě něco nevyjde, co chce, aby mu vyšlo. To si pak řekne: Život je příliš krátký a pestrobarevný na to, abych něco nezkusila.

Očekávání je podle mě největší zabiják kreativity. Tak se snažím je nemít.

Dělám to pro sebe, musím si umět ze sebe udělat legraci. Protože mi to třeba pomůže. Takže proč ne? Ve výsledku je to o tom, co si dovolíš, ne co ti kdo dovolí. Tak si dovolím víc! Nejvyšší stav osvícení přece je, když se mě nedotkne to, co si kdo o mně myslí.

Dneska hlavně díky streamovacím platformám máme výkonnostní ukazatele hudby přímo na očích. Já mám často diskuse s lidmi z hudební branže, že ten náš fetiš a posedlost čísly nejsou všechno. Ono „co si kdo myslí“ je tak rovnou vyjádřeno tím, kolik lidí to zajímá. A všichni na to vidí. Co to znamená pro tebe?

Pro mě je největší dar, když za mnou po koncertě někdo přijde a řekne, že ho to dojalo a objevily se slzy. A bacha, neříkají to jen ženy! Takže vím, že je v tvorbě další rozměr. Hudba může zásadně pomoct, zrcadlit problém nebo naopak pomoct najít řešení či cestu, teleportovat nás třeba rychle do jiné reality. Zní to dost ezo, ale není to jedno? ●

JANA HEŘMÁNKOVÁ

Všichni chlapi v oboru na mě koukají spíš jako na parťáka a bez předsudků

ROK 2025

TEXT: PETR ADÁMEK
FOTO: T SERVIS

Metallica, Muse, Avril Lavigne, Colours of Ostrava, Metronome nebo rakouský Nova Rock. Tyto zdánlivě různorodé hudební akce mají jednoho společného jmenovatele – společnost T SERVIS, která na ně dodává techniku. V čele firmy stojí už bezmála dekádu energická a entuziastická Jana Heřmánková. Staročeské zvolání „Běda mužům, kterým žena vládne!“ v tomto případě rozhodně neplatí.

Než se ponoříme do světa světel, reprobeden a pódiových konstrukcí, zajímalo by mě, jaká je vaše historie v hudebním byznysu. Čemu jste se věnovala předtím, než jste nastoupila do společnosti T SERVIS?

V 90. letech jsem dělala redaktorku vydání časopisu Respekt, pak Stereo & Video. Potom mateřská, po ní jsem v roce 2000 nastoupila jako finanční ředitelka klubu Roxy. Tehdy jsme kromě akcí v klubu začali připravovat doprovodný program filmovému festivalu v Karlových Varech nebo Planet Festivalu. V Roxy jsem vydržela asi čtyři roky a začala jsem dělat booking kapelám jako Moimir Papalescu & the Nihilists, Gaia Mesiah, Nana Zorin, Indy & Wich nebo The Chancers. Současně jsem dělala technickou produkci koncertům, festivalům. Takže to byl můj rozjezd.

A nyní stojíte v čele jednoho z největších poskytovatelů pódiové techniky. Jak se to přihodilo?

Když jsem se pohybovala kolem festivalů, tak jsme si najímali právě T SERVIS. Postupně jsem se k nim dostávala blíž a blíž, až jsem tam v roce 2011 zakotvila napevno. Od roku 2016 pak v pozici jednatelky a výkonné ředitelky. Na starosti mám zejména finance a plánování, ale stále mě baví i technická produkce, nesedím jen v kanceláři.

Čím vším se zabýváte? Co dokážete?

Stavíme pódia – od těch nejmenších po ta velká na festivalech. V halách i venku. Věnujeme se pěti souvisejícím odvětvím. Jednak je to rigging, což je stavba jako taková – hlavní konstrukce a její support. Pak samotné pódium, na kterém se vše odehrává a které bývá někdy velmi členité. Potom světla, zvuk a video. Můžeme poskytnout čistě jen materiál, ale dokážeme udělat i vlastní návrhy a vizuály a pak komplet stavbu. Když člověk přijde na koncert, vidí zvukaře, kluky od security a pak nějaké pódium. Nikomu v první chvíli nedojde, kolik práce za tím stojí. Přitom festivalové pódium na akci veze třeba patnáct kamionů. To všechno zabezpečuje velká řada lidí. Když začal covid a my jsme na ministerstvech vysvětlovali, že v návazných profesích za umělci stojí armáda lidí, kteří jsou teď bez práce, tak to pro ně bylo naprosto nepředstavitelné a my museli intenzivně vysvětlovat. Samotný T SERVIS má kolem čtyřicítky stálých spolupracovníků a zaměstnanců. K tomu si ale najímáme techniky externisty, hlavně když se v jeden termín sejde víc akcí.

Jaké typy akcí pokrýváte nejčastěji?

Pohybujeme se na široké škále od největších festivalů včetně zahraničních akcí přes koncerty, konference po firemní akce. Vždy je potřeba splnit požadavky, poskládat techniku, správný počet lidí a odsouhlasit harmonogram. U největších festivalů, kde hraje několik velkých kapel, má každá své vlastní technické požadavky. Naším cílem je logisticky zabezpečit co nejrychlejší přestavby. Obvykle to funguje tak, že hlavní zvuk je totožný pro celý festival, ale zvuk na pódiu a světla musíme upravit tak, aby si

Hledisko bezpečnosti prošlo velkým vývojem a investují se do toho nemalé finance. Nemůžeme si dovolit tuto součást vypustit.

je všichni odsouhlasili, případně si kapely vozí i vlastní. My máme za úkol koordinovat veškeré noční přestavby a další práce, aby se vše stíhalo a všichni byli spokojení.

Co je v tomto ohledu největší úskalí?

Čas, harmonogram a počasí. Produkce dávají velký důraz na to, jak to má všechno ve výsledku vypadat a že se musí vše stihnout nazkoušet, a my musíme vše zkoordinovat tak, aby se to v nastaveném harmonogramu dalo stihnout postavit a zlikvidovat. Ve výsledku se musíme dostat do modelu, který bude realizovatelný. S tím potom souvisí počet bedňáků, techniků anebo možnost připravit něco už ve skladu. Máme tzv. touring trussy, kam se zavěsí světla, zakabeluje se to, celé to přijede na plac a rovnou se zavěsí. Tím šetříme čas na místě. Na velkých a především venkovních akcích vstupuje do procesu řada proměnných. Od počasí po různé složky, které na sebe navazují. Pak se stane, že nemusí vše probíhat, jak je naplánováno, a je nutné umět zaimprovizovat. Výsledek musí být stále stejný – aby akce, koncert proběhly ve stanovený čas.

Navíc se stále bavíme o technice, která může selhat.

Přesně tak. Například před několika lety jsem letěla na dovolenou a po třech hodinách jsme se vraceli zpět do Nizozemska, protože se porouchalo letadlo, které před sebou mělo mít ještě sedm hodin letu. Máte kávovar, uvaříte si kávu, a další vám to již neudělá. A to se samozřejmě stává i s technikou. Je to nemilé, ale může se to stát. Pro takové případy je nutné vozit ty nejdůležitější komponenty a připojení zdvojené, kdyby něco vypovědělo službu. Na velké akce vozíme navíc i pulty.

Předpokládám, že náročnější je stavět scénu na venkovním festivalu než v hale, je to tak?

Určitě. Venku musíme řešit zásadní faktor, kterým jsou povětrnostní podmínky. Zjednodušeně to znamená počítat s určitou silou větru, kterou konstrukce dokáže ustát, při složitějších stavbách spolupracujeme se statikem na posouzení celé stavby a zatížení s přihlédnutím k počasí. Při vytrvalém dešti je také potřeba mít krytou elektriku, při bouřkách uzemnění stage. Otázky bezpečnosti bývají hodně stresující, stačí si vzpomenout na tragédii na festivalu

Pohoda. Hledisko bezpečnosti prošlo velkým vývojem, dbá se na to a investují se do toho nemalé finance. Přistupujeme k tomu opravdu poctivě, nemůžeme si dovolit tuto součást vypustit. A jsme rádi, že i většina produkcí a promotérů větších akcí si toto uvědomuje a jsou ochotni si za to připlatit.

Velká pódia mají vlastní meteostanici. Jak funguje?

Na vrcholku konstrukce je vrtulka, která měří vítr. Je připojena na displej ve stagi a celé to obsluhuje zkušený technik, který dokáže poznat, že hodnoty vylítly proto, že se jen náhle stočil vítr, anebo že se žene něco horšího. Na to všechno jsou parametry, kdy jsou dány jasné postupy při různé síle větru, až třeba po vyklizení areálu. Meteostanic máme několik a jezdí s každou naší střechou.

Zmínila jste tragickou událost na festivalu Pohoda, kde v roce 2009 spadl kvůli bouřce stan, ve kterém byly stovky lidí. Neštěstí si vyžádalo jeden život a desítky zraněných. A i v loňském roce museli zrušit kvůli počasí festival předčasně. Dá se něčemu takovému předejít?

Každý velký festival má nastavené jasné parametry, co za určitých podmínek a při síle větru dělat. Je vytvořen tzv. krizový bezpečnostní plán. Počasí ale dokáže být nevyzpytatelné. Konkrétně na Pohodě se setkaly dvě bouřky, a ačkoliv pořadatelé byli i na tuto variantu připraveni, dopadlo to naštěstím. Nikdy si nelze být stoprocentně jistý, počasí vždycky bude tahat za delší kus provazu. Riziko je řádově v promile, ale stále existuje. To je něco, z čeho máme vždycky strach.

Na svém YouTube kanále máte zrychlené „making of“ video ze stavby svého největšího pódia na festivalu Masters of Rock. Jak dlouho to celé trvá od prvního bouchnutí po kompletně funkční stage?

Při asi dvanáctihodinových směnách zhruba pět dní. To se bavíme o naší největší stagi. Když stavíme něco menšího, tak třeba brzy ráno začneme a ten samý večer může kapela odehrát koncert.

Objevují se situace, které vás i s vašimi zkušenostmi dokážou překvapit?

Může to vypadat, že už jsme postavili úplně všechno, ale stále se objevují věci, se kterými se setkáváme poprvé. Stále to nesekáme jako Baťa cvičky. Některé výzvy jsou i velmi příjemné. Obecně platí, že i střední a menší kapely dnes mívají obrovské požadavky. Celý obor jde dopředu, je stále větší, těžší a víc se řeší bezpečnost. I proto jsme se rozhodli pořídit novou, velkou střechu, jmenuje se T STAGE TESS. Střecha v našem žargonu znamená kompletní stage, celá ta konstrukce včetně pódia. Často jsme se totiž setkávali s tím, že kapely měly tak velké požadavky, že překračovaly povolené nosnosti. A my jsme museli přistupovat k redukcím. Nová, velká střecha byla pro nás obrovská investice, včetně skladovacích prostor a kamionů. Jen na převoz je jich potřeba dvanáct. Ale byl to krok správným směrem.

I střední a menší kapely dnes mívají obrovské požadavky. Celý obor je stále větší a těžší.

Kolik pódií naráz dokážete se svým vybavením postavit? A kolik taková stage se vším vybavením v plné palbě v pořizovací ceně stojí?

Když se potřebujeme zbavit starých světel, je skoro výhodnější dopřát jim poslední efekt shozením ze skály.

Desítky pódií to nejsou, ale jednotky ano. A cena stage? Řádově desítky milionů korun.

Když se bavíme o technice, jak rychle ve vašem podnikání stárne vybavení?

Technické požadavky jdou rychle dopředu. Z hlediska zvuku není pokrok tak rychlý, laicky řečeno, zvuk nestárne tak rychle. Když dokoupíme nové vybavení, tak starší dokážeme ještě stále prodat za slušnou cenu. U světel a LED obrazovek je situace jiná, chrlí se toho hrozně moc. Dřív existovala jen výbojková světla. Dneska je většina i velkých inteligentních světel ledkových, outdoorových, ale používají se i laserové hlavy. Řeč ale není jen o světle jako takovém. Všechno jde hodně dopředu a hlavní technici musejí hlídat novinky i z hlediska zapojení a odbavení. Když se pak potřebujeme starých světel zbavit, je skoro výhodnější dopřát jim poslední efekt shozením ze skály. Vybavení, které stálo 100 nebo 150 tisíc, má dneska prakticky cenu kejsu neboli přepravní bedny.

Jak moc do hloubky rozumíte vy sama té technické stránce?

Je to celoživotní učení. Na manažerské pozici mám povědomí o hardwaru, dle typu akce sesadím zvuk, světla, video, aby to jako celek dávalo smysl. Když dostaneme od umělce technický rider, orientuji se v něm a techniku zadám do našeho systému. Sesadím harmonogram a další požadavky. Pak už si celou věc přebírá technik. Určitě neznám všechno, je stále co se učit, ale myslím, že se orientuji slušně, je to nutnost. A hlavně mě ta práce naplňuje a stále baví. Aby se do toho člověk dostal, chce to čas. Ideální je začít od píky, třeba jako bedňák nebo ve skladu, kde se vše kompletuje a balí. Tímhle způsobem se dá s technikou docela dobře seznámit.

Mám povědomí o hardwaru, dle typu akce sesadím zvuk, světla a video, aby to jako celek dávalo smysl.

Stále platí, že se ve vašem oboru uplatňují hlavně muži, jako žena jste výjimkou. Setkáváte se s předsudky?

Je pravda, že v tomto oboru ve vedení technické firmy asi žádná další žena nepracuje. Mohla bych se asi přirovnat k dirigentce symfonického orchestru. Tehdy do Roxy jsem naskočila technicky nepolíbená, ale s nasazením mně vlastním, tedy svoji pozici jsem si musela vybudovat. To se mi, myslím, podařilo. Později jsem díky produkční práci přičichla prakticky ke všemu. Myslím, že jsem si své pevné místo poctivě vydobyla. A vlastně se stále ráda posunuji. ●

Možnost vzdělávání se v hudební kompozici a hře na hudební nástroj byla pro ženy po dlouhá staletí zapovězena, neboť zrcadlila tehdejší společenské konvence. Ty umožňovaly ženám hudbu pouze jako „vhodnou domácí zábavu“. Pro dívky a ženy ze střední a vyšší třídy bylo hraní na klavír dokonce považováno za nutnou součást výchovy. Ovšem pro potěšení rodiny a hostů v soukromí domova. Profesionální hudební kariéra byla považována za nepřijatelnou. Nejinak tomu bylo například na akademické půdě, ve vědě či sportu.

Možná i proto na zakládající listině OSA z roku 1919 budeme ženské jméno hledat marně. Doba pokročila a společenské konvence časem prošly zdravým vývojem. Alespoň ve značné části světa. Půvab umění, mimo jiné, tkví v tom, že jej může svobodně vykonávat kdokoliv, a jen posluchač či divák rozhodne, co má skutečnou hodnotu. Protože jak napsal Karel Čapek, umění je jako hazard nebo hra v ruletě, nikdy se neví předem, jak to dopadne.

Kéž mohou všechny lidské bytosti tohoto světa svobodně tvořit, jako je tomu u nás v Evropě.

Jen mít možnost svobodně tvořit

Roman Strejček
předseda představenstva

Eva Turnová, Houp

Eva Turnová je spisovatelka, překladatelka, hudebnice a malířka. Vystudovala Filozofickou fakultu UK v Praze, obor čeština-angličtina. Přeložila knihu Marka Vonneguta *Expres do ráje*, filmovou verzi *Červeného trpaslíka* a několik filmů a scénářů.

Hrála ve snímcích Jana Hřebejka, Petra Zelenky a Viktora Tauše; složila hudbu k filmům Igora Chauna a Tobiáše Jirouse.

Působila jako baskytaristka a zpěvačka v kapelách DG 307, Šílenství Mejly Hlavsy, The Plastic People of the Universe, Terrible 2s s Lucií Piussi a ve vlastní kapele Eturnity. Loni založila luftpunkové duo Rozkoš s hudebnicí Vladivojnou La Chia.

Přispívá do časopisů Reflex, Reportér, Respekt a do Deníku.cz. Své glosy publikuje v pořadu *Názory a argumenty* na stanici Český rozhlas Plus. Vydala knižně jedenáct dílů sloupků nazvaných *Turnový háj* a nahrála audioknihu *Čtení z Turnových hájů*. Výběr ze sloupků vyšel v nakladatelství Argo pod názvem *BE100F*. V roce 2018 její sloupky zdramatizovalo Divadlo Husa na provázku.

Loni vydala svou první knihu povídek nazvanou *V zimě se u nás netopýr* a také anglický překlad vybrané stovky sloupků s názvem *I'm dead, leave a message*. Kniha je obohacená ilustracemi autorky, která ji opět vydala pod vlastní značkou Eturnity. Před měsícem vyšel netradiční zápisník *Ideář*, ve kterém je 52 obrazů s interaktivními odkazy.

První obrazy byly převážně portréty malované akrylem, v posledních několika letech jsou to expresivní velkoformátové olejomalby. Obraz *Houp* souvisí s výletem Plastic People na francouzský ostrov Ratonneau, celý text najdete pod QR kódem.

Více než sto let
pomáháme autorům
svobodně tvořit

OSA

autorin.cz